

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ทางการเงินของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

ในการตัดสินใจดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจใดก็ตาม ผู้บริหารงานทางการเงินธุรกิจจำเป็นต้องมีเครื่องมือในการวิเคราะห์ และการที่จะทราบฐานะทางการเงินของธุรกิจหนึ่งธุรกิจใดได้ จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์ทางการเงิน (Financial Analysis) ผลการวิเคราะห์ทางการเงินนี้มีความหมายต่อบุคคลที่ใช้แตกต่างกันไปตามฐานะของผู้วิเคราะห์ หรือกลุ่มของผู้ใช้อัตราส่วนทางการเงิน เครื่องมือที่นิยมใช้ในการวิเคราะห์ทางการเงินคือ อัตราส่วนทางการเงิน การวิเคราะห์แนวโน้ม และการทำงบแสดงแหล่งที่มาและการใช้ไปของเงินทุน

อัตราส่วนทางการเงิน

ก่อนที่จะทำการศึกษาถึงรายละเอียดต่าง ๆ จากอัตราส่วนทางการเงิน ควรจะได้ศึกษาให้ทราบถึงลักษณะการใช้และผู้ที่ต้องใช้อัตราส่วนต่าง ๆ ทางการเงินพอเป็นสังเขปดังนี้

กลุ่มผู้สนใจอัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจากงบการเงินของธุรกิจนั้น มีผู้สนใจซึ่งแยกได้เป็น ๔ กลุ่มด้วยกันคือ

๑. เจ้าหนี้ระยะสั้น จะสนใจสภาพคล่องของธุรกิจว่าจะมีความสามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้ตามกำหนดเวลาหรือไม่ โดยจะพิจารณาว่าทุนหมุนเวียนในระยะเวลาของธุรกิจมีเพียงพอหรือไม่

๒. เจ้าหนี้ระยะยาว เนื่องจากกำหนดระยะเวลาเรียกชำระหนี้ยาวนาน (มากกว่า ๑ ปี) ดังนั้นเจ้าหนี้ระยะยาวจะสนใจถึงความสามารถในการหากำไรในอนาคตของธุรกิจว่ามีความสามารถชำระหนี้ในอนาคตได้ตามกำหนดเวลา หรือ

ธุรกิจจะมีทุนหมุนเวียนเพียงพอที่จะชำระหนี้ในอนาคตได้หรือไม่ นั่นเอง ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาถึงโครงสร้างเงินทุนของธุรกิจนั้น โดยวิเคราะห์แหล่งที่มาสำคัญ ๆ ของเงินทุนและการใช้ไปของเงินทุน

๓. ผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นสามัญ ซึ่งรวมถึงผู้ถือหุ้นในปัจจุบัน และผู้ที่กำลังจะมาลงทุนซื้อหุ้นต่อไปด้วย กลุ่มผู้ลงทุนหรือผู้ถือหุ้นสามัญนี้จะสนใจความสามารถในการหากำไรของธุรกิจในปัจจุบันและในอนาคต และสนใจความสม่ำเสมอของกำไร โดยใช้การวิเคราะห์แนวโน้ม ซึ่งจะมีการพิจารณาสภาพการณ์แวดล้อมประกอบด้วย เพราะว่าสภาพการณ์เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อความมั่นคงของกำไรสุทธิด้วย

๔. ฝ่ายบริหารของธุรกิจ เนื่องจากต้องรับผิดชอบด้านการเงินของธุรกิจ จึงจำเป็นที่ฝ่ายบริหารจะต้องสนใจทุก ๆ ด้าน เช่น ทุนหมุนเวียนมีเพียงพอที่จะรักษาสภาพคล่องหรือไม่ มีความสามารถในการหากำไรเพียงใดทั้งในปัจจุบันและอนาคต และได้มีการใช้เงินทุนไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดหาเงินทุนเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่ทำให้ธุรกิจเสี่ยงภัยมากเกินไป นอกจากนั้นฝ่ายจัดการยังใช้การวิเคราะห์ทางการเงินเป็นเครื่องมือในการควบคุมอีกด้วย เช่น การวิเคราะห์อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมเพื่อดูประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์รวม เป็นต้น

ลักษณะของการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน แบ่งการเปรียบเทียบเป็น ๒ ชนิดด้วยกันคือ

๑. การเปรียบเทียบอัตราส่วนในช่วงเวลาที่แตกต่างกันของธุรกิจเดียวกัน (Time-series Analysis) เช่น การวิเคราะห์อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของปลายปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของปลายปีก่อน เมื่อคำนวณได้อัตราส่วนทางการเงินของแต่ละปีมาแล้ว นักวิเคราะห์การเงินก็จะทำการเปรียบเทียบอัตราส่วน และพิจารณาว่าอัตราส่วนที่ได้นั้นแตกต่างกันเพียงใด เพราะเหตุใด นอกจากนี้การ

วิเคราะห์อัตราส่วนจากข้อมูลแต่ละปีในอดีตยังช่วยให้ธุรกิจเห็นแนวโน้ม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการดำเนินงานในอนาคตด้วย

๒. การเปรียบเทียบอัตราส่วนของธุรกิจหนึ่งกับอีกธุรกิจหนึ่งที่อยู่ในอุตสาหกรรมแบบเดียวกัน หรือกับของอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ยในเวลาเดียวกัน (Cross-sectional Approach) จุดประสงค์ของการเปรียบเทียบก็เพื่อที่จะแสดงให้เห็นถึงฐานะทางการเงินและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจกับคู่แข่งว่าเป็นอย่างไร ตลอดจนเปรียบเทียบว่าดีหรือเลวกว่าของส่วนเฉลี่ยของทั้งอุตสาหกรรม

ชนิดของอัตราส่วนทางการเงิน ๑

การวิเคราะห์อัตราส่วนแต่ละชนิดมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันหรือมีความสัมพันธ์ที่ต่างกัน จึงได้แยกการวิเคราะห์อัตราส่วนออกเป็น ๔ ประเภทดังต่อไปนี้คือ

๑. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) หมายถึงอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นภายในกำหนดเวลา ๑ ปี อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพคล่องได้แก่

$$\text{๑.๑ อัตราส่วนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

(Current Ratio)

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่า ณ วันที่จัดทำงบดุล กิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน หากอัตราส่วนหมุนเวียนสูงย่อมหมายความว่ามีความสามารถที่จะเปลี่ยนเป็นเงินสดเพื่อชำระหนี้สินภายในระยะเวลา ๑ ปี มากกว่า ซึ่งหมายถึงกิจการมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นดี

$$\text{๑.๒ อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน - สินค้าคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

(Acid Test Ratio)

๑ สังวร ปัญญาติลก, การเงินธุรกิจ, (กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๒๓ - ๔๒

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นว่า ณ วันที่จัดทำงบดุล กิจกรรมมีสินทรัพย์ที่เปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ง่าย เป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน หากอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนอย่างถึงแก่นสูงแสดงว่าความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นดี สินทรัพย์หมุนเวียนที่กิจการดำรงไว้เป็นชนิดมีสภาพคล่อง สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว และมีค่าใกล้เคียงกับเงินสดในแง่ของเจ้าหนี้ชอบที่จะให้อัตราส่วนนี้สูง เพราะก่อให้เกิดความเสี่ยงภัยน้อย กรณีที่กิจการต้องล้มเลิกก็มีสินทรัพย์พอเพียงในการชำระหนี้

$$๑.๓ \text{ ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้} = \frac{\text{ลูกหนี้}}{\text{ค่าขายโดยเฉลี่ยใน ๑ วัน}}$$

(Average Collection Period)

อัตราส่วนนี้จะแสดงสภาพคล่องของลูกหนี้ว่าจะหมุนเวียนเปลี่ยนสภาพจากลูกหนี้มาเป็นเงินสดได้ภายในกี่วัน ดังนั้นถ้าหากกิจการใดมีระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้หลายวัน อาจสืบเนื่องมาจากนโยบายการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นระยะเวลายาวนานหรือการเรียกเก็บหนี้ไม่มีประสิทธิภาพก็ได้

$$๑.๔ \text{ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย (รอบ)}}{\text{สินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ย}}$$

(Inventory Turnover)

$$\text{หรือระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} = \frac{๓๖๐}{\text{อัตราการค้าของสินค้าคงเหลือ}} \text{ (วัน)}$$

อัตราการค้าของสินค้าคงเหลือ

อัตราส่วนนี้จะแสดงสภาพคล่องของสินค้าคงเหลือในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา กิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายก็ครั้ง และสินค้าที่จัดหามาแต่ละครั้งนั้นต้องใช้เวลานานเท่าใดจึงจะขายได้หมด หรือเปลี่ยนสภาพมาเป็นลูกหนี้หรือเงินสดได้รวดเร็วเพียงใด อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือนอกจากจะใช้วัดสภาพคล่องแล้ว ยังใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานของฝ่ายจัดการด้วย ผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณนี้ออกมาในรูปของจำนวนรอบต่อปี หมายความว่าในปีหนึ่ง ๆ สินค้าคงเหลือของกิจการมีการหมุนเวียนกี่รอบ หากจำนวนรอบมากย่อมแสดงว่าฝ่ายจัดการมีประสิทธิภาพมาก หากผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณเป็นจำนวนวัน หมายความว่าสินค้าคงเหลือชิ้นหนึ่ง ๆ โดยเฉลี่ยจะอยู่ในกิจการกี่วัน ดังนั้นถ้าหากผลลัพธ์ที่ออกมาในรูป

จำนวนวันต่ำ ย่อมแสดงว่ากิจการนั้นมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมาก

๒. อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง (Debt Ratio หรือ Leverage Ratio)

เป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้ของกิจการ แสดงให้ผู้วิเคราะห์ทราบ ว่าอัตราความเสี่ยงของเจ้าหนี้มีมากเพียงไร ในการที่จะเข้าร่วมทุนกับเจ้าของ อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนี้ได้แก่

$$\text{๒.๑ อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้เป็นเจ้าของ} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{ส่วนของผู้เจ้าของ}}$$

(Debt Ratio หรือ Debt to Net Worth Ratio)

อัตราส่วนนี้จะบอกให้ทราบว่ากิจการมีหนี้สิน เป็นกี่เท่าของส่วนของผู้เจ้าของ หากอัตราส่วนนี้สูงก็บ่งชี้ว่ากิจการมีความเสี่ยงสูงทั้งในแง่ของเจ้าหนี้และเจ้าของ ถ้า มองในด้านเจ้าหนี้มักจะพอใจที่จะให้อัตราส่วนนี้ต่ำ เพราะเจ้าหนี้เป็นผู้ร่วมลงทุนโดย ที่มีได้มีส่วนในการควบคุม ส่วนผู้ลงทุนส่วนมากต้องการผลตอบแทนสูง แต่ก็ยังกังวลต่อ การเสี่ยงเพราะถ้าหากกิจการมีอันต้องล้มเลิก เจ้าของมีสิทธิเรียกร้องในสินทรัพย์ ภายหลังที่ได้หักส่วนของเจ้าหนี้ออกแล้ว

$$\text{๒.๒ อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินทั้งหมด}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}}$$

(Debt to Total Asset Ratio)

อัตราส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบเพื่อดูอัตราส่วนร้อยละของหนี้สินที่ใช้ในการ ลงทุนทั้งหมด เจ้าหนี้พอใจที่จะเห็นอัตราส่วนนี้ต่ำ เพราะยิ่งต่ำเท่าใดเจ้าหนี้ก็จะมี ความเสี่ยงน้อยลงเท่านั้น ส่วนเจ้าของพอใจที่จะให้อัตราส่วนนี้สูง เพราะต้องการได้ กำไรต่อหุ้นสูงประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งคือไม่ต้องการเสียสิทธิในการควบคุม อันเนื่องมาจากการหาเงินทุนโดยการออกหุ้นสามัญออกใหม่ แต่ถ้าหากอัตราส่วนนี้สูง เกินไปอาจจะทำให้เจ้าของขาดความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพราะเงินทุนที่ลงไปส่วนมาก ได้มาจากเจ้าหนี้ถ้าหากเกิดการขาดทุนขึ้น เจ้าของจะรับผิดชอบเฉพาะทุนที่ตนได้ลง ไปซึ่งมีจำนวนน้อย แต่ถ้าหากกิจการมีกำไร อัตราผลตอบแทนของเจ้าของจะเพิ่มขึ้น ในอัตราส่วนที่สูง

$$๒.๓ \text{ อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{เงินลงทุนทั้งหมด}}$$

(Current Debt to Total Assets Ratio)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการใช้เงินทุนจากหนี้สินหมุนเวียนมากเพียงใด หากกิจการมีนโยบายการเงินที่ระมัดระวังแล้ว อัตราส่วนนี้ควรจะต่ำ เพราะหนี้สินหมุนเวียนควรจะใช้สำหรับหมุนเวียนเท่านั้น ไม่ควรนำมาลงทุนในทุนประจำหรือถาวร หากอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ากิจการมีความเสี่ยงสูง เพราะมีหนี้สินที่จะต้องชำระภายในเวลาสั้นอยู่เป็นส่วนใหญ่

$$๒.๔ \text{ อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด} = \frac{\text{หนี้สินระยะยาว}}{\text{เงินทุนทั้งหมด}}$$

(Long term Debt to Total Capitalization)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของหนี้สินระยะยาวที่มีต่อโครงสร้างของเงินทุนที่มีได้คำนึงถึงหนี้สินหมุนเวียน

$$๒.๕ \text{ อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย} = \frac{\text{กำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย}}{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

(Time Interest Earned or Interest Coverage)

อัตราส่วนนี้จะแสดงให้เห็นความสามารถของกิจการในการชำระดอกเบี้ยว่า กิจการมีกำไรที่จะจ่ายดอกเบี้ยได้เพียงใด และแสดงถึงขอบเขตของการลดลงของกำไรที่จะไม่ทำให้กิจการประสบปัญหาในการจ่ายดอกเบี้ย

๓. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio หรือ Activity Ratio) เป็นอัตราส่วนที่แสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของธุรกิจ ดังนั้นการวิเคราะห์สภาพคล่องและการวิเคราะห์สมรรถภาพในการหากำไร จึงเป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานได้แก่

๓.๑ อัตราส่วนหมุนเวียน เป็นอัตราส่วนเดียวกันกับ ๑.๑

๓.๒ ระยะเวลาถัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ เป็นอัตราส่วนเดียวกันกับ ๑.๓

๓.๓ อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ เป็นอัตราส่วนเดียวกันกับ ๑.๔

๓.๔ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร = $\frac{\text{ค่าขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ถาวรสุทธิ}}$
(Fixed Assets Turnover)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นฝ่ายจัดการทราบว่า การจัดสรรเงินทุนที่ใช้ลงทุนไปในการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวรนั้นได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นคุ้มค่า เงินทุนที่ลงทุนไปหรือไม่ การที่กิจการมีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรต่ำ อาจแสดงให้เห็นว่ากิจการอาจไม่ได้ใช้สินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่เต็มประสิทธิภาพ หรือสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่อาจเสื่อมโทรมจนใช้งานไม่ได้เต็มที่ก็ได้

๓.๕ อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม = $\frac{\text{ค่าขายสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมดสุทธิ}}$
(Total Assets Turnover)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสมรรถภาพในการจัดสรรเงินทุนลงทุนไปในสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ในการดำเนินงานอันก่อให้เกิดรายได้ ถ้าหากอัตราส่วนนี้สูงก็แสดงว่ากิจการได้ใช้สินทรัพย์อย่างเต็มที่ แต่ในทางตรงกันข้ามหากอัตราส่วนนี้ต่ำก็แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์เกินความต้องการ ซึ่งเป็นการลงทุนที่ไม่มีประสิทธิภาพสูงเท่าที่ควร จึงควรได้ทำการปรับปรุงเสียใหม่

๔. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร (Profitability Ratio)
เป็นการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานทั้งหมดของกิจการ ประกอบด้วย

๔.๑ อัตราส่วนกำไรเบื้องต้น = $\frac{\text{กำไรเบื้องต้น} \times ๑๐๐}{\text{ค่าขาย}}$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็น ทราบถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการเกี่ยวกับนโยบายในการผลิตและนโยบายในการตั้งราคาสินค้า

$$๔.๒ \text{ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} \times ๑๐๐}{\text{ค่าขาย}}$$

(Net Profit Margin)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา กิจกรรมมีกำไรสุทธิหลังหักภาษีเป็นร้อยละเท่าใดของค่าขาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการหากำไรของกิจการหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกแล้ว

จากอัตราส่วนที่ ๔.๑ และ ๔.๒ จะทำให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงการดำเนินงานของกิจการว่ากำไรที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง สาเหตุเนื่องมาจาก ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนสินค้าขาย

$$๔.๓ \text{ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} \times ๑๐๐}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}}$$

(Return on Assets)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นประสิทธิภาพของการใช้เงินลงทุนไปในสินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเท่าใด ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าได้ใช้เงินลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินทุน

$$๔.๔ \text{ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี}$$

(Net Operating profit Rate of Return)

$$= \frac{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี} \times ๑๐๐}{\text{สินทรัพย์ที่มีตัวตน}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงผลตอบแทนที่ได้จากการใช้เงินลงทุนลงในสินทรัพย์ได้ถูกต้องดีกว่าอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์โดยใช้กำไรก่อนหักภาษีและดอกเบี้ย

$$๔.๕ \text{ อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิหลังหักภาษี} \times ๑๐๐}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

(Return on Net Worth)

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้น ซึ่งอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นนี้ อย่างน้อยควรจะสูงกว่าค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ในการนำเงินมาลงทุนในกิจการแทนที่จะนำไปลงทุนทำอย่างอื่น

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงนี้ การวิเคราะห์ได้จัดทำขึ้นโดยการรวบรวมข้อมูลทางการเงินของผู้ผลิตเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง เฉพาะที่จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด ข้อมูลสำคัญที่ใช้คืองบการเงิน ซึ่งได้จากแหล่งข้อมูลทางราชการ คือ กองทะเบียนธุรกิจ กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยจะทำการวิเคราะห์เป็นระยะเวลา ๔ ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์จะแบ่งออกเป็น

ก. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

๑. วิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม
๒. วิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรม และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัทในกิจการขนาดใหญ่
๓. วิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรม และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัทในกิจการขนาดกลาง
๔. วิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก เปรียบเทียบกับอุตสาหกรรม และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัทในกิจการขนาดเล็ก
๕. สรุปผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมแต่ละขนาด

ข. การวิเคราะห์แนวโน้ม

๑. วิเคราะห์แนวโน้มสภาพคล่องโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม และแนวโน้มสภาพคล่องเชิงเปรียบเทียบของกิจการแต่ละขนาด

๒. วิเคราะห์แนวโน้มสภาพเสียง โดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมและแนวโน้มสภาพเสียงเชิงเปรียบเทียบของกิจการแต่ละขนาด

๓. วิเคราะห์แนวโน้มสมรรถภาพในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมและแนวโน้มสมรรถภาพในการดำเนินงานของกิจการแต่ละขนาด

๔. วิเคราะห์แนวโน้มสมรรถภาพในการหากำไรโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมและแนวโน้มสมรรถภาพในการหากำไรของกิจการแต่ละขนาด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์เพื่อหาอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเสาเข็ม
คอนกรีตอัดแรง และการวิเคราะห์เพื่อหาอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของ
กิจการในแต่ละขนาด

ในการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๔ ประเภทใหญ่ ๆ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น และเนื่องจากอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงประกอบด้วยบริษัทผู้ผลิตที่อยู่ในขอบเขตของการวิเคราะห์มีจำนวนถึง ๒๐ ราย จึงได้แบ่งบริษัทผู้ผลิตออกตามขนาดของกิจการโดยใช้จำนวนสินทรัพย์รวมเป็นสิ่งที่กำหนด ทั้งนี้สินทรัพย์รวมเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างแน่นอนในแต่ละปี และสามารถชี้แบ่งขนาดของกิจการได้ชัดเจนมากกว่าสิ่งกำหนดอย่างอื่น เช่น ยอดขายหรือกำลังการผลิต ดังนั้นจึงแบ่งขนาดของกิจการออกได้ดังนี้

๑. กิจการขนาดใหญ่ (สินทรัพย์รวมมากกว่า ๕๐ ล้านบาท) ประกอบด้วยบริษัทผู้ผลิต ๔ ราย คือ

- ๑.๑ บริษัทเยอเนอรัลเอนยีเนียริง จำกัด
- ๑.๒ บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด
- ๑.๓ บริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชั่นแมทีเรียล จำกัด
- ๑.๔ บริษัทรวมอุปกณ์ก่อสร้าง จำกัด
- ๑.๕ บริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด

๒. กิจการขนาดกลาง (สินทรัพย์รวม ๑๕-๕๐ ล้านบาท) ประกอบด้วยบริษัทผู้ผลิต ๗ ราย คือ

- ๒.๑ บริษัท พี.ซี.ซี. (๑๙๖๕) จำกัด
- ๒.๒ บริษัทแมททีเรียลอินดัสเตเรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
- ๒.๓ บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด
- ๒.๔ บริษัทนครหลวงวัตถุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด
- ๒.๕ บริษัทภัทรสิริ จำกัด
- ๒.๖ บริษัทแสงทิพย์ จำกัด
- ๒.๗ บริษัทชูเปอร์พี จำกัด

๓. กิจการขนาดเล็ก (สินทรัพย์รวมต่ำกว่า ๑๕ ล้านบาท) ประกอบด้วย
บริษัทผู้ผลิต ๔ ราย คือ

- ๓.๑ บริษัททรีสท์คอนกรีตอัดแรง จำกัด
- ๓.๒ บริษัทฟรีแพมพ์คอนกรีต จำกัด
- ๓.๓ บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด
- ๓.๔ บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด
- ๓.๕ บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด
- ๓.๖ บริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม จำกัด
- ๓.๗ บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด
- ๓.๘ บริษัทเพาเวอร์พี จำกัด

ดังนั้นในการวิเคราะห์อัตราส่วนจะทำการเปรียบเทียบระหว่างบริษัทที่อยู่ใน
ในกิจการขนาดเดียวกันให้เป็นไปพร้อมกัน และนอกจากจะคำนวณหาอัตราส่วนในแต่ละ
ปีแล้ว ยังได้คำนวณหาค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าต่ำสุดของแต่ละปี ในช่วงปี
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ไว้ประกอบการพิจารณาด้วย โดยที่

ค่าสูงสุด คือ ค่าของอัตราส่วนที่สูงสุดของแต่ละปีในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
ค่าต่ำสุด คือ ค่าของอัตราส่วนที่ต่ำสุดของแต่ละปีในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
ค่าเฉลี่ย คือ ค่าของอัตราส่วนเฉลี่ยของแต่ละปีในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ในการหาค่าเฉลี่ยทำโดยการใช้วิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักแบบสมมูลย์
(Equal Weighted Average) คือ วิธีการหาตัวกลางเลขคณิตจากอัตราส่วนของแต่ละ
บริษัทในกลุ่มนั่นเอง นอกจากหาอัตราส่วนโดยเฉลี่ยประจำปีแล้ว จะได้รวบรวม
ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดไว้ เพื่อประกอบในการพิจารณาด้วย และหลังจากได้ผลลัพธ์
ของค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดประจำปีแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การหาค่าเฉลี่ยของ
อัตราส่วนเฉลี่ยค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ด้วยวิธีถ่วงเฉลี่ย
ถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average) โดยให้น้ำหนักในปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
เท่ากับ ๑, ๒, ๓ และ ๔ ตามลำดับ

ตัวอย่าง การคำนวณหาอัตราส่วนทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ของกิจการขนาดใหญ่

๑. นำสินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยหนี้สินหมุนเวียนของแต่ละบริษัท ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของแต่ละบริษัทในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีค่าเท่ากับ ๐.๔๓, ๐.๔๕, ๐.๗๕, ๐.๗๑ และ ๐.๖๑

๒. นำผลรวมสินทรัพย์หมุนเวียนหารด้วยผลรวมของหนี้สินหมุนเวียนของทุกบริษัทในกิจการขนาดใหญ่ ผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีค่าเท่ากับ ๐.๖๕

๓. การหาค่าสูงสุดและค่าต่ำสุด โดยการนำอัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่คำนวณได้ตามข้อ ๑ นำมาเปรียบเทียบกัน ได้ค่าสูงสุดเท่ากับ ๐.๗๕ ค่าต่ำสุดเท่ากับ ๐.๔๓

๔. การหาอัตราส่วนทุนหมุนเวียนเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ใช้วิธีตัวเฉลี่ยกว่าน้ำหนัก โดยให้น้ำหนักในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่ากับ ๑, ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ เท่ากับ ๒, ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เท่ากับ ๓, ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เท่ากับ ๔ ดังรายละเอียดดังนี้ $(๑.๑๐ \times ๑) + (๐.๖๕ \times ๒) + (๐.๖๓ \times ๓) + (๐.๖๕ \times ๔)$ หารด้วย ๑๐ เท่ากับ ๐.๗๑ ส่วนการหาค่าสูงสุดและต่ำสุดในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ก็คำนวณได้ในทำนองเดียวกันได้เป็น ๐.๔๓ และ ๐.๔๑ ตามลำดับ

สำหรับอัตราส่วนอื่น ๆ จะทำการคำนวณได้ในทำนองเดียวกัน ด้วยวิธีคำนวณดังกล่าวข้างต้นจึงได้ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของทุกอัตราส่วนของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๐ แสดงอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง				อัตราส่วนแสดงสภาพเพียง					อัตราส่วนแสดงอัตรารวม		อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน				
	อัตราส่วนหมุนเวียน	อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงกัน	ระยะเวลาเฉลี่ยในการเก็บหนี้	อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินลงทุนทั้งหมด	อัตราส่วนหนี้สินต่อเงินลงทุนทั้งหมด	อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	อัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	อัตราส่วนกำไรเบื้องต้น	อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี	อัตราผลตอบแทนของเจ้าของ
	(เท่า)	(เท่า)	(วัน)	(วัน)	(เท่า)	%	%	%	(เท่า)	(รอบ)	(รอบ)	%	%	%	%	%
๒๕๖๐	๑.๘๖ ๑.๑๒ ๐.๕๕	๑.๓๖ ๐.๓๐ ๐.๐๗	๓๕.๕๓ ๒๓.๓๕ ๑.๕๐	๕๐๗.๖๐ ๕๓.๖๐ ๗.๖๐	๑๓.๖๑ ๑.๕๓ ๑.๑๐	๗๐.๕๕ ๕๕.๗๐ ๕๕.๕๖	๕๐.๕๖ ๕๕.๗๐ ๑๓.๑๕	๗๕.๘๖ ๑๕.๗๕ ๕.๗๕	๕.๘๖ ๕.๗๖ (๓๕.๐๕)	๑๗.๕๗ ๓.๗๗ ๐.๐๕	๖.๘๖ ๑.๖๖ ๐.๐๕	๓๑.๗๕ ๑๖.๕๑ (๕.๕๕)	๗.๑๖ ๕.๓๕ (๕๐.๖๓)	๑๕.๕๕ ๕.๕๑ (๓.๕๗)	๒๗.๓๕ ๑๗.๑๕ (๓.๕๗)	๒๖.๕๕ ๒๖.๕๕ (๕๖.๕๖)
๒๕๖๑	๓๕๓.๕๑ ๐.๗๕ ๐.๖๕	๒๑๐.๖๖ ๐.๓๓ ๐.๐๖	๕๕๖.๕๖ ๕๕.๖๖ ๑๑.๓๓	๕๕๕.๖๐ ๗๕.๖๐ ๗.๖๐	๕๐.๑๑ ๖.๗๖ ๐.๖๖	๕๗.๕๗ ๗๕.๕๕ ๑.๕๕	๕๗.๕๗ ๖๕.๕๕ ๑.๕๕	๕๗.๕๕ ๗.๐๓ ๓.๐๓	๑๕.๕๐ ๑.๕๐ (๖๕.๕๑)	๕.๕๕ ๖.๗๗ ๐.๕๕	๖.๗๗ ๑.๖๕ ๐.๖๕	๕๐.๕๕ ๑๗.๕๕ (๕.๕๕)	๕.๕๕ ๖.๐๗ (๕๗.๕๕)	๑๕.๕๕ ๖.๕๕ (๕๑.๖๕)	๒๐.๕๕ ๕.๐๕ (๕๑.๖๕)	๖๕๕.๕๖ ๕.๖๐ (๕๐.๕๕)
๒๕๖๒	๕๕.๕๗ ๐.๗๕ ๐.๐๓	๕๓.๕๕ ๐.๖๕ ๐.๐๕	๕๕๕.๐๕ ๓๕.๖๖ ๐.๕๐	๕๕๖.๕๐ ๗๖ ๑๐.๕๐	๑๖.๖๕ ๓.๓๕ ๐.๐๑	๑๐๓.๕๗ ๗๗ ๑.๖๑	๕๖.๗๕ ๖๓.๕๗ ๑.๖๑	๕๑.๖๗ ๑๓.๑๓ ๐.๑๖	๓๕.๐๕ ๑.๕๐ (๖๖.๕๓)	๑๖.๗๖ ๓.๖๕ ๐.๓๕	๕.๖๕ ๑.๕๕ ๐.๖๕	๕๓.๓๓ ๑๐.๑๕ (๑๕.๕๑)	๖.๕๑ ๐.๗๖ (๓๖.๑๕)	๖.๓๕ ๑.๑๓ (๑๖.๖๓)	๑๑.๓๓ ๖.๕๗ (๑๑.๗๐)	๕๐.๕๕ ๕.๕๓ (๓๓.๕๖)
๒๕๖๓	๑๑๕.๖๐ ๐.๗๕ ๐.๖๓	๕๕.๕๐ ๐.๓๕ ๐.๐๕	๕๑๕.๖๐ ๓๕.๕๕ ๓.๗๕	๕๑๐.๕๐ ๕๗.๖๐ ๑๐.๕๐	๑๗.๖๓ ๓.๕๖ ๐.๐๑	๗๖.๖๗ ๗๗.๕๖ ๐.๖๕	๗๖.๖๗ ๖๗.๖๕ ๐.๖๕	๗๐.๕๑ ๑๐.๖๐ ๐.๐๕	๖๖.๓๕ ๐.๕๐ (๖๖.๕๑)	๕.๕๖ ๕.๐๖ ๐.๖๓	๓.๗๕ ๑.๗๖ ๐.๑๕	๕๖.๑๕ ๕.๖๕ (๑๕๕.๖๕)	๖.๐๐ (๐.๗๐) (๖๖๕.๖๑)	๕.๐๕ (๑.๖๑) (๕๕๕.๓๗)	๑๕.๓๖ ๕.๐๖ (๕๕๖.๖๓)	๑๐.๑๕ (๕.๕๖) (๓๐๕.๖๑)
เฉลี่ยช่วง ๒๕๖๐-๖๓	๑๓๕.๖๗ ๐.๗๗ ๐.๖๑	๕๗.๗๗ ๐.๓๖ ๐.๐๖	๕๗๕.๖๕ ๓๗.๕๕ ๕.๐๗	๗๐๗.๐๕ ๖๕.๕๕ ๕.๗๖	๒๑.๑๑ ๓.๑๑ ๐.๐๕	๓๕๐.๓๖ ๗๕.๕๖ ๕.๑๖	๓๕๖.๕๐ ๖๓.๖๖ ๖.๓๑	๖๓.๖๖ ๑๑.๓๐ ๑.๕๖	๒๕.๕๖ ๑.๕๓ (๑๓๖.๖๖)	๑๐.๕๐ ๓.๖๕ ๐.๓๑	๓.๗๖ ๑.๕๕ ๐.๑๕	๕๕.๖๐ ๑๑.๕๗ (๖๖.๕๖)	๕.๑๐ ๐.๕๐ (๑๖๖.๑๕)	๕.๖๖ ๑.๖๖ (๓๕๖.๑๕)	๑๖.๐๗ ๗.๖๗ (๗๕๐.๖๕)	๑๕.๓๐๕ ๓.๕๗ (๑๕๗.๕๕)

หมายเหตุ : อัตราส่วนของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง มีอย่างละ ๓ อัตราส่วน คือ อัตราส่วนแรกคือ อัตราส่วนผู้ถือหุ้น
อัตราส่วนที่สองคือ อัตราส่วนโดยเฉลี่ย อัตราส่วนที่สามคือ อัตราส่วนค่าสุก ค่าไม่วงเงินคือ ค่าคิดลบ

๑. การวิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

จากการพิจารณาอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม เสาเข็มคอนกรีตอัดแรงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ (ดูตารางที่ ๑๐ ประกอบ) โดยพิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น โดยเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๐.๗๗ และ ๐.๓๒ แสดงว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียน และเมื่อพิจารณาระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ประมาณ ๓๗.๔๔ วัน เนื่องจากมีอัตราส่วนร้อยละของลูกหนี้เทียบกับสินทรัพย์รวมประมาณร้อยละ ๑๕ ทำให้ระยะเวลาในการเก็บหนี้ไม่มากนัก ส่วนระยะเวลาการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖๔.๘๔ วัน ซึ่งมีอัตราส่วนร้อยละของสินค้าคงเหลือเทียบกับสินทรัพย์รวมร้อยละ ๓๐ จะเห็นได้ว่ามีสินค้าคงเหลือในปริมาณที่สูงทำให้การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือนานถึง ๖๔.๘๔ วัน ซึ่งโดยปกติสินค้าประเภทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงจะผลิตตามคำสั่งซื้อโดยจะไม่มีสินค้าคงคลังมากเกินไป เมื่อพิจารณาสภาพคล่องของอุตสาหกรรมโดยพิจารณาจากอัตราส่วนเฉลี่ยทั้ง ๔ จะเห็นว่าสภาพคล่องค่อนข้างต่ำ และค่าเฉลี่ยสูงสุดต่ำสุดในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ มีค่าแตกต่างกันมาก เนื่องจากมีบางบริษัทที่มีอัตราส่วนร้อยละของหนี้สินหมุนเวียนต่ำมาก ทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียน และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นสูงมาก คือ บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด ส่วนระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างมีระยะเวลาในการเก็บหนี้เร็วมากในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ มีค่าเท่ากับ ๑.๔๐ วัน สำหรับระยะเวลาในการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ บริษัทคาเธ่ย์-อุตสาหกรรม จำกัด มีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือนานมากในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เท่ากับ ๔๑๐.๘๐ วัน

อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมซึ่งโดยเฉลี่ยประมาณ ๓.๑๑ เท่า และร้อยละ ๓๔.๘๒ แสดงว่ากิจการใช้เงินทุนจากหนี้สินประมาณร้อยละ ๓๔ และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะสั้นซึ่งดูจากอัตราส่วนหนี้สิน

หมุนเวียนต่อเงินลงทุน โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๖๓.๖๒ และอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๑๑.๓๐ นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๑.๕๓ เท่า แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงในแง่ของความเสี่ยงในการดำเนินงานนั้นไม่สูงนัก เนื่องจากเงินทุนที่นำมาใช้หมุนเวียนก็เป็นเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการกู้ยืมระยะสั้น ๆ ในขณะที่เดียวกันก็ยังสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยให้แก่เจ้าหนี้ได้ด้วย สำหรับค่าสูงสุดและต่ำสุดของอัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงที่แตกต่างกันมาก เนื่องจากบริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี.จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุน และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๗๒๖.๒๗ และ (๒๖๕.๔๑) เท่า ทำให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดแตกต่างกันมาก

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากอัตรากาหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตรากาหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยอยู่ระดับประมาณ ๓.๖๕ และ ๑.๕๕ รอบ ซึ่งการที่กิจการจัดสรรเงินทุนที่ใช้ลงทุนไปในการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวรหรือสินทรัพย์ทั้งหมด และทำให้จำนวนการหมุนได้รอบมากกว่า ๑ รอบ แสดงว่ากิจการได้ใช้สินทรัพย์ให้ก่อประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างดี

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร โดยพิจารณาจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นมีค่าเท่ากับร้อยละ ๐.๕๐, ๑.๒๖ และ ๓.๔๗ ตามลำดับ จะเห็นว่าอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของอุตสาหกรรมต่ำมากไม่ถึงร้อยละ ๑๐ ส่วนอัตราส่วนเฉลี่ยสูงสุดและต่ำสุดแตกต่างกันมาก เนื่องจากบริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี.จำกัด มีผลขาดทุนจากการดำเนินงานสูงมาก โดยปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ร้อยละ (๒๒๔.๖๑) และ (๔๔๕.๓๗) ตามลำดับ ทำให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดและค่าต่ำสุดแตกต่างกันมาก

จากการพิจารณาอัตราส่วนทั้ง ๔ ประเภท โดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม
เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ปรากฏว่าเป็นอุตสาหกรรมที่มีสภาพคล่องต่ำโดยพิจารณา
จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น และระยะเวลา
ในการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ และในการวิเคราะห์ใช้งบการเงินจาก
กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งได้จัดบัญชีเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารเป็นหนี้สินระยะสั้น แต่ใน
ทางปฏิบัติถือเป็นหนี้สินระยะยาว เพราะสามารถต่ออายุการเบิกเงินเกินบัญชีออก
ไปได้เรื่อย ๆ เมื่อพิจารณาเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารของอุตสาหกรรมเสาเข็ม
คอนกรีตอัดแรงโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๘.๑๐ ของสินทรัพย์รวม ดังนั้นเมื่อนำ
ยอดเงินเบิกเกินบัญชีออกจากหนี้สินระยะสั้นแล้ว ปรากฏว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียน
และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ ๑.๑๐ และ ๐.๔๖
เมื่อคำนึงถึงสาเหตุดังกล่าวสภาพคล่องที่แท้จริงของอุตสาหกรรมนี้ก็ค่อนข้างต่ำ
ส่วนสภาพเสี่ยงของอุตสาหกรรมที่ใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะสั้นเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่
เดียวกันก็มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยจึงมีสภาพเสี่ยงในการดำเนินงานไม่
มากนัก ส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างดี แต่ในขณะที่เดียวกันก็เป็น
อุตสาหกรรมที่ให้ผลตอบแทนค่อนข้างต่ำ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๒. การวิเคราะห์อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่

จากการพิจารณาอัตราส่วนเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ โดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ (ดูตารางที่ ๑๑ ประกอบ) แสดงให้เห็นว่า สภาพคล่องของกิจการขนาดใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น และระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยซึ่งเท่ากับ ๐.๗๑ เท่า ๐.๑๘ เท่า และ ๗๓.๕๔ วัน ตามลำดับ แสดงว่ากิจการขนาดใหญ่มีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอจะชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ และในขณะที่เดียวกันสินทรัพย์หมุนเวียนก็ประกอบด้วยสินค้าคงเหลือเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งใช้เวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือนานกว่า เมื่อเทียบกับระยะเวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยอุตสาหกรรม ส่วนระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ต่ำกว่าระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

อัตราส่วนสภาพเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี กล่าวคือ กิจการขนาดใหญ่มีความเสี่ยงไม่มากนักในการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้ ซึ่งอาจพิจารณาได้จากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ซึ่งโดยเฉลี่ยประมาณ ๒.๓๗ เท่า และร้อยละ ๖๔.๔๕ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยยอยู่ในระดับค่อนข้างสูงเฉลี่ยแล้วประมาณ ๑.๘๒ เท่า นั่นคือ หลังจากหักค่าดอกเบี้ยยแล้วยังมีเงินเหลือ ๑.๘๒ เท่าที่จะจ่ายชำระค่าภาษีและเงินต้น เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม ปรากฏว่าอัตราส่วนสภาพเสี่ยงของกิจการขนาดใหญ่ต่ำกว่าของอุตสาหกรรม

อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างน่าพอใจ ซึ่งอาจพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรหรืออัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม โดยอยู่ในระดับเฉลี่ยประมาณ ๓.๘๒ และ ๑.๗๗ รอบตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานกิจการขนาดใหญ่ค่อนข้างน่าพอใจ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร เมื่อเปรียบเทียบกับอัตรา โดยเฉลี่ยของกิจการขนาดอื่นและของอุตสาหกรรมแล้ว ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่ มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ นั่นคือกิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับค่อนข้างสูง โดยอาจพิจารณาจากอัตราส่วนกำไรเบื้องต้น อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ ๑๑.๖๕ และ ๑๐.๒๗ ตามลำดับ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร สำหรับช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดใหญ่เป็นกิจการที่น่าสนใจ ในการพิจารณาเลือกลงทุนของนักลงทุน หรือการให้กู้ยืมของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้เพราะมีสภาพเสี่ยงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ มีสมรรถภาพในการดำเนินงานและสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตามก็ควรทำการวิเคราะห์ในรายละเอียดถึงอัตราส่วนทางการเงินของแต่ละบริษัท ในกิจการขนาดใหญ่ เพื่อประกอบการตัดสินใจด้วย โดยจะแยกพิจารณาตามชนิดของอัตราส่วนทางการเงินดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์อัตราส่วนสภาพคล่องของแต่ละบริษัทของกิจการขนาดใหญ่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ จากอัตราส่วนสภาพคล่องของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ทั้งหมด ๕ ราย คือ บริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด บริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชั่นแมทีเรียล จำกัด บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด และบริษัทสหหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด (ดูตารางที่ ๑๒, ๑๖, ประกอบ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนหมุนเวียน พบว่าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยของบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด เท่ากับ ๑.๐๑ เท่า ซึ่งสูงกว่าบริษัทอื่นอีก ๔ ราย ได้แก่ บริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชั่นแมทีเรียล จำกัด บริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด และบริษัทสหหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด โดยมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ย ๐.๗๐, ๐.๖๒, ๐.๕๖ และ ๐.๔๕ เท่าตามลำดับ แสดงว่าทั้ง ๔ รายมีหนี้สินหมุนเวียนสูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียน

และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ปรากฏว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น ทั้งนี้เพราะ เมื่อพิจารณาอัตราส่วนร้อยละของสินค้าคงเหลือเมื่อเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว พบว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีอัตราต่ำกว่าบริษัทอื่นโดยมีสินค้าคงเหลือร้อยละ ๔๔.๓๕ (จากตารางที่ ๑๗) ซึ่งเมื่อหักสินค้าคงเหลือออกจากสินทรัพย์หมุนเวียนแล้ว บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นสูงกว่าบริษัทอื่นสำหรับบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยต่ำกว่าบริษัทอื่น ทั้งนี้เพราะมีอัตราส่วนร้อยละของสินค้าคงเหลือเท่ากับ ๕๓.๒๑ ของสินทรัพย์หมุนเวียน (จากตารางที่ ๑๗) ซึ่งสูงกว่าบริษัทอื่นมาก อย่างไรก็ตามบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ทั้ง ๕ รายนี้ ต่างก็มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยต่ำกว่า ๑.๐๐ ทุกราย แสดงว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูงไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียนได้ นั่นคือบริษัทผู้ผลิตที่มีกิจการขนาดใหญ่มีสภาพคล่องอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และเมื่อพิจารณาระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้ ปรากฏว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างมีระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้โดยเฉลี่ยแล้วเร็วกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากมีอัตราส่วนร้อยละของลูกหนี้เพียงร้อยละ ๒.๕๘ ของสินทรัพย์หมุนเวียนซึ่งต่ำกว่าบริษัทอื่นมาก ส่วนบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้างใช้เวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยยาวนานกว่าบริษัทอื่น และจากการพิจารณาระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ พบว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีสมรรถภาพในการบริหารสินค้าคงเหลือสูงกว่าบริษัทอื่น โดยมีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเร็วกว่าบริษัทอื่นมาก รองลงมาได้แก่บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด ส่วนบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด มีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือนานที่สุดคือ ๑๔๖.๔๐ วัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียน จากตารางที่ ๑๗ แล้ว ปรากฏว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีส่วนร้อยละของเงินสดร้อยละ ๐.๓๗ ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ ร้อยละ ๒.๕๘ สินค้าคงเหลือ ร้อยละ ๕๓.๒๑ และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นร้อยละ ๓.๘๔ ส่วนบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีส่วนร้อยละของเงินสดร้อยละ ๓.๘๗ ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับร้อยละ ๕๑.๖๒

สินค้าคงเหลือร้อยละ ๔๔.๓๕ และส่วนสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นร้อยละ ๐.๑๖ ดังนั้น แม้ว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างจะมีอัตราส่วนหมุนเวียนสูงกว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ ก่อสร้างก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียน อีกทั้งระยะเวลา การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือแล้ว จะพบว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้างมีส่วน ร้อยของเงินสดต่ำกว่า แต่มีส่วนร้อยของสินค้าคงเหลือสูงกว่ามาก และระยะเวลา การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือก็นานกว่าประมาณ ๗๔.๒๐ วัน ฉะนั้นบริษัทผลิตภัณฑ์ และวัตถุก่อสร้างก็อาจประสบปัญหาสภาพคล่องได้เช่นกัน ส่วนบริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด บริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมติเรียล จำกัด และบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด นั้น แม้ว่าบริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง และบริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมติเรียล จำกัด จะมีอัตราส่วนหมุนเวียน และอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นสูงกว่า บริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของสินทรัพย์ หมุนเวียน อีกทั้งระยะเวลาในการเก็บหนี้ จะเห็นได้ว่าบริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด และบริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมติเรียล จำกัด มีส่วนร้อยของลูกหนี้ค่อนข้างสูง และระยะเวลาในการเก็บหนี้ก็ยาวนานกว่าบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด ด้วย ดังนั้นบริษัทเยอเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด และบริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมติเรียล จำกัด อาจประสบปัญหาสภาพคล่องได้เช่นกัน ซึ่งอาจทำให้ทั้งสองบริษัทนี้เกิดปัญหาในการ ชำระหนี้และการดำเนินงานได้

๒.๒ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนนี้สินต่อส่วนของผู้เจ้าของ อัตราส่วนนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด อัตราส่วนนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ ทั้ง ๕ ราย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดูตารางที่ ๑๓, ๑๖)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนนี้สินต่อสินทรัพย์รวม พบว่าบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด ใช้เงินทุนจากแหล่งภายนอกหรือส่วนของหนี้สินมากกว่าบริษัทอื่น กล่าวคือ โดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ ๕๐.๗๗ ของเงินทุนทั้งหมด โดยเป็นหนี้สิน

หมุนเวียนเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ ๘๕.๓๒ รองลงมาคือบริษัทรวมอุปกรณก่อสร้าง จำกัด และบริษัทเยอเนอรัลเอนยีเนียร์ริง จำกัด โดยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕๐.๔๓ และ ๘๕.๒๖ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าบริษัท สหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด ใช้เงินทุนจากหนี้สินมากกว่าบริษัทอื่น และหนี้สิน ส่วนใหญ่ก็เป็นหนี้สินหมุนเวียน ซึ่งการใช้เงินทุนจากภายนอกเป็นจำนวนมาก ทำให้ บริษัทมีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น นั่นคือบริษัทต้องจ่ายดอกเบี้ยและเงินต้นคืนแก่เจ้าหนี้ ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัท สหะศักดิ์ พานิช (๑๙๗๕) จำกัด พบว่ามีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๓๖ ในขณะที่บริษัท ผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตราส่วนนี้โดยเฉลี่ย ๒.๕๔ แสดงว่าบริษัท สหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด นอกจากจะใช้เงินทุนจากหนี้สินสูงแล้วยังมีความ สามารถในการจ่ายดอกเบี้ยต่ำกว่าอีกด้วย ดังนั้นหากต้องการหาเงินทุนจากแหล่ง ภายนอก ก็จะทำให้ยากกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากมีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทอื่น

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ก็ปรากฏว่าบริษัท สหะศักดิ์ พานิช (๑๙๗๕) จำกัด มีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่นอีกนั่นเอง คือ ประมาณ ๑๑.๐๒ เท่า ในขณะที่บริษัทเยอเนอรัลเอนยีเนียร์ริง จำกัด บริษัทยูไนเต็ดคอนสตรัคชันแมทีเรียล จำกัด บริษัทรวมอุปกรณก่อสร้าง จำกัด และบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตรา ส่วนนี้โดยเฉลี่ย ๕.๕๐, ๓.๖๘, ๓.๖๓ และ ๑.๓๐ เท่าตามลำดับ ดังนั้นทั้งเจ้าหนี้ และเจ้าของของบริษัท สหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด ย่อมมีความเสี่ยงสูงกว่าบริษัท อื่น สำหรับอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด ปรากฏว่าบริษัทเยอเนอรัลเอนยีเนียร์ริง จำกัด ใช้เงินทุนจากหนี้ระยะยาวโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น คือ ร้อยละ ๑๒.๖๔ ของเงินทุนทั้งหมด

๒.๓ การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ซึ่งนอกจากจะพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียน ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ และระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือดังได้กล่าวในการวิเคราะห์สภาพ คล่องแล้ว ยังอาจพิจารณาได้จากอัตรากำไรหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตรากำไรหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมอีกด้วย การวิเคราะห์ส่วนนี้จะช่วยให้ทราบว่า การ

จัดสรรเงินทุนไปในการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวรหรือสินทรัพย์รวม ได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นคุ้มค่าเงินทุนที่ได้ลงทุนไปหรือไม่ ซึ่งจากการวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ทั้ง ๕ ราย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดูตารางที่ ๑๔, ๑๖)

เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ปรากฏว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น แสดงว่าบริษัทนี้มีสมรรถภาพในการบริหารสินทรัพย์ถาวรอยู่ในระดับสูง รองลงมาได้แก่ บริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด บริษัทยูไนเต็ดคอนสตรัคชันแมทีเรียล จำกัด บริษัทเยอเนอร์ลเอนยีเนียริง จำกัด และบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด

ส่วนอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ปรากฏว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น คือ ๒.๓๖ รอบ แต่เมื่อพิจารณาแนวโน้มอัตราการหมุนเวียนในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๒.๔๖, ๑.๒๐, ๔.๖๕ และ ๑.๑๑ รอบตามลำดับ ปรากฏว่ามีแนวโน้มลดลง ในขณะที่อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมของบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง โดยเฉลี่ยประมาณ ๒.๒๖ รอบ ซึ่งเมื่อพิจารณาแนวโน้มอัตราการหมุนเวียนในแต่ละปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๒.๐๘, ๑.๕๒, ๒.๒๖ และ ๓.๑๘ รอบตามลำดับ แสดงว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีสมรรถภาพในการบริหารสินทรัพย์รวมเพิ่มขึ้น ส่วนรองลงมาคือ บริษัทยูไนเต็ดคอนสตรัคชันแมทีเรียล จำกัด บริษัทเยอเนอร์ลเอนยีเนียริง จำกัด และบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ย ๑.๐๘, ๐.๘๗ และ ๐.๗๔ รอบตามลำดับ

๒.๔ การวิเคราะห์สมรรถภาพในการหากำไรในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
โดยพิจารณาจากอัตราส่วนกำไรเบื้องต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี และอัตราผลตอบแทน ส่วนของเจ้าของของของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดูตารางที่ ๑๕, ๑๖)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย ปรากฏว่าบริษัทเยอเนอรัล เอนยีเนียร์ริง จำกัด มีอัตราผลกำไรเบื้องต้นสูงกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากมีอัตราร้อยละ ของต้นทุนขายเมื่อเทียบกับค่าขายต่ำกว่าบริษัทอื่น กล่าวคือ มีต้นทุนขายเฉลี่ยร้อยละ ๗๔.๖๖ ของค่าขายในขณะที่บริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด บริษัทยูไนเต็คคอน สตรัคชันแมติเรียล จำกัด บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุก่อสร้าง จำกัด บริษัทรวมอุปกรณ์ ก่อสร้าง จำกัด มีต้นทุนขายเฉลี่ยร้อยละ ๗๕.๕๔, ๘๓.๕๐, ๘๘.๘๒ และ ๑๐๒.๕๑ ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี ปรากฏว่าบริษัทผลิตภัณฑ์และ วัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าบริษัทอื่น เพราะมีอัตราร้อยละของ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเมื่อเทียบกับค่าขายต่ำกว่าบริษัทอื่น กล่าวคือ มี ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕๒ ของค่าขาย ในขณะที่บริษัทรวม อุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด บริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมติเรียล จำกัด บริษัทเยอเนอรัล เอนยีเนียร์ริง จำกัด และบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด มีอัตราร้อยละของ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารเมื่อเทียบกับค่าขายเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๘๐, ๑๒.๕๓, ๒๑.๐๘ และ ๓๑.๗๖ ตามลำดับ จะเห็นว่าแม้ว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้างจะมีอัตรา ส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขายต่ำกว่าบริษัทอื่น แต่มีอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายสูงกว่า บางบริษัทเนื่องจากการบริหารทางด้านค่าใช้จ่ายและการดำเนินงานได้ดีกว่าบริษัทอื่น

ส่วนอัตราผลตอบแทนของเจ้าของ ก็ปรากฏว่าบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น ทั้งนี้เพราะบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด ใช้เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘.๕๕ ของเงินทุนทั้งหมด ทำให้มีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๑๘.๘๘ ในขณะที่บริษัทผลิตภัณฑ์ และวัตถุก่อสร้าง จำกัด ใช้เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๔๔.๓๔ จึงมีอัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยต่ำกว่า คือ ร้อยละ ๑๓.๒๒ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในแต่ละปีจะพบว่า อัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทผลิตภัณฑ์ และวัตถุก่อสร้าง จำกัด มีอัตราลดลงจากร้อยละ ๒๖.๘๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เหลือ เพียงร้อยละ ๑๐.๑๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓

ดังนั้นจากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ทั้ง ๕ ราย (ดูตารางที่ ๑๖) พอสรุปได้ว่า บริษัทที่มีฐานะทางการเงินอยู่ในระดับสูงน่าพอใจ คือ บริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบก่อสร้าง จำกัด รองลงมาคือบริษัทยูไนเต็คคอนสตรัคชันแมทีเรียล จำกัด และบริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด โดยบริษัทผลิตภัณฑ์และวัตถุดิบก่อสร้างนอกจากจะมีสมรรถภาพในการนำกำไรและสมรรถภาพในการดำเนินงานสูงกว่าบริษัทอื่นแล้วยังมีสภาพเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำกว่าอีกด้วย สำหรับบริษัทสหะศักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด มีสภาพคล่อง สมรรถภาพในการดำเนินงาน และสมรรถภาพในการหากำไรต่ำกว่าบริษัทอื่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑ แสดงอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ปี พ.ศ.	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง				อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง					อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพ ในการดำเนินงาน		อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร				
	อัตราส่วน ทุนหมุนเวียน ต่อหนี้สิน ระยะสั้น	อัตราส่วน ทุนหมุนเวียน ต่อหนี้สิน ระยะยาว	ระยะเวลา การเก็บหนี้ โดยเฉลี่ย	อัตราส่วน ของหนี้สิน ค้างเหลือ	อัตราส่วน หนี้สินต่อ ส่วนของผู้ ถือหุ้น	อัตราส่วน หนี้สินต่อ สินทรัพย์ รวม	อัตราส่วน หนี้สินหมุน เวียนต่อเงิน ลงทุนทั้งหมด	อัตราส่วน หนี้สินระยะ ยาวต่อเงิน ลงทุนทั้งหมด	อัตราส่วน แสดงความสามารถ ในการจ่าย	อัตราส่วน ทุนหมุนเวียน ต่อหนี้สิน ระยะสั้น	อัตราส่วน ทุนหมุนเวียน ต่อหนี้สิน ระยะยาว	อัตราส่วน กำไร เบื้องต้น	อัตราส่วน กำไรสุทธิ ต่อค่าขาย ต่อหน่วย	อัตราส่วน ผลตอบแทนจาก สินทรัพย์	อัตราส่วน ผลตอบแทนจาก สินทรัพย์ ก่อนหักดอกเบี้ย และภาษี	อัตราส่วน ผลตอบแทนของ ผู้ถือหุ้น
	(เท่า)	(เท่า)	(วัน)	(วัน)	(เท่า)	(%)	(%)	(%)	(เท่า)	(รอบ)	(รอบ)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
๒๕๒๐	๑.๓๑	๐.๓๘	๖๕.๖๒	๑๔๘	๔.๘๒	๕๐.๕๖	๕๐.๕๖	๓๘.๗๑	๕.๕๒	๕.๑๑	๒.๕๖	๓๑.๗๕	๗.๑๒	๑๔.๘๘	๒๗.๓๕	๒๖.๘๕
	๑.๑๐	๐.๑๕	๔.๘๓	๑๐๐.๘๐	๑.๒๕	๕๖.๒๖	๕๓.๒๕	๑๒.๕๘	๔.๕๓	๓.๕๒	๑.๘๐	๑๗.๗๕	๕.๕๕	๑๐.๗๘	๒๐.๕๖	๒๕.๖๕
	๐.๕๕	๐.๐๗	๑.๘๐	๖๕.๕๐	.๑๐	๕๕.๕๖	๓๕.๗๗	๘.๗๕	๑.๐๔	๒.๕๘	.๕๒	(๕.๕๕)	.๒๐	.๕๘	๐.๕๕	๓.๐๒
๒๕๒๑	๐.๕๘	๐.๕๐	๑๑๕.๕๕	๑๒๕.๖๐	๖.๘๑	๕๗.๒๐	๕๖.๖๕	๘.๑๒	๒.๕๘	๓.๕๒	๑.๕๒	๓๖.๓๑	๖.๗๗	.๘.๑๐	๒๐.๕๕	๕๐.๘๓
	๐.๖๕	๐.๒๐	๓๓.๖๘	๕๐	๒.๓๕	๗๐.๕๗	๖๕.๖๘	๕.๗๘	๒.๐๓	๒.๗๐	๑.๓๐	๑๘.๘๐	๓.๐๕	๓.๕๗	๑๐.๒๖	๑๓.๕๕
	๐.๕๖	๐.๐๒	๓๐.๕๗	๒๘.๘๘	๑.๓๕	๕๗.๕๖	๕๕.๓๗	๓.๐๓	๑.๒๓	๑.๕๑	.๕๒	๑๐.๕๗	.๕๖	.๕๑	๑.๘๕	๓.๘๕
๒๕๒๒	๐.๘๕	๐.๓๐	๕๘.๖๗	๑๕๕.๕๐	๑๖.๒๕	๕๕.๒๐	๕๗.๓๕	๑๕.๐๓	๑.๕๒	๕.๕๕	๕.๖๕	๓๒.๘๒	๑.๘๑	๒.๒๐	๑๑.๓๓	๑๕.๕๒
	๐.๖๓	๐.๐๕	๘.๕๕	๗๕.๒๐	๒.๕๕	๗๒.๑๕	๖๓.๕๕	๘.๖๕	๑.๕๒	๓.๕๕	๑.๗๕	๕.๒๕	.๕๘	๑.๗๐	๘.๑๑	๕.๕๖
	๐.๒๕	๐.๐๕	.๕๐	๒๘.๘๐	๑.๕๑	๖๐.๑๕	๕๐.๕๕	.๖๘	๑.๐๓	๑.๕๕	.๕๓	(๑๕.๕๑)	๐.๐๖	๐.๐๓	๒.๘๒	๐.๕๘
๒๕๒๓	.๘๕	๐.๕๗	๑๖๕.๑๕	๑๕๑.๒๐	๑๐.๐๒	๑๐๓.๕๐	๑๐๓.๕๐	๘.๐๕	๒.๕๕	๖.๒๕	๓.๑๘	๑๕.๗๑	๒.๐๐	๕.๐๕	๑๕.๖๖	๑๐.๑๕
	๐.๖๕	๐.๒๕	๒๓.๓๗	๕๕	๒.๕๐	๗๑.๕๓	๖๕.๕๑	๖.๐๒	๑.๓๖	๕.๕๘	๒.๐๑	๘.๓๑	๑.๑๘	๒.๓๘	๘.๖๘	๘.๗๒
	๐.๕๓	๐.๑๓	๓.๗๕	๓๒.๕๐	๑.๕๒	๖๐.๓๑	๕๒.๖๖	๒.๒๕	(๐.๐๓)	๑.๑๐	.๕๘	(๑๕.๕๗)	(.๕๓)	(๐.๕๘)	(๐.๕๘)	.๕๕
เฉลี่ย ๒๕๒๐-๒๕๒๓	๐.๕๓	๐.๕๕	๑๑๓.๓๖	๑๕๕.๑๒	๑๐.๗๒	๕๖.๓๒	๕๕.๑๖	๑๒.๕๒	๒.๕๗	๕.๐๕	๓.๒๒	๒๖.๕๗	๓.๕๑	๕.๓๕	๑๖.๐๗	๑๕.๕๘
	๐.๗๑	๐.๑๘	๑๕.๗๕	๗๓.๘๕	๒.๓๗	๖๕.๕๕	๖๒.๖๕	๗.๖๖	๑.๘๒	๓.๕๒	๑.๗๗	๑๑.๖๕	๑.๕๘	๓.๓๓	๑๐.๐๐	๑๐.๒๗
	๐.๕๑	๐.๐๘	๗.๕๕	๓๕.๒๑	๑.๓๕	๕๘.๐๓	๕๕.๖๑	๒.๖๑	๐.๖๕	๑.๕๐	๐.๖๐	(๑๑.๕๖)	(๐.๐๒)	(๐.๐๓)	๑.๑๖	๑.๖๐

หมายเหตุ : อัตราส่วนของกิจการขนาดใหญ่จะมีอย่างละ ๓ อัตราส่วน อัตราส่วนแรกคือ อัตราส่วนสูงสุด อัตราส่วนที่สองคืออัตราโดยเฉลี่ย
อัตราส่วนที่สามคืออัตราต่ำสุด ค่าในวงเล็บคือค่าติดลบ

ตารางที่ ๑๒ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องของแต่ละบริษัทในปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓

บริษัท	(เท่า) อัตราส่วนทุนหมุนเวียน				(เท่า) อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น				(วัน) ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้				(วัน) อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ			
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
(๑) บริษัทเบอเนอรัลเอนบีเนียร์ จำกัด	๑.๐๖	.๕๐	.๕๘	.๕๓	.๓๘	.๒๘	.๑๘	.๒๐	๖๕.๖๒	๗๕.๒๒	๕๕.๖๗	๑๐๓.๒๒	๑๕๓.๗๕	๑๐๕.๕๐	๕๓.๖๐	๑๕๑.๒๐
(๒) บริษัทผลิตภัณฑและวัสดุก่อสร้าง จำกัด	๑.๓๑	.๕๘	.๕๕	.๕๕	๐.๐๗	๐.๐๒	๐.๐๕	.๑๓	๑.๕๐	N.A.	.๕๐	๓.๗๕	๕๓.๖๐	๑๐๕.๕๐	๓๖	๕๖.๕๐
(๓) บริษัทยูไนเต็ดคอนสตรัคชั่นแมคชีนเรียล จำกัด	๐.๗๑	.๖๐	-	.๗๕	.๒๐	๐.๓๖	-	.๕๕	๓๖.๓๕	๑๑๕.๕๕	-	๕๐.๗๖	๑๕๕	๑๐๕.๕๐	-	๖๕.๕๐
(๔) บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด	.๕๕	.๕๘	.๕๐	.๗๑	-	๐.๕๐	๐.๓๐	๐.๕๗	N.A.	๕๕.๕๑	๑๕.๖๓	๑๖๕.๑๕	๖๕.๕๐	๒๕.๕๕	๒๕.๕๐	๓๖.๕๐
(๕) บริษัทสหะศักดิ์พาณิชย์ (๑๕๗๕) จำกัด	-	๐.๕๖	๐.๒๕	๐.๖๑	-	๐.๑๓	๐.๐๗	๐.๓๕	-	๓๐.๕๗	๕๑.๒๓	๑๓๕.๕๒	-	๑๒๕.๖๐	๑๕๕.๕๐	๑๑๕.๒๐
(๖) บริษัท พี.ซี.ซี. (๑๕๖๕) จำกัด	-	.๕๖	.๕๒	.๕๐	-	.๕๑	.๕๒	.๖๕	-	๕๕๒.๕๒	๕๕๕.๐๕	๓๖๕.๕๕	-	๓๕.๖๐	๓๖	๒๑๖
(๗) บริษัทแม่เหล็กเรียวอินดัสเตรียลดีเวลอปเม้นท์ จำกัด	.๕๐	.๕๑	๑.๐๓	.๕๐	.๗๕	.๗๕	.๕๑	.๗๕	๑๗๑.๒๐	๑๐๗.๕๕	๑๕๕.๖๗	๓๗๕.๓๓	๕๖.๕๐	๓๖	๕๗.๖๐	๕๖.๕๐
(๘) บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด	๑.๕๖	๐.๕๕	๑.๗๕	๑.๕๐	๑.๓๒	.๗๖	๑.๕๕	๑.๑๕	๑๒๖.๕๕	๑๕๗.๕๖	๒๓๑.๗๓	๑๓๓.๕๕	๖๕.๕๐	๖๑.๒๐	๕๕	๕๐.๕๐
(๙) บริษัทนครหลวงวัสดุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด	๑.๑๕	.๒๕	.๗๗	.๕๗	.๗๕	.๑๕	.๒๕	.๒๐	๓๕๕.๕๓	๑๑.๓๓	๒๕.๗๕	๓๖.๕๕	๕๐๗.๖๐	๑๕.๕๐	๓๖	๗๕.๒๐
(๑๐) บริษัททริสิริ จำกัด	-	.๖๑	.๗๒	.๗๒	-	.๕๑	.๕๕	.๕๕	-	๒๑๗.๗๕	๓๖๖.๓๒	๕๑๕.๖๐	-	๖๕.๕๐	๒๑.๖๐	๒๑๑.๖๐
(๑๑) บริษัทแสงทิพย์ จำกัด	-	๑.๕๐	๑.๕๕	๖.๕๕	-	๑.๓๑	๑.๓๗	๕.๒๒	-	๑๑๕.๓๕	๕๕.๐๕	๕๖.๒๒	-	๗.๒๐	๑๐.๕๐	๑๕.๕๐
(๑๒) บริษัทชูเปอร์พี. จำกัด	-	-	๐.๐๓	-	-	-	๐.๑๖	-	-	-	๑๐๖.๐๕	-	-	-	๑๒๕.๖๐	-
(๑๓) บริษัทวิเศษคอนกรีตอัดแรง จำกัด	-	.๗๖	.๖๐	.๖๗	-	.๕๒	.๓๕	.๒๕	-	๕๖.๗๑	๖๒.๕๕	๕๐.๕๑	-	๖๕.๕๐	๕๖.๕๐	๑๓๖.๕๐
(๑๔) บริษัทพีแอนด์ทีคอนกรีต จำกัด	-	๒๒.๕๕	๑.๕๕	๒.๑๕	-	.๕๖	๐.๐๗	๐.๐๕	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	๖๕.๕๐	๕๕	๑๐.๕๐
(๑๕) บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด	๑.๕๕	.๓๕	.๕๗	N.A.	๑.๓๖	๐.๑๗	๐.๓๗	N.A.	๕๕.๕๐	๑๒.๒๕	๓๕.๗๕	N.A.	๗.๒๐	๑๐.๕๐	๒๕.๕๐	N.A.
(๑๖) บริษัทสุวิชัยสมบูรณ์ จำกัด	-	๓๕๓.๕๑	๕๕.๕๗	๑๑๕.๖๐	-	๒๑๐.๒๖	๕๓.๕๕	๕๕.๕๐	-	๗๒.๕๐	๕๕.๓๒	๕๓.๕๖	-	๕๗.๖๐	๑๕๐.๕๐	๑๐๐.๕๐
(๑๗) บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด	-	.๕๑	.๕๐	.๕๓	-	.๒๗	.๓๗	.๕๕	-	N.A.	๑๑๗.๕๗	๕๐.๕๖	-	๑๓๓.๒๐	๑๕๕.๕๐	๑๕๑.๒๐
(๑๘) บริษัทคาเอ็ยอุตสาหกรรม จำกัด	-	๐.๕๗	๐.๕๗	๐.๕๗	-	๐.๒๑	๐.๐๕	๐.๐๕	-	๑๓๕.๕๕	๕๕.๖๕	๕๓.๕๖	-	๕๗๕.๖๐	๕๕๖.๕๐	๕๑๐.๕๐
(๑๙) บริษัทเสวเข้มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด	-	๓.๗๐	๑.๖๗	-	-	-	-	-	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	๓๓๕.๕๐	๓๕๖	๓๕๖
(๒๐) บริษัทเพาเวอร์พี จำกัด	-	.๓๕	.๓๐	.๒๓	-	๐.๐๓	๐.๑๕	.๑๒	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	๕๒.๕๐	๒๑.๖๐	๑๐.๕๐

ตารางที่ ๑๓ อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงของแต่ละบริษัทในปี พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๓

บริษัท	(บาท)				(%)				(%)				(%)				(บาท)			
	อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น				อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม				อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด				อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนทั้งหมด				อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย			
	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๐	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓
(๑) บริษัทเยเนอรัลเอนิเนียริง จำกัด	๔.๕๒	๔.๕๐	๓.๓๖	๔.๕๒	๔๒.๕๓	๔๔.๕๑	๔๔.๐๔	๔๔.๖๖	๔๔.๑๒	๔๒.๓๖	๔๓.๓๕	๓๖.๖๕	๓๕.๓๑	๓.๑๖	๖.๖๕	๔.๐๑	๑.๐๔	๑.๒๓	๑.๓๐	(๐.๐๓)
(๒) บริษัทผลิตภัณฑและวัสดุก่อสร้าง จำกัด	๐.๕๐	๑.๓๕	๑.๕๑	๑.๕๒	๔๔.๕๖	๔๓.๕๖	๖๐.๑๕	๖๐.๓๑	๓๕.๓๓	๔๔.๓๓	๕๐.๕๕	๕๒.๖๖	๕.๓๕	๕.๑๒	๕.๓๓	๕.๐๕	๕.๕๒	๒.๕๕	๑.๕๒	๑.๕๕
(๓) บริษัทยูไนเต็ลคอนสตรัคชั่นแมคชีนเรียล จำกัด	๒.๕๕	๖.๕๑	-	๑.๖๕	๓๕.๓๑	๕๖.๖๕	-	๖๖.๖๕	๓๕.๓๑	๕๖.๖๕	-	๖๖.๖๕	N.A.	N.A.	-	N.A.	๕.๓๑	๑.๕๕	-	๒.๕๕
(๔) บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด	๑.๑๐	๕.๐๕	๖.๕๕	-	๔๐.๕๖	๕๐.๑๕	๕๓.๐๕	๑๐๓.๕๐	๕๐.๕๖	๕๐.๑๕	๕๓.๐๕	๑๐๓.๕๐	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	๑.๖๑	N.A.	N.A.
(๕) บริษัทสหะศักดิ์พาณิชย์ (๑๕๓๕) จำกัด	-	๖.๕๑	๑๖.๖๕	๑๐.๐๖	-	๕๓.๖๐	๕๕.๖๐	๕๐.๕๖	-	๕๕.๑๓	๕๐.๑๓	๕๕.๖๓	-	๓.๐๓	๑๕.๐๓	๒.๖๕	-	๑.๕๖	๑.๐๓	๑.๕๕
(๖) บริษัท พี.ซี.ซี. (๑๕๖๕) จำกัด	-	๖.๕๕	๖.๕๕	-	-	๕๖.๕๕	๕๖.๕๕	๑๐๓.๑๑	-	๕๑.๕๖	๕๖.๖๖	๑๐๓.๐๖	-	๕.๕๕	๑.๖๖	๐.๐๕	-	๕.๕๕	๑.๑๕	๐.๐๕
(๗) บริษัทแม่เหล็กอินดัสเตรียลเวลลอปเม้นท์ จำกัด	๖.๑๓	๕.๐๕	๕.๕๕	๕.๕๕	๕๕.๕๕	๕๓.๕๕	๕๖.๕๐	๕๐.๕๖	๕๕.๕๕	๕๓.๕๕	๕๖.๕๐	๕๐.๕๖	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	๒.๖๖	๑.๕๕	๑๓.๕๕	(๐.๐๕)
(๘) บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด	๑.๕๓	๕.๑๓	๖.๑๐	๑๓.๖๓	๕๕.๓๕	๕๐.๖๖	๕๕.๕๓	๕๕.๕๖	๕๕.๕๕	๕๐.๖๖	๕๐.๐๕	๕๑.๕๕	๑๐.๓๓	N.A.	๕๕.๕๕	๕๓.๐๓	๕.๕๖	(๒.๕๑)	๑.๖๖	๑.๐๓
(๙) บริษัทนครหลวงวัสดุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด	๑๓.๖๑	๑๕.๕๕	๑๓.๑๓	๑๑.๑๕	๕๖.๕๖	๕๓.๕๕	๕๖.๕๖	๕๑.๖๖	๑๓.๑๕	๓๕.๕๖	๕๑.๖๖	๕๕.๖๕	๓๕.๕๖	๕๓.๖๕	๕๑.๖๕	๕๖.๕๕	(๓๕.๐๕)	๒.๐๕	๖.๕๕	(.๕๓)
(๑๐) บริษัททริสิริ จำกัด	-	๕.๕๕	๕.๕๕	๑๕.๖๕	-	๕๖.๖๑	๕๕.๑๕	๕๓.๕๕	-	๕๖.๖๑	๕๕.๑๕	๕๓.๕๕	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	๑.๓๕	๑.๖๕	.๑๕
(๑๑) บริษัทแสงทิพย์ จำกัด	-	๕.๖๖	๕.๖๐	๓.๕๕	-	๕๓.๕๓	๕๕.๕๖	๓๓.๖๕	-	๕๑.๕๕	๓๓.๕๐	๖.๕๕	-	๕๑.๕๕	๕๖.๕๕	๓๐.๕๑	-	๑.๖๕	๓๕.๐๕	N.A.
(๑๒) บริษัทชูเปอร์พี จำกัด	-	-	-	-	-	-	๑๐๓.๕๓	-	-	-	๕๕.๕๓	-	-	-	๑๓.๕๕	-	-	-	N.A.	-
(๑๓) บริษัทศรีทศคอนกรีตอัดแรง จำกัด	-	๕.๕๖	๕.๕๖	๖.๖๖	-	๕๑.๖๓	๕๕.๓๓	๕๖.๖๖	-	๖๑.๖๖	๓๓.๓๐	๓๓.๓๕	-	๖๐.๕๖	๓.๐๓	๕.๕๖	-	N.A.	๑.๑๕	๑.๐๑
(๑๔) บริษัทพีแอนด์ทีคอนกรีต จำกัด	-	.๕๖	.๕๕	๒.๕๐	-	๕๓.๕๑	๕๕.๓๕	๓๐.๖๐	-	๑.๕๕	๓๖.๖๕	๓๑.๕๕	-	๕๕.๕๓	๑๖.๑๑	๓๕.๐๕	-	๑๕.๕๐	๒๓.๕๕	๒๖.๓๕
(๑๕) บริษัท เอ.อาร์. อี. จำกัด	๓.๓๓	๕.๖๐	๑๖.๓๕	N.A.	๕๕.๕๐	๕๓.๕๑	๕๖.๓๕	N.A.	๓๕.๕๖	๓๑.๕๕	๕๖.๓๕	N.A.	๕๕.๕๖	๑๕.๕๓	N.A.	N.A.	๑.๕๓	.๕๐	๑.๓๕	N.A.
(๑๖) บริษัทสุวิศร์สมบูรณ์ จำกัด	-	N.A.	๐.๐๑	๐.๐๑	-	.๖๐	๑.๖๑	๐.๖๕	-	๐.๖๐	๑.๖๑	๐.๖๕	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	N.A.	N.A.	N.A.
(๑๗) บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด	-	๕๐.๑๑	-	๒.๕๕	-	๕๓.๕๓	๑๐๕	๓๓.๓๐	-	๕๓.๕๓	๑๐๕	๓๓.๓๐	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	N.A.	N.A.	N.A.
(๑๘) บริษัทค้าเจริญอุตสาหกรรม จำกัด	-	๑.๑๖	๑.๓๖	๒.๕๖	-	๕๖.๓๕	๖๓.๕๓	๓๕.๐๕	-	๕๖.๓๕	๖๓.๕๓	๓๕.๐๕	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	(๐.๕๕)	(๐.๕๓)	(๐.๖๕)
(๑๙) บริษัทเสวเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด	-	๐.๖๖	๐.๕๓	-	-	๑๕.๑๖	๕๕.๖๕	๓๖๖.๖๓	-	๑๕.๑๖	๕๕.๖๕	๓๖๖.๖๓	-	N.A.	N.A.	N.A.	-	N.A.	(๖๖.๕๓)	(๖๖.๕๑)
(๒๐) บริษัทเพาเวอร์พี จำกัด	-	๓.๐๓	-	-	-	๓๕.๕๓	๑๐๖.๖๓	๑๑๕.๐๖	-	๓๓.๓๕	๕๖.๐๕	๖๕.๖๖	-	๓๓.๖๕	๕๖.๑๕	๕๖.๕๕	-	(๐.๓๑)	(๑๖.๕๓)	(๖.๖๕)

ตารางที่ ๑๔ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานของแต่ละบริษัทในปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

บริษัท	(รอบ)				(รอบ)			
	อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร				อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม			
	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓
(๑) บริษัทเยอเนอรัลเอนจิเนียริง จำกัด	๒.๕๕	๒.๕๒	๒.๕๑	๑.๑๐	.๕๒	๑.๐๓	๑.๐๓	๐.๕๕
(๒) บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด	๕.๑๑	๓.๑๐	๕.๕๕	๖.๒๔	๒.๐๕	๑.๕๒	๒.๒๖	๓.๑๕
(๓) บริษัทปูนในเค็ดคอนสตรัคชั่นแมติเรียล จำกัด	๒.๕๕	๑.๕๑	-	๒.๒๕	๑.๑๕	.๕๒	-	๑.๑๖
(๔) บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด	N.A.	๑.๕๕	N.A.	N.A.	๒.๕๖	๑.๒๐	๕.๖๕	๑.๑๑
(๕) บริษัทสหะศักดิ์พาณิชย์ (๑๙๗๕) จำกัด	-	๓.๕๒	๑.๕๕	๒.๐๗	-	๑.๑๐	๐.๕๓	.๗๐
(๖) บริษัท ที.ซี.ซี. (๑๙๖๕) จำกัด	-	๓.๖๕	๓.๐๕	๑.๗๐	-	.๕๕	.๕๑	.๒๑
(๗) บริษัทแม่ทีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด	๕.๑๕	๕.๕๑	๖.๖๒	๓.๑๒	๐.๕๖	๑.๓๑	๐.๕๗	๐.๕๗
(๘) บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด	๑๗.๕๗	๕.๒๕	๕.๗๐	๖.๐๖	๑.๖๕	๑.๐๕	.๕๕	๑.๓๕
(๙) บริษัทนครหลวงวัสดุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด	๐.๐๕	๑.๕๒	๒.๑๑	๑.๖๑	๐.๐๕	๑.๒๗	๑.๓๖	.๕๕
(๑๐) บริษัททริสิริ จำกัด	-	๑.๓๓	๑.๑๕	.๕๗	-	.๖๗	.๕๖	.๓๒
(๑๑) บริษัทแสงทิพย์ จำกัด	-	๓.๕๕	๕.๕๕	๕.๑๕	-	๑.๕๕	๑.๕๓	๒.๒๕
(๑๒) บริษัทชูเปอร์ตี จำกัด	-	-	๐.๖๗	-	-	-	๐.๕๑	-
(๑๓) บริษัทวัสดุคอนกรีตอัดแรง จำกัด	-	๗.๕๕	๒.๑๓	๑.๑๓	-	๑.๑๒	๑.๑๓	.๗๕
(๑๔) บริษัทฟริแพคคอนกรีต จำกัด	-	๖.๕๑	๕.๕๐	๕.๕๖	-	๒.๕๕	๒.๕๕	๑.๕๖
(๑๕) บริษัทเอ อาร์ อี จำกัด	๕.๕๑	๕.๕๕	๕.๕๕	N.A.	๑.๗๖	๒.๗๕	๒.๐๓	N.A.
(๑๖) บริษัทสุทธศรีสมบูรณ์ จำกัด	-	๕.๕๓	๓.๖๓	๓.๓๑	-	๑.๕๑	๑.๐๑	๐.๕๑
(๑๗) บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด	-	๕.๑๕	๑๒.๗๐	๕.๕๒	-	๑.๕๕	.๕๕	๒.๕๕
(๑๘) บริษัทคาเอมย์อุตสาหกรรม จำกัด	-	๐.๕๕	๐.๗๕	๐.๒๓	-	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๑๕
(๑๙) บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง คี.ซี. จำกัด	-	๒.๒๑	๕.๐๐	๓.๗๕	-	.๗๒	๐.๕๗	๓.๗๕
(๒๐) บริษัทเพาเวอร์ตี จำกัด	-	.๗๖	๑.๕๕	๓.๖๖	-	๐.๖๕	๑.๓๐	๒.๕๑

ตารางที่ ๑๔ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของแต่ละบริษัทในปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

บริษัท	อัตราส่วนกำไรเบื้องต้น (%)				อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย (%)				อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)				อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี (%)				อัตราผลตอบแทนของเจ้าของ (%)			
	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓	๒๕๒๐	๒๕๒๑	๒๕๒๒	๒๕๒๓
(๑) บริษัทเยอนเนอริลเอนบีเปยริ่ง จำกัด	๓๑.๗๔	๒๔.๓๔	๒๗.๔๔	๑๓.๓๖	๐.๕๖	๐.๕๖	๑.๔๑	๐.๓๑	๐.๕๒	๐.๕๔	๑.๔๖	๐.๑๔	๔.๗๒	๔.๐๔	๑๑.๓๓	(๐.๓๔)	๓.๐๒	๖.๔๒	๑๔.๕๒	๐.๕๔
(๒) บริษัทผลิตภัณฑและวัสดุก่อสร้าง จำกัด	๑๗.๔๐	๑๑.๔๗	๗.๕๔	๔	๗.๑๒	๒.๔๐	๕.๔	๑.๒๗	๑๔.๔๔	๕.๒๔	๒.๒๐	๔.๐๔	๒๗.๓๔	๕.๗๔	๕.๐๐	๑๔.๓๖	๒๖.๔๔	๕.๕๗	๕.๔๖	๑๐.๑๔
(๓) บริษัทปูนเม็ดคอนกรีตชั้นเม็ดเรียล จำกัด	๑๔.๔๔	๑๔.๔๑	-	๑๕.๗๑	๓.๗๔	๕.๖	-	๒.๐๐	๔.๔๔	๕.๑	-	๒.๓๑	๗.๖๔	๑.๔๔	-	๗.๑๑	๑๗.๓๑	๓.๕๔	-	๖.๑๔
(๔) บริษัทรวมอุปการณก่อสร้าง จำกัด	(๕.๔๕)	๓๖.๓๑	(๑๔.๔๑)	(๑๔.๕๗)	๒๐	๖.๗๗	๐.๓๔	(๕.๔๓)	๕.๔	๕.๑๐	๑.๔๑	(๐.๕๔)	๐.๕๔	๒๐.๕๔	๒.๕๒	(๕.๔๔)	๕.๑๓	๕๐.๕๓	๑๓.๕๔	-
(๕) บริษัทสหะศึกษานิษ (๑๕๗๕) จำกัด	-	๒๕.๕๒	๓๒.๕๒	๕.๔๐	-	๑.๕๓	๐.๐๖	๐.๒๑	-	๑.๖๔	๐.๐๓	๐.๑๔	-	๓.๕๒	๓.๓๐	๓.๒๔	-	๑๓.๐๔	๐.๕๔	๑.๕๔
(๖) บริษัท.ซี.ซี. (๑๕๖๕) จำกัด	-	๒๓.๕๒	๒๕.๕๔	๒๐.๕๔	-	(๑.๑๐)	๑.๕๕	(๗.๕๔)	-	(๕.๕๐)	๖.๖๓	(๑๖.๕๔)	-	๕.๕๐	๗.๕๐	๑.๕๔	-	(๓.๕๔)	๕.๗๗	-
(๗) บริษัทแม่เหล็กอินดัสเตรียลเวลลอปเม้นท์ จำกัด	(๖.๓๓)	(๕.๕๕)	๕.๕๑	๒	๗.๒	๕.๖	๖.๕๑	(๒.๕๔)	๖.๕	๖.๐	๖.๓๔	(๑.๕๖)	๑.๖๔	๑.๕๖	๑๐.๓๖	(๑.๑๑)	๕.๕๔	๓.๖๖	๓๗.๑๐	(๑๕.๕๐)
(๘) บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด	๑๒.๓๒	๗.๐๗	๑๒.๐๔	๖.๖๔	๑.๑๔	(๕.๗๔)	๑.๐๖	(๑๒.๓๔)	๑.๕๔	(๖.๓๐)	๕.๓	(๑๖.๖๔)	๓.๖๒	(๕.๖๕)	๓.๕๔	(๕.๖๒)	๕.๗๓	(๓๒.๕๔)	๖.๕๔	(๓๐๕.๒๑)
(๙) บริษัทนครหลวงวัสดุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด	๕.๕๕	๑๕.๑๒	๑๕.๕๒	๑๓.๗๖	(๕๐.๖๓)	๕.๔	๒.๖๔	(๒๐.๕๗)	(๓.๕๗)	๑.๒๕	๓.๕๔	(๓.๕๐)	(๓.๕๗)	๒.๐๐	๕.๕๔	(๑.๖๔)	(๕๖.๕๖)	๑๕.๒๖	๕๐.๕๔	(๕๒.๕๐)
(๑๐) บริษัททราสิริ จำกัด	-	๕๐.๕๓	๕๓.๓๓	๕๒.๑๔	-	๒.๒๒	๑.๗๐	(๒๒.๕๕)	-	๑.๕๔	๗.๕	(๗.๓๕)	-	๖.๕๐	๖.๕๕	๑.๑๔	-	๕.๕๕	๕.๒๗	(๑๑๑.๕๕)
(๑๑) บริษัทแสงทิพย์ จำกัด	-	๕.๖๒	๓.๗๔	๕.๗๔	-	๐.๒๕	๐.๕๕	๐.๑๗	-	๐.๓๗	๐.๕๑	๐.๓๗	-	๒.๕๐	๑.๕๓	๐.๖๔	-	๒.๓๒	๕.๕๕	๑.๖๗
(๑๒) บริษัทซูเปอร์รี่ จำกัด	-	-	(๑๐.๐๐)	-	-	-	(๑๗.๖๔)	-	-	-	(๗.๓๒)	-	-	-	(๗.๓๒)	-	-	-	-	-
(๑๓) บริษัทรหัสทคอนกรีตอัดแรง จำกัด	-	๓๐.๑๖	๓๑.๖๐	๒๐.๐๗	-	๖.๖	๑.๑๗	๐.๐๔	-	๖.๕	๑.๕	๐.๐๓	-	๕.๕	๒.๑๑	๕.๗๔	-	๑.๕๖	๑.๒๕	๐.๒๕
(๑๔) บริษัทฟรันทคอนกรีต จำกัด	-	๕.๓๓	๖.๐๕	๗.๓๕	-	๕.๕	๕.๕	๕.๕	-	๒.๑๕	๒.๕๕	๑.๒๖	-	๓.๕๕	๓.๕๕	๒.๕๐	-	๕.๑๒	๕.๗๖	๑.๒๗
(๑๕) บริษัทเอ อาร์ อี จำกัด	๗.๕๐	๖.๗๒	๕.๗๐	N.A.	๐.๗๕	(๐.๕๕)	(๑.๒๐)	N.A.	๒.๐๐	(๑.๓๓)	(๒.๕๓)	N.A.	๕.๕๐	๓.๕๓	๐.๖๕	N.A.	๑๐.๕๑	(๑๐.๕๕)	(๓๓.๕๖)	N.A.
(๑๖) บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด	-	๕.๖๕	๒๐.๐๗	๑๕.๓๕	-	(๕.๕๐)	๑.๗๓	๖.๗	-	(๗.๓)	๐.๐๓	๖.๒๒	-	(๗.๓)	๒.๖๕	๕.๐	-	(๗.๓)	๑.๗๗	๖.๒๒
(๑๗) บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด	-	๒๖.๕๕	๑๐.๓๑	๑๖.๗๕	-	๕.๑๕	(๕.๕๕)	(๐.๕๑)	-	๑๕.๕๕	(๕.๖๒)	(๑.๐๕)	-	๑๕.๕๕	(๕.๖๒)	(๑.๐๕)	-	๖๕๕.๕๒	-	(๕.๑๕)
(๑๘) บริษัทคาเซย์อุตสาหกรรม จำกัด	-	๑๕.๑๖	๑๖.๖๕	๑๐.๒๕	-	(๓๗.๕๐)	(๓๖.๑๕)	(๕๕.๗๓)	-	(๕.๗๗)	(๕.๗๓)	(๑๓.๕๕)	-	(๕.๕๐)	(๒.๖๑)	(๓.๕๓)	-	(๑๕.๕๕)	(๒๕.๑๓)	(๕๓.๕๕)
(๑๙) บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด	-	๑.๕๓	๓๕.๒๑	(๑๕๕.๖๕)	-	(๕๗.๑๕)	(๑๑.๖๕)	(๒๒๕.๖๑)	-	(๕๑.๒๕)	(๑๑.๓๓)	(๕๕.๓๗)	-	(๕๑.๒๕)	(๑๑.๑๖)	(๕๕๖.๒๓)	-	(๕๐.๕๕)	(๒๐.๗๑)	-
(๒๐) บริษัทเพาเวอร์รี่ จำกัด	-	๑๐.๕๒	๗.๕๖	๑๑.๐๕	-	(๓.๗๒)	(๕.๖๕)	(๕.๕๗)	-	(๒.๕๑)	(๑๒.๖๓)	(๑๕.๖๕)	-	(๐.๕๕)	(๑๑.๗๐)	(๑๓.๕๒)	-	(๕.๕๐)	-	-

ตารางที่ ๑๖ ลำดับของอัตราส่วนเฉลี่ยของบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่

อัตราส่วน		บริษัทเยอเนอรัล เอนบี เนียริง จำกัด	ลำดับที่	บริษัทหิมาลัย และ วัตุถุก่อสร้าง จำกัด	ลำดับที่	บริษัทยูนิเท็ดคอนสตรัคชั่น แมติเรียล จำกัด	ลำดับที่	บริษัทรวมอุปกรณ์ก่อสร้าง จำกัด	ลำดับที่	บริษัทสหปะทักดิ์พานิช (๑๙๗๕) จำกัด	ลำดับที่
๑. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง											
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๖๒	๓	๑.๐๑	๑	๐.๗๐	๒	๐.๕๖	๔	๐.๔๔	๕
อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น	เท่า	๐.๒๖	๓	๐.๐๗	๔	๐.๓๔	๒	๐.๔๒	๑	๐.๑๔	๕
ระยะเวลาที่เฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๗๖.๖๔	๓	๑.๔๔	๑	๘๐.๕๐	๔	๔๓.๑๑	๕	๖๕.๐๔	๒
อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๑๒๓.๒๔	๔	๗๕.๒๐	๒	๑๐๕.๖๐	๓	๓๕.๖๑	๑	๑๕๖.๕๐	๕
๒. อัตราแสดงสภาพเสี่ยง											
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของเจ้าของ	เท่า	๕.๕๐	๔	๑.๓๐	๑	๓.๖๕	๓	๓.๖๓	๒	๑๑.๐๒	๕
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	%	๘๔.๒๖	๓	๕๕.๖๓	๑	๗๔.๕๖	๒	๕๐.๔๓	๔	๕๐.๗๗	๕
อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด	%	๗๒.๖๒	๒	๔๗.๐๖	๑	๗๔.๕๖	๓	๕๐.๔๓	๔	๔๕.๓๒	๕
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด	%	๑๒.๖๔	๓	๔.๕๗	๒	N.A.	-	N.A.	-	๖.๕๕	๑
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	๐.๔๔	๔	๒.๕๔	๑	๒.๕๓	๒	๑.๖๑	๓	๑.๓๖	๕
๓. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน											
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๖๒	๓	๑.๐๑	๑	๐.๗๐	๒	๐.๕๖	๔	๐.๔๔	๕
ระยะเวลาที่เฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๗๖.๖๔	๓	๑.๔๔	๑	๘๐.๕๐	๔	๔๓.๑๑	๕	๖๕.๐๔	๒
ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๑๒๓.๒๔	๔	๗๕.๒๐	๒	๑๐๕.๖๐	๓	๓๕.๖๑	๑	๑๕๖.๕๐	๕
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	รอบ	๒.๑๔	๔	๕.๕๑	๑	๒.๒๓	๓	๑.๕๔	๕	๒.๕๕	๒
อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	รอบ	๐.๕๗	๔	๒.๒๖	๒	๑.๐๕	๓	๒.๓๖	๑	๐.๗๕	๕
๔. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร											
อัตรากำไร เบื้องต้นต่อค่าขาย	%	๒๕.๓๔	๑	๑๑.๑๔	๔	๑๖.๕๐	๓	(๒.๕๑)	๕	๒๕.๐๕	๒
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย	%	๐.๕๑	๔	๓.๐๕	๑	๒.๑๑	๒	๑.๗๓	๓	๐.๖๐	๕
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	๐.๕๔	๔	๖.๓๕	๑	๒.๕๒	๓	๒.๕๕	๒	๐.๖๒	๕
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี	%	๖.๑๔	๒	๑๕.๑๕	๑	๕.๕๕	๔	๖.๐๕	๓	๓.๓๒	๕
อัตราผลตอบแทนของเจ้าของ	%	๖.๕๔	๔	๑๓.๒๒	๒	๕.๑๒	๓	๑๕.๕๕	๑	๕.๐๕	๕

ตารางที่ ๑๗ แสดงโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนของกิจการขนาดใหญ่

บริษัท 0 ท.ศ.	บริษัทเอเนจรีแอนด์เพาเวอร์ จำกัด					บริษัทผลิตไฟฟ้าและวิศวกรรม จำกัด					บริษัทปิโตรเลียมและปิโตรเคมี จำกัด					บริษัทรวมถาวรก่อสร้าง จำกัด					บริษัทสหะศึกพัฒนา (๑๙๙๔) จำกัด					
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	
เงินสด	-	-	-	๒.๕๕	๐.๗๖	๐.๕๗	๐.๒๕	๐.๒๕	๕๐	๐.๓๗	๐.๑๕	๐.๑๓	-	๐.๐๖	๐.๑๑	๐.๕๓	๐.๓๐	๓.๖๐	๑๑.๑๕	๓.๕๗	-	๐.๕๕	๐.๓๖	๐.๒๕	๐.๒๕	๐.๕๕
ลูกหนี้	๓๕.๓๕	๕๕.๓๕	๓๕.๗๑	๕๑.๕๕	๕๖.๕๓	๖.๕๑	-	๐.๓๓	๗.๕๕	๖.๕๕	๒๖.๕๕	๕๖.๗๕	-	๕๕.๕๕	๕๖.๐๕	-	๕๕.๕๐	๕๕.๕๐	๖๕.๕๖	๕๖.๖๖	-	๖๕.๓๓	๖๑.๖๕	๕๕.๗๕	๓๑.๕๕	
สินค้าคงเหลือ	๖๕.๐๕	๕๓.๕๖	๖๐.๐๖	๕๓.๕๐	๕๕.๖๕	๕๕.๗๖	๕๗.๕๖	๕๕.๕๕	๕๕.๖๖	๕๓.๖๑	๗๑.๕๐	๕๐.๕๖	-	๓๗.๕๕	๕๕.๕๑	๕๕.๕๗	๗๗.๕๐	๕๖.๖๖	๕๕.๗๗	๕๕.๓๕	-	๗๖.๕๓	๗๗.๖๐	๕๕.๑๕	๖๕.๖๐	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	๐.๕๖	๖.๑๕	๐.๖๗	๑.๗๕	๑.๖๐	๖.๑๖	๖.๓๐	๓.๕๕	๗.๕๖	๓.๕๕	๖.๐๐	๖.๕๓	-	๓.๕๕	๕.๐๕	-	๐.๐๕	๐.๕๕	๐.๑๓	๐.๑๖	-	๖.๖๖	๑.๑๕	๖.๕๓	๓.๕๑	
	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๓. อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง

จากการพิจารณาอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ (ดูตารางที่ ๑๘ ประกอบ) แสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องของกิจการขนาดกลางอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ซึ่งอาจพิจารณาได้จากอัตราส่วนหมุนเวียนโดยอยู่ในระดับเฉลี่ยประมาณ ๐.๕๘ เท่า และมีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ย ๕๕.๐๘ วัน ซึ่งเร็วกว่าระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือของอุตสาหกรรม แต่มีระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้มากกว่า สำหรับอัตราส่วนที่แสดงสภาพเสี่ยงนั้นมีอัตราเสี่ยงค่อนข้างสูง โดยอาจพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้เจ้าของ ซึ่งมีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘๘.๐๕, ๒๑.๖๔ และ ๘.๘๓ เท่าตามลำดับ และกิจการขนาดกลางมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ ๐.๘๐ เท่า นั่นคือกิจการมีกำไรไม่เพียงพอที่จะจ่ายดอกเบี้ย ส่วนอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางมีสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างต่ำ โดยอาจดูได้จากอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมซึ่งเฉลี่ยแล้วประมาณ ๒.๖๕ และ ๐.๘๕ รอบตามลำดับ สำหรับอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของกิจการขนาดกลางอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจนัก เพราะมีผลตอบแทนค่อนข้างต่ำซึ่งอาจพิจารณาได้จากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้เจ้าของโดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ (๓.๘๔), (๒.๘๔) และ (๔๖.๕๔) ตามลำดับ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ แล้ว อาจกล่าวได้ว่ากิจการขนาดกลาง เป็นกิจการที่ไม่น่าสนใจหรือดึงดูดใจในการพิจารณาเลือกลงทุนของนักลงทุน หรือในการให้กู้ยืมของเจ้าหนี้ ทั้งนี้เพราะเป็นกิจการที่มีสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างต่ำ และในขณะเดียวกันก็มีสมรรถภาพในการหากำไรต่ำอีกด้วย

และผลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางทั้ง ๗ ราย (ดูตารางที่ ๑๒, ๑๔ ประกอบ) มี

รายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหมุนเวียน ปรากฏว่าบริษัทแสวงทิพย์ จำกัด มีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่น รองลงมาได้แก่ บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด บริษัทแมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ส่วนบริษัทชูเปอร์พี จำกัด มีสินทรัพย์หมุนเวียนต่ำกว่าหนี้สินหมุนเวียนมาก ทำให้มีอัตราส่วนหมุนเวียนต่ำกว่าบริษัทอื่นด้วย เมื่อพิจารณาสภาพคล่องที่แท้จริง โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ปรากฏว่าบริษัทแสวงทิพย์ จำกัด ก็มีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่นด้วย รองลงมาได้แก่บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด บริษัท พี.ซี.ซี. (๑๙๖๕) จำกัด ส่วนบริษัทชูเปอร์พี จำกัด มีอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยต่ำกว่าบริษัทอื่น และเมื่อพิจารณาระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยก็พบว่าบริษัทแสวงทิพย์ จำกัด สามารถเก็บหนี้ได้เร็วกว่าบริษัทอื่น โดยมีอัตราส่วนร้อยละของลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘๑.๕๘ ของสินทรัพย์หมุนเวียน จากตารางที่ ๒๐ รองลงมาได้แก่บริษัทนครหลวงวัตถุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด บริษัทชูเปอร์พี จำกัด และบริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด ส่วนบริษัท พี.ซี.ซี. (๑๙๖๕) จำกัด มีระยะเวลาในการเก็บหนี้ยาวนานกว่าบริษัทอื่น โดยมีอัตราส่วนร้อยละของลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘๘.๒๕ ของสินทรัพย์หมุนเวียน ส่วนระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ปรากฏว่าบริษัทแสวงทิพย์ จำกัด มีสมรรถภาพในการบริหารสินค้าคงเหลือสูงกว่าบริษัทอื่น โดยมีอัตราส่วนร้อยละของสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๒.๖๓ ของสินทรัพย์หมุนเวียน (จากตารางที่ ๒๐) รองลงมาได้แก่บริษัทแมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ส่วนบริษัทนครหลวงวัตถุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด มีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือยาวนานกว่าบริษัทอื่น

ดังนั้นเมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียนของบริษัทแสวงทิพย์ จำกัด จากตารางที่ ๒๐ มีส่วนร้อยละของเงินสดร้อยละ ๕.๕๑ ลูกหนี้การค้าร้อยละ ๘๑.๕๘ สินค้าคงเหลือร้อยละ ๑๒.๖๓ และสินทรัพย์หมุนเวียนอื่นร้อยละ ๐.๘๘ ทำให้บริษัทมีอัตราสภาพคล่องสูงเท่าบริษัทอื่น เมื่อเทียบกับบริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด และ

บริษัทแมทธิ เรียวอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ซึ่งมีระยะเวลาการหมุนเวียนของลูกหนี้ยาวนานกว่า ฉะนั้น บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด และบริษัทแมทธิ เรียวอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด อาจประสบปัญหาด้านสภาพคล่อง

๓.๒ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

เมื่อพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินต่อสินทรัพย์รวม หนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด หนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางทั้ง ๗ ราย (ดูตารางที่ ๑๓, ๑๔ ประกอบ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย พบว่าบริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์และคอนกรีตอัดแรง จำกัด ใช้เงินทุนส่วนใหญ่จากแหล่งภายนอกสูงกว่าบริษัทอื่น และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะยาว ในขณะที่บริษัทภัทรสิริ จำกัด บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ ใช้เงินทุนส่วนใหญ่จากภายนอก และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินหมุนเวียน ส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์และคอนกรีตอัดแรง จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยต่ำกว่าบริษัทอื่น โดยเฉลี่ยประมาณ (๗.๗๔) เท่า แสดงว่าบริษัทนี้ไม่สามารถจ่ายดอกเบี้ยได้ และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้สินระยะยาว เมื่อเทียบกับบริษัทแสงทิพย์ จำกัด ซึ่งมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘๒.๑๖ และหนี้สินส่วนใหญ่เป็นหนี้ระยะยาวแต่บริษัทมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๔.๖๕ เท่า

จากการพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด ปรากฏว่ามีบริษัท ๒ รายที่ใช้เงินทุนจากหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น และไม่ปรากฏการใช้เงินทุนจากหนี้ระยะยาวซึ่งได้แก่ บริษัทแมทธิ เรียวอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทภัทรสิริ จำกัด ส่วนบริษัทที่ใช้หนี้สินระยะยาวสูงกว่าบริษัทอื่น คือ บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์และคอนกรีตอัดแรง จำกัด ซึ่งมีหนี้สินระยะยาวร้อยละ ๕๗.๘๑ ของเงินทุนทั้งหมด ในขณะที่บริษัท พี.ซี.ซี.(๑๙๖๕) จำกัด และบริษัทซูเปอร์พี จำกัด

ใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวเพียงร้อยละ ๑.๗๑ และ ๑๗.๕๔ ของเงินทุนทั้งหมด ตามลำดับ

๓.๓ การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางทั้ง ๗ ราย (ดูตารางที่ ๑๔, ๑๔ ประกอบ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาจากอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร ปรากฏว่าบริษัท นครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น รองลงมาได้แก่ บริษัทแมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัทแสงทิพย์ จำกัด ส่วนบริษัทชูเปอร์ที จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรโดยเฉลี่ยต่ำกว่าบริษัทอื่นมาก ส่วนอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ปรากฏว่าบริษัทแสงทิพย์ จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมสูงกว่าบริษัทอื่นโดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๘๔ รอบ รองลงมาคือ บริษัทนครหลวงวัสดุภัณฑ์ จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๒๔ รอบ ส่วนบริษัทชูเปอร์ที จำกัด นอกจากจะมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรต่ำกว่าบริษัทอื่น ยังมีอัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมต่ำกว่าบริษัทอื่นด้วย ประกอบกับบริษัทชูเปอร์ที จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนและระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลืออยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจอีกด้วย แสดงว่าบริษัทชูเปอร์ที จำกัด มีสมรรถภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับต่ำกว่าบริษัทอื่น

๓.๔ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร ในช่วงปี

พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางทั้ง ๗ ราย (ดูตารางที่ ๑๕, ๑๕ ประกอบ)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนที่แสดงสมรรถภาพในการหากำไร ปรากฏว่าบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทอื่นได้แก่ บริษัทแมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด บริษัทแสงทิพย์ จำกัด ตามลำดับ โดยเฉพาะบริษัทแมททีเรียลอินดัสเตรียลดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด มีอัตราผลตอบแทนจากค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนของเจ้าของ อยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทอื่น ส่วนบริษัทที่มี

อัตราผลตอบแทนในระดับที่ต่ำกว่าบริษัทอื่น คือ บริษัทซูเปอร์ที จำกัด บริษัทนครหลวง วัสดุภัณฑ์ จำกัด และบริษัทนครหลวงวัตถุก่อสร้างและคอนกรีตอัดแรง จำกัด ทั้งนี้ เพราะบริษัทมีต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง ดังนั้นถ้าหากบริษัทยังไม่สามารถดำเนินงานควบคุมการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บริษัทอาจประสบผลขาดทุนมากกว่านี้

ดังนั้นจากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนสภาพเสี่ยง อัตราส่วนสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางทั้ง ๗ ราย พอสรุปได้ว่า บริษัทที่มีฐานะทางการเงินอยู่ในระดับที่น่าพอใจ คือ บริษัทแสงทิพย์ จำกัด โดยบริษัทแสงทิพย์ จำกัด มีอัตราส่วนสภาพคล่องและสมรรถภาพในการดำเนินงานสูงกว่าบริษัทอื่น ส่วนบริษัทซูเปอร์ที จำกัด มีฐานะทางการเงินที่จะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยนอกจากจะมีสภาพคล่องและสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับต่ำแล้ว ยังมีสภาพเสี่ยงอยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทที่มีกิจการขนาดกลางด้วยกันอีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๘ แสดงอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลางปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ปี พ.ศ.	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง				อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง					อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน		อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร				
	อัตราส่วน หมุนเวียน (เท่า)	อัตราส่วน หมุนเวียน- เวียนอย่าง ถึงแกม (เท่า)	ระยะเวลา ก้าวเฉลี่ยใน การเก็บหนี้ (วัน)	อัตราส่วน หมุนเวียน ของสินค้า คงเหลือ (วัน)	อัตราส่วน หนี้สินต่อ ส่วนของ เจ้าของ (เท่า)	อัตราส่วน หนี้สินต่อ สินทรัพย์ รวม (%)	อัตราส่วน หนี้สินหมุน เวียนต่อ เงินลงทุน ทั้งหมด (%)	อัตราส่วน หนี้สินระยะ ยาวต่อเงิน ทุนทั้งหมด (%)	อัตราส่วน แสดงความ สามารถในการ จ่าย ดอกเบี้ย (เท่า)	อัตราส่วน หมุนเวียน ของสิน- ทรัพย์ถาวร (รอบ)	อัตราส่วน หมุนเวียน ของสิน- ทรัพย์รวม (รอบ)	อัตราส่วน กำไร เบื้องต้น (%)	อัตราส่วน กำไรสุทธิ ต่อค่าขาย (%)	อัตราผล ตอบแทน จาก สินทรัพย์ (%)	อัตราผล ตอบแทน ก่อนหักคอก- เบี้ยและภาษี (%)	อัตราผล ตอบแทนของ ส่วนเจ้าของ (%)
๒๕๒๐	๑.๘๖	๑.๓๒	๓๕๕.๕๓	๕๐๗.๖๐	๑๓.๒๑	๕๒.๕๖	๘๕.๕๗	๗๕.๘๒	๕.๘๖	๑๗.๕๗	๑.๖๕	๑๒.๓๒	๑.๑๕	๑.๕๕	๓.๖๒	๕.๕๕
	๑.๑๕	๐.๕๑	๑๕๘.๕๓	๖๑.๒๐	๓.๕๓	๗๕.๗๐	๕๓.๑๕	๒๖.๕๒	๑.๓๕	๒.๕๕	๐.๕๑	๕.๕๐	(๐.๓๒)	(๐.๒๕)	๐.๖๕	(๑.๕๒)
	.๕๐	.๗๕	๑๒๖.๕๕	๕๖.๕๐	๑.๕๓	๕๕.๗๕	๑๓.๑๕	๑๐.๓๓	(๓๕.๐๕)	๐.๐๕	๐.๐๕	(๖.๓๓)	(๕๐.๖๓)	(๓.๕๗)	(๓.๕๗)	(๕๖.๕๖)
๒๕๒๑	๑.๕๐	๑.๓๑	๔๕๒.๕๒	๖๕.๕๐	๑๕.๕๕	๕๓.๕๕	๕๗.๖๕	๒.๐๕	๗.๕๕	๑.๕๕	๕๐.๕๓	๒.๒๒	๑.๕๕	๖.๕๑	๑๕.๖๖	
	๐.๕๑	๐.๕๐	๑๗๒.๓๖	๒๕.๕๐	๕.๕๕	๕๕.๕๕	๗๐.๕๕	๑๕.๐๕	๐.๗๕	๒.๕๕	๐.๕๕	๑๑.๗๑	(๐.๕๓)	(๐.๕๕)	๒.๕๕	(๖.๑๕)
	๐.๒๕	.๑๕	๑๑.๓๓	๗.๒๐	๕.๑๗	๕๐.๖๖	๓๕.๕๒	๕.๕๑	(๒.๕๑)	๑.๓๓	.๕๕	(๕.๕๕)	(๕.๗๕)	(๖.๓๐)	(๕.๖๕)	(๓๒.๕๕)
๒๕๒๒	๑.๗๕	๑.๕๕	๔๕๕.๐๕	๑๒๕.๖๐	๑๓.๑๓	๑๐๓.๕๗	๕๖.๖๒	๕๑.๒๗	๓๕.๐๕	๖.๖๒	๑.๕๓	๕๓.๓๓	๖.๕๑	๖.๓๕	๑๐.๓๖	๕๐.๕๕
	๐.๕๕	๐.๗๗	๑๖๕.๑๒	๕๓.๒๐	๗.๕๗	๕๕.๒๐	๖๕.๑๒	๒๕.๐๕	๑.๕๐	๒.๕๕	๐.๕๕	๑๒.๕๒	๑.๖๕	๑.๕๗	๕.๐๖	๑๒.๕๐
	๐.๐๓	๐.๑๖	๒๕.๗๕	๑๐.๕๐	๕.๕๕	๕๒.๕๐	๓๗.๕๐	.๑๒	๑.๑๕	๐.๖๗	๐.๕๑	(๑๐.๐๐)	(๑๗.๖๕)	(๗.๓๒)	(๗.๓๒)	๕.๗๗
๒๕๒๓	๖.๕๕	๕.๒๒	๕๑๕.๖๐	๓๗๕.๓๓	๑๗.๒๓	๑๐๓.๑๑	๑๐๓.๐๒	๗๐.๕๑	๑.๐๗	๖.๐๖	๒.๒๕	๕๒.๑๕	๐.๑๗	๐.๓๗	๑.๕๕	๑.๖๗
	๐.๕๗	๐.๖๖	๑๕๕.๕๑	๗๕.๖๐	๑๕.๐๑	๕๓.๗๕	๗๑.๕๗	๒๑.๕๕	(๐.๑๖)	๒.๕๕	๐.๗๕	๕.๕๕	(๑๐.๒๕)	(๗.๗๐)	(๑.๐๕)	(๑๒๓.๓๐)
	.๕๗	.๒๐	๓๖.๕๕	๑๕.๕๐	๓.๕๕	๗๗.๖๕	๖.๕๕	๐.๐๕	(๐.๕๓)	.๕๗	๐.๒๑	๒	(๗๗.๒๕)	(๑๖.๖๕)	(๕.๖๒)	(๓๐๕.๒๑)
เฉลี่ย ๒๕๒๐- ๒๕๒๓	๓.๖๓	๒.๕๓	๔๗๕.๒๕	๒๕๓.๕๕	๑๕.๐๕	๑๐๐.๒๕	๕๒.๕๑	๖๓.๖๒	๑๒.๕๕	๗.๖๗	๑.๕๓	๕๒.๒๕	๒.๕๕	๒.๕๕	๕.๕๑	๒๐.๑๕
	๐.๕๕	๐.๗๕	๑๖๒.๐๓	๕๕.๐๕	๕.๕๓	๕๕.๐๕	๖๗.๕๑	๒๑.๖๕	๐.๕๐	๒.๖๕	๐.๕๕	๑๐.๕๗	(๓.๕๕)	(๒.๕๕)	๑.๖๗	(๕๖.๕๕)
	๐.๓๕	๐.๒๕	๑๗.๒๕	๑๕.๑๒	๓.๕๒	๗๗.๕๖	๒๒.๖๒	๒.๐๕	(๕.๕๕)	๐.๕๖	๐.๓๐	(๓.๗๒)	(๕๖.๕๕)	(๑๐.๕๓)	(๖.๕๖)	(๑๓๒.๕๒)

หมายเหตุ : อัตราส่วนของกิจการขนาดกลางมีอย่างละ ๓ อัตราส่วน คือ อัตราส่วนแรกคืออัตราสูงที่สุด อัตราส่วนที่สองคืออัตราโดยเฉลี่ย

อัตราส่วนที่สามคืออัตราต่ำสุด ค่าในวงเล็บคือค่าติดลบ

ตารางที่ ๑๔ ลำดับที่ของอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของบริษัทที่มีกิจการขนาดกลาง

อัตราส่วน		บริษัท ที.ซี.ซี. (๑๙๖๔) จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทแมทที เรียลอินคัส เดวียลตี้เวล ลอป เมนท์ จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทนคร- หลวงวิศจวิทย์ จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทนคร- หลวงวิศจ ก่อสร้างและ คอนกรีตอัดแรง จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัททริสิริ จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทแสงทิพย์ จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทซูเปอร์ซี จำกัด	ลำดับ ที่
๑. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง															
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๘๔	๔	๐.๘๔	๓	๑.๕๒	๒	๐.๗๑	๔	๐.๖๔	๖	๓.๑๔	๑	๐.๐๓	๗
อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น	เท่า	๐.๘๐	๓	๐.๗๖	๔	๑.๑๔	๒	๐.๖๕	๖	๐.๔๓	๔	๒.๖๓	๑	๐.๑๖	๗
ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๔๓๕.๓๔	๗	๒๑๒.๒๐	๔	๑๗๒.๕๑	๔	๑๐๕.๗๔	๒	๓๖๗.๕๐	๖	๔๔.๕๗	๑	๑๐๖.๐๔	๓
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๑๐๔.๒๐	๔	๕๕.๘๐	๒	๕๗.๖๐	๓	๑๕๕.๓๐	๗	๑๒๗.๒๐	๕	๑๐.๘๐	๑	๑๒๗.๖๐	๖
๒. อัตราส่วนแสดงสภาพเสถียร															
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	๖.๕๗	๓	๖.๔๔	๒	๗.๒๓	๔	๑๒.๔๔	๖	๔.๒๕	๕	๕.๗๗	๑	-	-
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	%	๕๒.๒๓	๕	๔๕.๘๒	๓	๗๕.๔๗	๑	๕๗.๘๐	๖	๔๗.๐๔	๕	๕๒.๑๖	๒	๑๐๓.๔๗	๗
อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด	%	๔๐.๕๒	๗	๔๔.๘๒	๔	๔๕.๑๕	๓	๓๕.๐๐	๒	๔๗.๐๔	๖	๒๕.๕๑	๑	๔๕.๘๗	๔
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด	%	๑.๗๑	๕	N.A.	-	๓๓.๐๕	๓	๕๗.๔๑	๗	N.A.	-	๕๓.๒๕	๒	๑๗.๕๕	๔
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	๐.๗๓	๕	๕.๖๒	๒	๑.๓๗	๓	(๗.๗๕)	๖	๐.๕๑	๕	๑๕.๖๕	๑	-	-
๓. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน															
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๘๔	๔	๐.๘๔	๓	๑.๕๒	๒	๐.๗๑	๔	๐.๖๔	๖	๓.๑๔	๑	๐.๐๓	๗
ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๔๓๕.๓๔	๗	๒๑๒.๒๐	๔	๑๗๒.๕๑	๔	๑๐๕.๗๔	๒	๓๖๗.๕๐	๖	๔๔.๕๗	๑	๑๐๖.๐๔	๓
ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๑๐๔.๒๐	๔	๕๕.๘๐	๒	๕๗.๖๐	๓	๑๕๕.๓๐	๗	๑๒๗.๒๐	๕	๑๐.๘๐	๑	๑๒๗.๖๐	๖
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	รอบ	๒.๕๒	๕	๔.๕๖	๒	๕.๖๕	๑	๑.๓๐	๕	๑.๑๖	๖	๕.๑๔	๓	๐.๖๗	๗
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	รอบ	๐.๓๖	๖	๐.๕๕	๓	๑.๒๕	๒	๐.๘๔	๕	๐.๕๔	๕	๑.๕๕	๑	๐.๕๑	๗
๔. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร															
อัตรากำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย	%	๒๓.๐๑	๒	๐.๑๕	๖	๕.๕๓	๕	๑๒.๒๑	๓	๕๕.๕๓	๑	๖.๐๖	๕	(๑๐.๐๐)	๗
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย	%	(๒๕.๖๑)	๖	๑.๒๕	๑	(๓.๕๕)	๓	(๒๗.๐๐)	๗	(๖.๓๕)	๕	๐.๓๐	๒	(๑๗.๖๕)	๕
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	(๕.๕๕)	๖	๑.๕๕	๑	(๕.๐๓)	๕	(๐.๖๖)	๓	(๑.๗๐)	๕	๐.๕๕	๒	(๗.๓๒)	๗
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี	%	๕.๕๑	๑	๓.๕๕	๒	(๑.๕๕)	๖	๐.๕๑	๕	๕.๕๑	๑	๑.๖๗	๕	(๗.๓๒)	๗
อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น	%	๐.๕๐	๓	๗.๕๕	๑	(๕๑.๓๗)	๖	(๗.๒๕)	๕	(๓๒.๗๕)	๕	๓.๓๓	๒	-	-

ตารางที่ ๒๐ แสดงโครงสร้างของสินทรัพย์และหนี้ของกิจการขนาดกลาง

บริษัท โครงสร้าง ของสินทรัพย์ และหนี้ %	ปี พ.ศ.	บริษัท ส.อ.อ. (๑๖๑) จำกัด					บริษัทแม่ทีเรียอิมพิเรียล จำกัด					บริษัทการหลวงวิสุทธิพร จำกัด					บริษัทการหลวงวิสุทธิพร จำกัด					บริษัทกักรวิ จำกัด					บริษัทของกิน จำกัด					บริษัทแปรรูป จำกัด				
		๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	เฉลี่ย
เงินสด	-	๐.๐๓	๐.๑๐	๐.๑๖	๐.๐๘	๐.๐๐	๑.๖๖	๐.๐๘	๐.๐๖	๐.๓๖	๐.๐๑	๐.๐๑	๐.๘๘	๓.๘๘	๑.๑๘	๓๕.๕๘	๑.๕๘	๐.๓๐	๐.๖๖	๕.๕๖	-	๕.๓๑	๐.๖๖	๖.๑๓	๓.๕๘	-	๓.๖๘	๕.๖๘	๐.๕๕	๕.๕๑	-	-	๕.๓๓	-	๕.๓๓	
ลูกหนี้การค้าและค่าเงินรับ	-	๕๕.๖๖	๕๕.๓๖	๕๐.๖๑	๕๕.๖๕	๕๖.๕๓	๓๘.๓๘	๓๓.๕๕	๕๖.๖๓	๕๐.๑๖	๖๖.๖๕	๓๕.๓๕	๕๐.๓๓	๖๕.๕๐	๓๑.๓๑	๖๖.๕๕	๕๕.๓๕	๓๐.๓๐	๓๐.๓๕	๓๖.๕๕	-	๕๐.๕๐	๓๖.๖๖	๖๕.๐๕	๓๕.๖๕	-	๕๕.๕๑	๕๖.๕๕	๓๓.๕๕	๕๑.๕๕	-	-	๕๐.๕๐	-	๕๐.๕๐	
สินค้าคงเหลือ	-	๕.๖๓	๑๐.๕๐	๑๕.๕๑	๕.๕๕	๑๖.๕๐	๑๕.๑๓	๖๑.๕๓	๑๓.๐๖	๑๕.๕๖	๖๕.๖๖	๖๖.๖๖	๑๕.๑๕	๖๕.๖๕	๖๖.๖๖	๓๓.๕๓	๓๓.๓๓	๖๖.๖๖	๖๕.๖๖	๕๐.๕๐	-	๑๕.๖๕	๖๓.๖๓	๖๕.๖๕	๖๑.๖๑	-	๖.๐๕	๑๑.๑๑	๓๐.๓๐	๑๖.๖๓	-	-	๕๓.๕๖	-	๕๓.๕๖	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-	๐.๐๕	๐.๐๕	๕.๖๖	๑.๕๑	๐.๖๓	๖.๖๕	๐.๕๕	๐.๖๕	๑.๑๐	๕.๕๓	๑.๕๕	๓.๖๕	๓.๐๓	๕.๕๑	-	๕.๖๖	๑.๕๕	๕.๖๕	๖.๖๖	-	-	-	๑.๑๕	๐.๕๕	-	๐.๓๕	๐.๖๖	๑.๖๖	๐.๕๕	-	-	๑.๓๑	-	๑.๓๑	
รวม	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	-	-	๑๐๐	-	๑๐๐	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๔. อัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก

จากการพิจารณาอัตราส่วนเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็กโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ (ดูตารางที่ ๒๑ ประกอบ) แสดงให้เห็นว่ากิจการขนาดเล็กมีสภาพคล่องอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ โดยอาจพิจารณาส่วนหมุนเวียนเฉลี่ยแล้วประมาณ ๐.๗๓ เท่า แสดงว่ากิจการขนาดเล็กมีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอหนี้สินหมุนเวียน นอกจากนี้ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเพิ่มหนี้โดยเฉลี่ย ๖๘.๔๔ วัน เมื่อเทียบกับระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ของอุตสาหกรรมโดยเฉลี่ย ๓๗.๔๔ วัน แสดงว่ากิจการขนาดเล็กมีสภาพคล่องอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ สำหรับอัตราส่วนที่แสดงสภาพเสถียรนั้นค่อนข้างสูง กล่าวคือ กิจการขนาดเล็กเงินทุนส่วนใหญ่ได้มาจากเจ้าหนี้ ซึ่งพิจารณาได้จากอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยร้อยละ ๘๖.๘๐ และ ๒๔.๔๘ ตามลำดับ นอกจากนี้อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ (๓.๖๑) เท่า แสดงว่ากิจการขนาดเล็กไม่มีความสามารถในการชำระคืนดอกเบี้ยให้กับเจ้าหนี้ในด้านสมรรถภาพในการดำเนินงาน ก็ปรากฏว่ามีสมรรถภาพในการดำเนินงานค่อนข้างสูง โดยอาจพิจารณาจากอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร หรืออัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ซึ่งเฉลี่ยประมาณ ๓.๒๗ และ ๑.๕๖ รอบ ตามลำดับ ส่วนอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรนั้นอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยอาจพิจารณาได้จากอัตราผลตอบแทนค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยเฉลี่ยแล้วประมาณร้อยละ (๗.๔๐), (๑๒.๑๐), (๔.๓๗) ตามลำดับ

ดังนั้นจากการพิจารณาอัตราส่วนดังกล่าวข้างต้น โดยเฉพาะอัตราส่วนที่แสดงสภาพคล่อง สภาพเสถียร และสมรรถภาพในการหากำไรในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ อาจจะได้จัดได้ว่ากิจการขนาดเล็กเป็นกิจการที่ไม่น่าสนใจในการพิจารณาเลือกลงทุนของนักลงทุน เพราะมีสภาพเสถียรสูง ในขณะที่เดียวกันก็ให้ผลตอบแทนต่ำมากด้วย

๔.๑ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ของบริษัทที่มีกิจการขนาดเล็ก ๔ ราย คือ บริษัททรัพย์สินคอนกรีตอัดแรง จำกัด บริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด บริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม จำกัด บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด และบริษัทเพาเวอร์พี. จำกัด (ดูตารางที่ ๑๒, ๒๒)

จากการพิจารณาอัตราส่วนหมุนเวียน ปรากฏว่าบริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด มีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่นมาก เนื่องจากบริษัทมีหนี้สินหมุนเวียนต่ำกว่าบริษัทอื่นมาก ส่วนบริษัทรองลงมาได้แก่ บริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด ส่วนบริษัทเพาเวอร์พี. จำกัด มีสินทรัพย์หมุนเวียนต่ำกว่าบริษัทอื่นมาก จึงทำให้อัตราส่วนหมุนเวียนของบริษัทเพาเวอร์พี. จำกัด ต่ำกว่าบริษัทอื่น เมื่อพิจารณาสภาพคล่องที่แท้จริงโดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ปรากฏว่าบริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด ก็ยังคงมีอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น และเมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้พบว่า บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด มีระยะเวลาในการเก็บหนี้เร็วกว่าบริษัทอื่น รองลงมาได้แก่บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด ส่วนบริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม มีระยะเวลาในการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยยาวนานกว่าบริษัทอื่น และจากการพิจารณาระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ปรากฏว่าบริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด มีสมรรถภาพในการบริหารสินค้าคงเหลืออยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทอื่น รองลงมาได้แก่ บริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด และบริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด ส่วนบริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม จำกัด มีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้านานกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากอัตราส่วนร้อยละของสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘๔.๘๕ ของสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งหมดของกิจการ (จากตารางที่ ๒๓)

๔.๒ การวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ของบริษัทที่มีกิจการขนาดเล็กทั้ง ๔ ราย (ดูตารางที่ ๑๓, ๒๒ ประกอบ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม อัตราหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด และความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ปรากฏว่าบริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด ใช้เงินทุนจากส่วนของหนี้สินสูงกว่าบริษัทอื่น และหนี้สินนั้นก็เป็หนี้สินหมุนเวียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่บริษัทเพาเวอร์ฟี่. จำกัด มีอัตราหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยร้อยละ ๔๘.๕๔ ของเงินทุนทั้งหมด และหนี้สินนั้นก็เป็หนี้สินหมุนเวียนร้อยละ ๕๓.๐๒ ของเงินทุนทั้งหมด ในขณะที่บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ใช้เงินทุนจากหนี้สินโดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๖๘ ของเงินทุนทั้งหมดเท่านั้น และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย พบว่าบริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด มีอัตราส่วนที่เท่ากัน (๑๖๗.๔๓) เท่า แสดงว่าบริษัทนี้ไม่สามารถที่จะจ่ายชำระดอกเบี้ยได้ รองลงมาคือบริษัทเพาเวอร์ฟี่. จำกัด มีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ (๖.๓๖) เท่า ส่วนบริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด มีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๒.๔๑ เท่า และเมื่อพิจารณาแต่ละปีพบว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ นั้น บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง จำกัด ไม่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยในแต่ละงวดนั้นได้ เนื่องจากต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทได้เพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ายอดขายที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ทำให้เกิดผลขาดทุนจากการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น หากบริษัทต้องการหาเงินทุนเพิ่มขึ้นจากเจ้าหนี้ก็จะกระทำไ้ยากกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากบริษัทมีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปรากฏว่า บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด มีอัตราส่วนเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่นคือ ๔.๔๔ เท่า แต่บริษัทก็มีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยโดยเฉลี่ยประมาณ ๑.๓๗ เท่า ส่วนบริษัทสุขศรีสมบูรณ์ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น และเมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด ปรากฏว่ามีบริษัท ๔ ราย ที่ใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวคือ บริษัทเพาเวอร์ฟี่. จำกัด บริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด บริษัท เอ.อาร์.อี. จำกัด บริษัททรัสท์คอนกรีตอัดแรง จำกัด โดยมีอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๔๔.๘๗, ๓๓.๗๐, ๓๒.๒๒ และ ๑๑.๘๘ ตามลำดับ

จึงจัดได้ว่า บริษัทเพาเวอร์พี. จำกัด ใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวสูงกว่าบริษัทอื่น

๔.๓ การวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
ของ บริษัทที่มีกิจการขนาดเล็ก (ดูตารางที่ ๑๔, ๒๒ ประกอบ) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม ปรากฏว่าบริษัทพีแอมพ์คอนกรีต จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนโดยเฉลี่ยสูงกว่าบริษัทอื่น นอกจากนี้บริษัทพีแอมพ์คอนกรีต จำกัด ยังมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน ระยะเวลาดำเนินการหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลือโดยเฉลี่ยดีกว่าบริษัทอื่นด้วยกัน แสดงว่าบริษัทพีแอมพ์คอนกรีต จำกัด มีสมรรถภาพในการดำเนินงานสูงกว่าบริษัทอื่น ส่วนบริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม จำกัด มีอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยต่ำกว่าบริษัทอื่น รวมทั้งมีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนระยะเวลาในการเก็บหนี้ และระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้ำคงเหลืออยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจอีกด้วย นั่นคือบริษัทคาเธ่ย์อุตสาหกรรม จำกัด จะต้องปรับปรุงการบริหารสินทรัพย์ถาวร และการบริหารสินค้ำคงเหลือให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงสมรรถภาพในการดำเนินงานให้สูงขึ้น

๔.๔ การวิเคราะห์ความสามารถในการหากำไรในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
ของ บริษัทที่มีกิจการขนาดเล็ก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ (ดูตารางที่ ๑๕, ๒๒)

เมื่อพิจารณาอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย พบว่าบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับน่าพอใจ ได้แก่ บริษัททรีสท์คอนกรีตอัดแรง จำกัด บริษัทแสงอุไรคอนกรีตอัดแรง จำกัด บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด โดยมีอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขายโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒๗.๒๔, ๑๗.๔๗ และ ๑๔.๗๒ ตามลำดับ เนื่องจากมีส่วนร้อยละของต้นทุนขายต่ำกว่าบริษัทอื่น และเมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากค่าขาย ปรากฏว่าบริษัทพีแอมพ์คอนกรีต จำกัด มีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่น โดยมีส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ ๔.๐๔ ของค่าขาย แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีการดำเนินงานที่ดีกว่าบริษัทอื่น รองลงมาได้แก่บริษัทแสงอุไรคอนกรีต จำกัด

โดยมีส่วนร้อยละเก้าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ ๑๗.๑๔ ของค่าขาย ส่วนอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์นั้น บริษัทแสวงอุไรคอนกรีต จำกัด มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูงกว่าบริษัทอื่น แต่เมื่อพิจารณาอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในแต่ละปีปรากฏว่ามีแนวโน้มลดลงมากโดยพิจารณาจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๓ โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑๕.๕๔, (๔.๖๒), (๑.๐๕) ตามลำดับ ส่วนบริษัทที่มีอัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ได้แก่ บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด ซึ่งมีต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่ายอดขายที่เพิ่มขึ้น ทำให้เกิดผลขาดทุนจากการดำเนินงาน ดังนั้นบริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด จึงมีอัตราส่วนกำไรเบื้องต้น และอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีต่ำกว่าบริษัทอื่น และอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ

ส่วนอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น ปรากฏว่าบริษัทแสวงอุไรคอนกรีตอัดแรงมีอัตราส่วนที่สูงกว่าบริษัทอื่น เนื่องจากใช้เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่าบริษัทอื่น คือประมาณร้อยละ ๑๐.๕๔ ของเงินทุนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ บริษัทพีแอมพีคอนกรีต จำกัด ซึ่งใช้เงินทุนจากส่วนของผู้ถือหุ้นประมาณร้อยละ ๔๔.๒๔ ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากเหตุผลดังกล่าวประกอบกับอัตรากำไรสุทธิต่อค่าขายของบริษัทพีแอมพีคอนกรีต จำกัด ที่สูงกว่าบริษัทอื่น ทำให้บริษัทพีแอมพีคอนกรีตมีอัตราผลตอบแทนสูงกว่าบริษัทอื่น ส่วนอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นที่อยู่ในระดับไม่น่าพอใจ คือ บริษัทเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด ซึ่งเนื่องจากประสบกับผลขาดทุน ทั้งนี้เพราะต้นทุนขายและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานได้เพิ่มสูงขึ้นมาก ซึ่งอาจจะต้องประสบกับผลขาดทุนสูงขึ้น ถ้าหากยังไม่สามารถดำเนินงานและควบคุมต้นทุนการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง

ดังนั้น จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน และอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร ของบริษัทที่มีกิจการขนาดเล็กทั้ง ๔ ราย พอสรุปได้ว่า บริษัทที่มีฐานะ

ทางการเงินอยู่ในระดับที่สูงกว่าบริษัทอื่น คือ บริษัทฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด รองลงมา ได้แก่บริษัทสุขศรีสมบูรณ์ จำกัด และบริษัททรัสต์คอนกรีตอัดแรง จำกัด โดยบริษัท ฟรีแฟมพ์คอนกรีต จำกัด นอกจากจะมีสภาพคล่องและสมรรถภาพในการดำเนินงานสูง แล้ว ยังมีสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับสูงกว่าบริษัทอื่นด้วย ส่วนบริษัทเสาเข็ม คอนกรีตอัดแรง ดี.ซี. จำกัด นอกจากจะมีสภาพเสียงสูงแล้ว ยังมีสมรรถภาพในการ หากำไรต่ำกว่าบริษัทอื่นด้วย จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงฐานะทางการเงินให้ดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๑ แสดงอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดเล็ก ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓

ปี พ.ศ.	อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง				อัตราส่วนแสดงสภาพเสี่ยง					อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน		อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหารค่าไร				
	อัตราส่วน หมุนเวียน (เท่า)	อัตราส่วน หมุนเวียน อย่างถึงแก่น (เท่า)	ระยะเวลา ตัวเฉลี่ยใน การเก็บหนี้ (วัน)	อัตราการ หมุนเวียน ของสินค้า คงเหลือ (วัน)	อัตราส่วน หนี้สินต่อส่วน ของเจ้าของ (เท่า)	อัตราส่วน หนี้สินต่อ สินทรัพย์ รวม (%)	อัตราส่วน หนี้สินหมุน- เวียนต่อเงิน ลงทุนทั้งหมด (%)	อัตราส่วน หนี้สินระยะ ยาวต่อเงิน ทุนทั้งหมด (%)	อัตราส่วน แสดงความ สามารถในการ จ่าย ดอกเบี้ย (เท่า)	อัตราการ หมุนเวียน ของสินทรัพย์ ถาวร (รอบ)	อัตราการ หมุนเวียน ของสินทรัพย์ รวม (รอบ)	อัตราส่วน กำไร เบื้องต้น (%)	อัตราส่วน กำไรสุทธิ ต่อค่าขาย (%)	อัตราผลตอบแทน จากสิน สินทรัพย์ (%)	อัตราผลตอบแทน ต่อทุน จากสินทรัพย์ ก่อนหักดอกเบี้ย และภาษี (%)	อัตราผลตอบแทน ต่อส่วน เจ้าของ (%)
๒๕๒๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	๑.๔๔	๑.๓๖	๔๘.๕๐	๗.๒๐	๗.๓๓	๘๘.๕๐	๓๘.๕๒	๔๘.๘๖	๑.๕๓	๔.๘๑	๑.๗๖	๗.๘๐	๐.๗๔	๒.๐๐	๕.๘๐	๑๐.๘๑
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๒๕๒๑	๓๔๓.๕๑	๒๑๐.๒๖	๑๓๘.๔๔	๕๗๙.๖๐	๕๐.๑๑	๙๗.๕๗	๙๗.๕๗	๕๕.๘๓	๑๕.๕๐	๘.๑๔	๒.๗๕	๓๐.๑๖	๘.๑๔	๑๕.๙๔	๑๕.๘๔	๖๕๕.๕๒
	๐.๕๓	.๓๕	๓๓.๕๘	๗๕.๖๐	๑.๙๘	๖๕.๘๖	๙๕.๓๕	๒๐.๖๑	(๑.๕๐)	๓.๓๒	๑.๕๔	๑๘.๒๑	(๒.๖๗)	(๓.๘๕)	(๒.๐๖)	(๑๑.๒๔)
	๐.๓๕	๐.๐๓	๑๖.๒๕	๑๐.๘๐	๐.๒๒	.๒๐	๐.๒๐	๑๕.๕๗	(๐.๘๘)	๐.๕๘	๐.๒๕	๑.๕๓	(๕๗.๑๕)	(๕๑.๒๕)	(๕๑.๒๘)	(๕๐.๕๕)
๒๕๒๒	๕๕.๘๗	๔๓.๕๕	๑๑๗.๘๗	๕๘๖.๘๐	๑๒.๗๘	๑๐๒.๒๗	๙๒.๗๘	๕๖.๑๘	๒๗.๘๔	๑๒.๗๐	๒.๙๘	๓๔.๒๑	๑.๗๓	๒.๕๕	๓.๘๘	๕.๗๖
	๐.๗๒	.๒๔	๗๘.๓๑	๗๒	๕.๒๕	๘๑.๐๔	๖๖	๑๕.๐๔	(๒.๓๕)	๒.๗๑	๑.๕๐	๑๓.๘๑	(๓.๖๔)	(๕.๑๗)	(๓.๕๗)	(๒๗.๓๑)
	.๓๐	๐.๐๕	๓๘.๗๕	๒๑.๖๐	๐.๐๑	๑.๒๑	๑.๒๑	๗.๐๗	(๖๖.๕๓)	๐.๓๘	๐.๒๕	๖.๐๔	(๓๖.๑๘)	(๑๒.๖๓)	(๑๑.๗๐)	(๓๓.๕๖)
๒๕๒๓	๑๑๘.๖๐	๘๘.๘๐	๙๓.๘๖	๕๑๐.๘๐	๖.๒๖	๗๖.๒๗	๗๖.๒๗	๕๒.๘๔	๒๖.๓๘	๘.๕๒	๓.๗๘	๒๐.๐๗	.๘๒	๑.๒๖	๕.๗๘	๑.๒๗
	๐.๖๐	๐.๑๘	๗๒.๓๕	๗๒	N.A.	๑๐๑.๑๐	๗๓.๖๖	๒๗.๕๕	(๖.๙๕)	๓.๐๒	๑.๖๘	๓.๘๒	(๑๕.๕๕)	(๒๕.๕๕)	(๒๑.๑๖)	N.A.
	.๒๓	๐.๐๕	๕๐.๘๒	๑๐.๘๐	๐.๐๑	๐.๖๕	๐.๖๕	๘.๕๒	(๒๖๕.๕๑)	๐.๒๓	๐.๑๕	(๑๕๘.๖๕)	(๒๒๕.๖๑)	(๕๕๕.๓๗)	(๕๕๖.๒๓)	(๕๓.๕๕)
เฉลี่ย	๑๓๕.๐๘	๙๐.๖๕	๑๐๐.๕๕	๖๕๖.๒๘	๑๕.๓๖	๓๕๐.๗๐	๓๓๗.๘๕	๕๕.๑๘	๒๑.๘๑	๘.๑๔	๒.๙๖	๒๕.๘๒	๒.๕๕	๕.๓๐	๖.๖๗	๑๓๓.๐๕
๒๕๒๐-	๐.๗๓	๐.๓๗	๖๘.๕๕	๖๖.๒๕	๒.๕๒	๘๖.๘๐	๖๒.๒๕	๒๕.๕๘	(๓.๖๑)	๓.๒๗	๑.๕๖	๘.๒๕	(๗.๕๐)	(๑๒.๑๐)	(๕.๖๕)	(๕.๓๗)
๒๕๒๓	๐.๒๕	๐.๐๕	๓๕.๕๐	๑๒.๕๖	๐.๐๕	๐.๖๖	๐.๕๕	๘.๖๘	(๑๒๗.๘๗)	๐.๓๐	๐.๑๘	(๕๗.๓๕)	(๑๑๒.๑๓)	(๓๕๑.๗๕)	(๓๕๐.๒๖)	(๕๑.๕๕)

หมายเหตุ : อัตราส่วนของกิจการขนาดเล็กมีอย่างละ ๓ อัตราส่วน คือ อัตราส่วนแรกคืออัตราสูงสุด อัตราส่วนที่สองคืออัตราโดยเฉลี่ย
อัตราส่วนที่สามคืออัตราต่ำสุด ค่าในวงเล็บคือค่าคิดลบ

ตารางที่ ๒๒ ลำดับที่ของอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของบริษัทที่มีกิจการขนาดเล็ก

อัตราส่วน		บริษัทหลักทรัพย์ คณกรกิจ อัตรแรง จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทพีแอมพี คณกรกิจจำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทเอ อาร์ บี จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทสุยศรี สมบูรณ์จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทแสงจิวไร คณกรกิจจำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทคา เอ็ม อุตสาหกรรม จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทเส้าเซียม คณกรกิจอัตร แรง จำกัด	ลำดับ ที่	บริษัทเพาเวอร์ จำกัด	ลำดับ ที่
๑. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง																	
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๖๔	๖	๔.๔๔	๒	๐.๗๔	๔	๑๗๓.๕๖	๑	๐.๔๔	๔	๐.๖๔	๗	๒.๖๔	๓	๐.๓๑	๔
อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น	เท่า	๐.๓๔	๓	๐.๑๔	๔	๐.๖๓	๒	๑๑๔.๒๐	๑	๐.๔๐	๔	๐.๑๐	๖	N.A.	-	๐.๑๐	๖
ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๔๐.๑๖	๓	N.A.	-	๔๔.๔๐	๑	๗๔.๑๓	๒	๔๔.๓๔	๔	๔๓.๖๖	๔	N.A.	-	N.A.	-
อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๔๖	๔	๔๔.๔๐	๒	๑๕.๖๐	๑	๔๔.๖๐	๔	๑๔๗.๖๐	๖	๖๕๒.๔๐	๔	๓๗๖.๔๐	๗	๓๔.๔๐	๓
๒. อัตราส่วนแสดงสภาพเสถียร																	
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	๔.๔๓	๖	๑.๕๒	๓	๔.๔๔	๗	.๐๑	๑	๒๑.๔๓	๔	๑.๕๑	๔	๐.๔๓	๒	๓.๐๗	๔
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม	%	๔๔.๒๒	๔	๔๔.๗๒	๒	๔๔.๖๕	๔	๐.๖๔	๑	๔๒.๐๔	๖	๖๓.๕๗	๓	๒๖๓.๒๔	๔	๔๔.๕๕	๗
อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมด	%	๗๒.๒๔	๖	๒๒.๐๒	๒	๖๕.๐๓	๔	๐.๖๔	๑	๔๒.๐๔	๗	๖๓.๕๗	๔	๒๖๓.๒๔	๔	๔๓.๐๒	๓
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินลงทุนทั้งหมด	%	๑๑.๕๔	๑	๓๓.๗๐	๓	๓๒.๒๒	๒	N.A.	-	N.A.	-	N.A.	-	N.A.	-	๔๕.๕๗	๔
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย	เท่า	๑.๑๐	๓	๒๒.๕๑	๑	๑.๓๗	๒	N.A.	-	N.A.	-	(๐.๖๖)	๔	(๑๖๗.๕๓)	๖	(๖.๓๖)	๔
๓. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน																	
อัตราส่วนหมุนเวียน	เท่า	๐.๖๔	๖	๔.๔๔	๒	๐.๗๔	๔	๑๗๓.๕๖	๑	๐.๔๔	๔	๐.๖๔	๗	๒.๖๔	๓	๐.๓๑	๔
ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้	วัน	๔๐.๑๖	๓	N.A.	-	๔๔.๔๐	๑	๗๔.๑๓	๒	๔๔.๓๔	๔	N.A.	-	N.A.	-	N.A.	-
ระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ	วัน	๔๖	๔	๔๔.๔๐	๒	๑๕.๖๐	๑	๔๔.๖๐	๔	๑๔๗.๖๐	๖	๖๕๒.๔๐	๔	๓๗๖.๔๐	๗	๓๔.๔๐	๓
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร	รอบ	๓.๗๔	๔	๔.๔๒	๒	๔.๑๓	๓	๔.๖๖	๔	๑๐.๑๒	๑	๐.๓๖	๔	๓.๓๓	๖	๑.๔๐	๗
อัตราส่วนการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม	รอบ	๑.๐๑	๗	๒.๓๓	๑	๒.๑๔	๒	๑.๒๑	๖	๑.๔๐	๔	๐.๒๑	๔	๑.๕๒	๓	๑.๕๕	๔
๔. อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไร																	
อัตรากำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย	%	๒๗.๒๔	๑	๗.๕๔	๗	๗.๗๔	๖	๑๔.๗๒	๓	๑๗.๕๗	๒	๑๓.๗๐	๔	(๓๖.๐)	๔	๔.๕๒	๔
อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย	%	๐.๑๖	๔	๐.๔๔	๑	(๐.๓๑)	๔	๐.๕๓	๓	๐.๗๔	๒	(๕๖.๑๕)	๗	(๔๗.๔๑)	๔	(๖.๓๓)	๖
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	๐.๑๗	๓	๑.๕๔	๒	(๐.๕๔)	๔	(๐.๑๖)	๔	๓.๔๒	๑	(๑๐.๖๖)	๗	(๓๐๐.๖๖)	๔	(๑๐.๒๔)	๖
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี	%	๒.๔๓	๓	๓.๒๔	๒	๓.๕๒	๑	๐.๗๔	๔	๓.๔๒	๑	(๓.๖๔)	๔	(๒๕๕.๕๐)	๗	(๕.๖๐)	๖
อัตราผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น	%	๑.๐๑	๓	๓.๓๔	๒	(๑๑.๒๑)	๖	๐.๕๒	๔	๓๒๔.๖๔	๑	(๓๖.๕๒)	๗	(๓๔.๕๔)	๔	(๕.๕๐)	๔

๕. สรุปผลการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของอุตสาหกรรมแต่ละขนาด

ขนาด

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของแต่ละขนาดในอุตสาหกรรม เสาเข็มคอนกรีตอัดแรงพอจะสรุปได้ว่า กิจกรรมขนาดใหญ่ที่นักลงทุนควรสนใจที่จะลงทุน โดยพิจารณาในเชิงของอัตราส่วนทางการเงินโดยเฉลี่ยทั้ง ๔ ประเภท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ผลปรากฏว่า

๑. อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง ปรากฏว่ากิจกรรมขนาดกลางมีสภาพคล่องสูงกว่ากิจกรรมขนาดใหญ่และกิจกรรมขนาดเล็ก ส่วนกิจกรรมขนาดใหญ่มีสภาพคล่องต่ำสุด โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนและอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น

๒. อัตราส่วนสภาพเสี่ยง ปรากฏว่ากิจกรรมขนาดเล็กมีสภาพเสี่ยงสูงสุด รองลงมาคือกิจกรรมขนาดกลาง และกิจกรรมขนาดใหญ่มีความเสี่ยงต่ำสุด โดยพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ปรากฏว่ากิจกรรมขนาดเล็กประสบผลขาดทุนมากกว่ากิจกรรมขนาดใหญ่และกิจกรรมขนาดกลาง โดยไม่มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ย ซึ่งมีผลถึงการจัดหาเงินทุนจากแหล่งภายนอก คือจากเจ้าหนี้ได้ยากยิ่งขึ้น ดังนั้นกิจกรรมขนาดเล็กจึงมีความเสี่ยงสูงกว่ากิจกรรมขนาดใหญ่และกิจกรรมขนาดกลาง ส่วนอัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของกิจกรรมขนาดใหญ่สูงกว่ากิจกรรมขนาดกลางและกิจกรรมขนาดเล็ก

๓. การเปรียบเทียบสมรรถภาพในการดำเนินงานนั้น ประกอบด้วย สภาพคล่อง ปรากฏว่ากิจกรรมขนาดกลางมีสภาพคล่องสูงสุด รองลงมาคือกิจกรรมขนาดเล็ก และต่ำสุดคือกิจกรรมขนาดใหญ่ ส่วนการเปรียบเทียบสมรรถภาพในการใช้สินทรัพย์ทั้งสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์รวม ปรากฏว่ากิจกรรมขนาดใหญ่สามารถบริหารสินทรัพย์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด รองลงมาคือกิจกรรมขนาดเล็ก และต่ำสุดคือกิจกรรมขนาดกลาง ตามลำดับ

๔. การเปรียบเทียบสมรรถภาพในการหากำไร ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพในการหากำไรสูงสุด รองลงมาได้แก่กิจการขนาดกลาง และต่ำสุดได้แก่กิจการขนาดเล็ก

จากการเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินทั้ง ๔ ประเภทของอุตสาหกรรม เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่เป็นกิจการที่น่าลงทุนและน่าสนใจมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับกิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็ก เพราะถึงแม้ว่าจะมีสภาพคล่องค่อนข้างต่ำ แต่กิจการขนาดใหญ่ก็มีสภาพเสี่ยงค่อนข้างต่ำด้วย ในขณะที่เดียวกันก็มีสมรรถภาพในการดำเนินงานและสมรรถภาพในการหากำไรค่อนข้างสูง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost) ที่ได้จะได้รับจากการลงทุนนั้น ๆ เช่น ในกรณีเรานำเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ซึ่งถือว่ามีผลตอบแทนร้อยละประมาณ ๑๑-๑๓ ต่อปี โดยถือว่ามีความเสี่ยงน้อยมากกับการตัดสินใจลงทุนในกิจการขนาดใหญ่ในอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงที่ให้อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ ๑๐.๒๗ ของเงินลงทุน ประกอบกับการวิเคราะห์แนวโน้มของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีแนวโน้มว่าสมรรถภาพในการหากำไรมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ จึงทำให้นักลงทุนนิยมมาลงทุนในอุตสาหกรรมนี้ลดน้อยลง

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข. การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis)

การวิเคราะห์อัตราส่วนช่วยในการวิเคราะห์การดำเนินงานของบริษัทในเวลาใดเวลาหนึ่งเท่านั้น ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ฉะนั้น ในการวิเคราะห์ทางการเงินโดยใช้อัตราส่วน จึงควรทำการวิเคราะห์แนวโน้มด้วย เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานและยังช่วยในการคาดคะเนแนวโน้มในอนาคตอีกด้วย

วิธีการวิเคราะห์แนวโน้มทำโดยนำอัตราส่วนแต่ละชนิดที่คำนวณได้ของแต่ละบริษัทมากำหนดจุดลงในกราฟ พร้อมทั้งทำการเปรียบเทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการแต่ละขนาด และอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม เสา เข็มคอนกรีตอัดแรง เพื่อแสดงให้เห็นว่าอัตราส่วนของบริษัทแต่ละบริษัทในอุตสาหกรรม เสา เข็มคอนกรีตอัดแรงจะสูงหรือต่ำกว่า หรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการและของอุตสาหกรรมอย่างไรบ้าง ในที่นี้จึงทำการวิเคราะห์แนวโน้ม เฉพาะบริษัทที่มีกิจการขนาดใหญ่ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดใหญ่ และอัตราส่วนโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม โดยทำการวิเคราะห์แนวโน้มในทุกอัตราส่วน นอกจากนั้นได้ทำการวิเคราะห์แนวโน้มกิจการแต่ละขนาด โดยเปรียบเทียบระหว่างอุตสาหกรรม กิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก ว่ามีความแตกต่างของอัตราส่วนทางการเงินหรือไม่เพียงใด เนื่องจากกิจการขนาดใหญ่มีส่วนถือครองตลาดและยอดสินทรัพย์รวมสูงกว่ากิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กมาก ซึ่งเพียงพอที่จะใช้คาดคะเนแนวโน้มในอนาคตได้

๑. แนวโน้มสภาพคล่อง

๑.๑ แนวโน้มสภาพคล่องโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงสภาพคล่อง ปรากฏว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง มีสภาพคล่องอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ กล่าวคือ อุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีปริมาณสินทรัพย์หมุนเวียนน้อยกว่าปริมาณหนี้สินหมุนเวียน ส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียนมีสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๖๐ ของสินทรัพย์หมุนเวียน และมีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือประมาณ ๗๐ วัน (จากตารางที่ ๑๐)

ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ อุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสภาพคล่องอยู่ในระดับสูง โดยมีอัตราส่วนร้อยละของลูกหนี้เพียงร้อยละ ๑๐.๗๙ ของสินทรัพย์หมุนเวียน อย่างไรก็ตามในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๓ อุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสภาพคล่องลดลง โดยจากการพิจารณาอัตราส่วนหมุนเวียนซึ่งเป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่าธุรกิจดำรงสินทรัพย์หมุนเวียนเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียน พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ อุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสินทรัพย์หมุนเวียนในอัตรา ๑.๑๒ เท่าของหนี้สินหมุนเวียน และได้ลดลงในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยมีอัตราส่วนหมุนเวียนเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๐.๗๗ เท่า แสดงว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีแนวโน้มที่จะดำรงสินทรัพย์หมุนเวียนในปริมาณน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียน และหากจะพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นให้แน่ชัดยิ่งขึ้น ควรจะพิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ซึ่งอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีอัตราส่วนนี้โดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๐.๓๒ เท่า แสดงว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสินทรัพย์หมุนเวียนเฉพาะที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย

รวดเร็วกว่า และมีค่าใกล้เคียงกับเงินสดจริง ๆ ในจำนวนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนมาก ดังนั้นความสามารถในการชำระหนี้สินหมุนเวียนของอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรงจึงยังไม่น่าพอใจ ส่วนโครงสร้างสินทรัพย์หมุนเวียนของอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรง ประกอบด้วยเงินสดร้อยละ ๐.๖๗-๑.๖๒ ลูกหนี้การค้าร้อยละ ๒๐-๔๐ และสินค้าคงเหลือร้อยละ ๕๐-๗๐ ของสินทรัพย์หมุนเวียน จะเห็นได้ว่าธุรกิจ ในอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรงมีสินค้าคงเหลือที่สูงกว่าสินทรัพย์หมุนเวียนประเภทอื่น ๆ ดังนั้นจึงทำให้อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น้อยอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ อย่างไรก็ตามความสามารถในการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือได้เร็วขึ้นเรื่อย ๆ โดยพิจารณาจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ ๕๓.๖๐ วัน และตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือโดยเฉลี่ยประมาณ ๖๔.๔๔ วัน ส่วนระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้จะเห็นได้ว่าระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้โดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ประมาณ ๓๗.๔๔ วัน ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่ทำให้มีความคล่องตัวพอสมควร

๑.๒ แนวโน้มสภาพคล่องเชิงเปรียบเทียบตามขนาดของกิจการ (ดูภาพที่ ๔ ประกอบ)

แนวโน้มอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดใหญ่ได้ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ มีอัตราส่วนเพียง ๐.๖๓ เท่านั้น แสดงว่ามีสินทรัพย์หมุนเวียนไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้สินหมุนเวียน และคาดว่ากิจการขนาดใหญ่จะมีสภาพคล่องลดลงต่ำกว่ากิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กด้วย ส่วนกิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กก็มีแนวโน้มที่จะมีสภาพคล่องที่ลดลง แต่เมื่อเปรียบเทียบ ๓ ขนาดของกิจการ กิจการขนาดกลางมีสภาพคล่องสูงกว่ากิจการอื่น รองลงมาคือกิจการขนาดเล็กและกิจการขนาดใหญ่

เมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ก็ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางมีอัตราส่วนที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากกิจการขนาดกลางมีสินค้าคงเหลือในอัตราที่น้อยกว่ากิจการขนาดอื่น รองลงมาได้แก่กิจการขนาดเล็ก และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางอยู่ในระดับน่าพอใจโดยดูจากโครงสร้างของสินทรัพย์หมุนเวียน ปรากฏว่ามีอัตราเงินสด ร้อยละ ๑-๒ ลูกหนี้การค้าร้อยละ ๕๐-๗๐ และสินค้าคงเหลือร้อยละ ๑๐-๒๕ ส่วนกิจการขนาดใหญ่มีสินทรัพย์หมุนเวียนเฉพาะที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายรวดเร็ว และมีค่าใกล้เคียงกับเงินสดจริง ๆ น้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนมาก ดังนั้นความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นของกิจการขนาดกลางจึงสูงกว่ากิจการขนาดอื่น

การบริหารสินค้าคงเหลือของกิจการขนาดใหญ่มีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเร็วขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา โดยระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่ากับ ๑๐๐.๘๐ เทียบกับระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ประมาณ ๗๓ วัน แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกิจการขนาดอื่นแล้ว กิจการขนาดใหญ่ใช้เวลาในการหมุนเวียนสินค้าคงเหลือมากกว่ากิจการขนาดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากมีสินค้าคงเหลือในอัตราที่สูงมาก สำหรับกิจการขนาดกลางมีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเร็วกว่ากิจการขนาดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากมีสินค้าคงเหลือในอัตราที่ต่ำกว่ากิจการอื่น

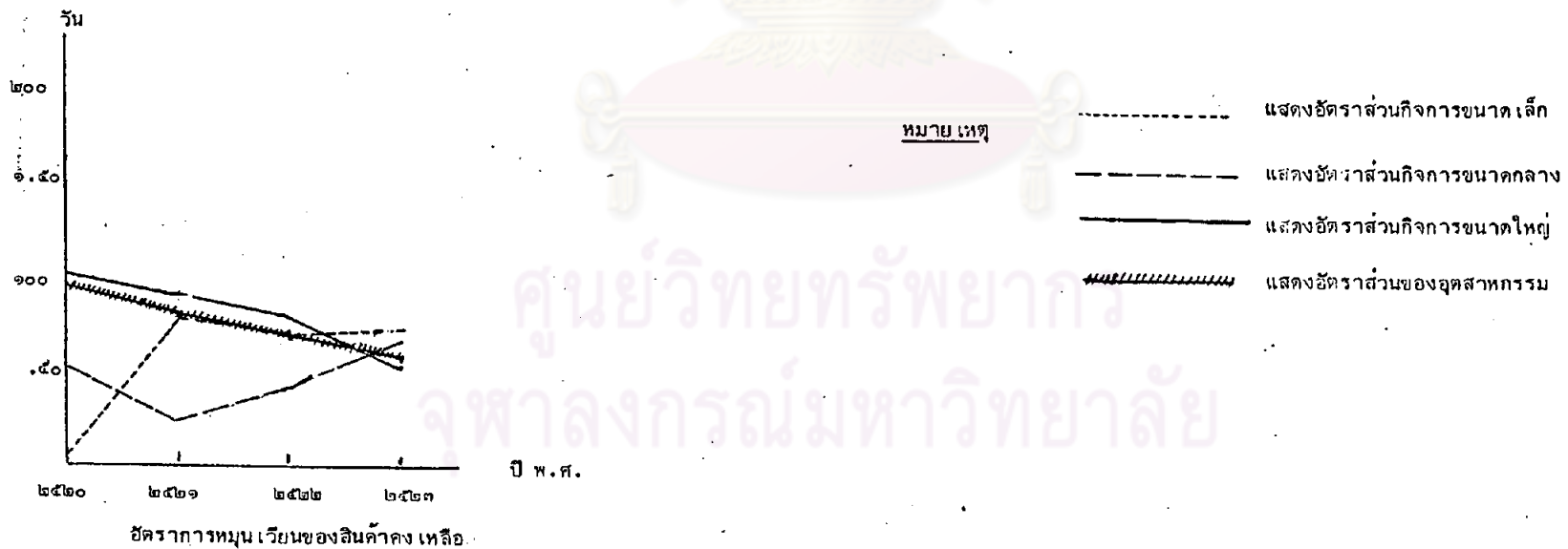
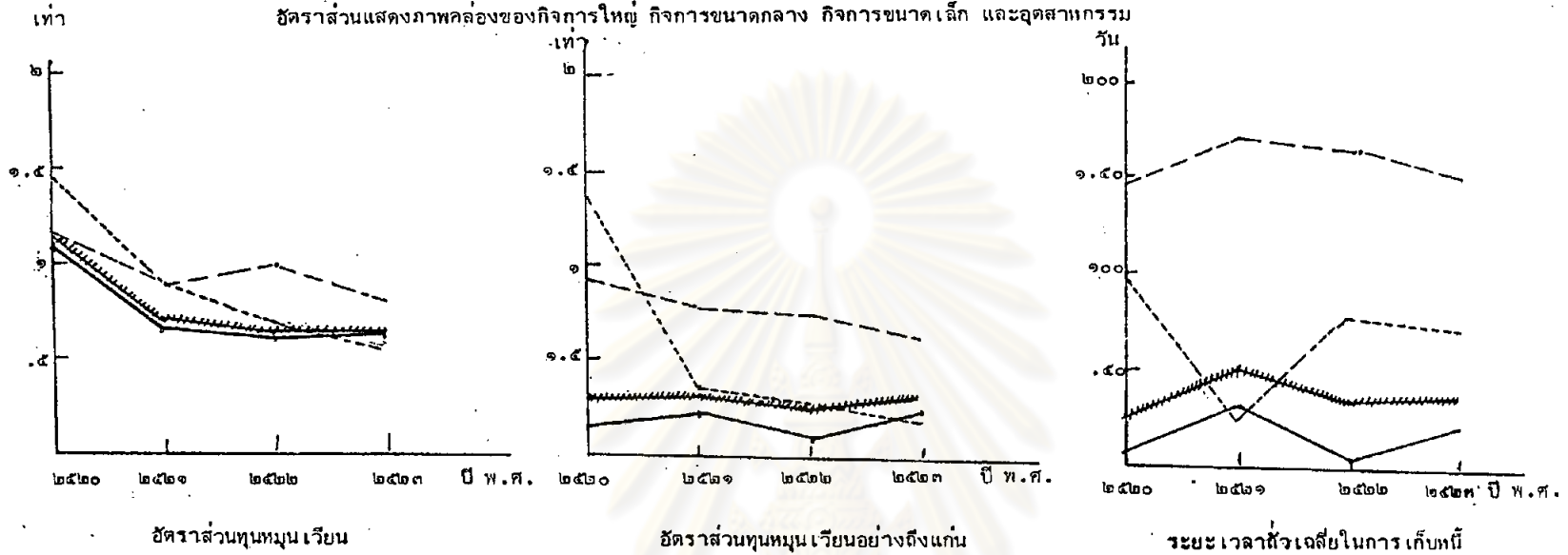
จากการพิจารณาระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่สามารถเรียกเก็บหนี้ได้เร็วเมื่อเทียบกับกิจการขนาดอื่น ทั้งนี้เพราะกิจการขนาดใหญ่มีอัตราส่วนลูกหนี้การค้าร้อยละ ๑๐-๒๕ ของสินทรัพย์หมุนเวียน ในขณะที่กิจการขนาดเล็กและกิจการขนาดกลางมีอัตราส่วนลูกหนี้การค้าร้อยละ ๑๐-๘๐, ๕๐-๗๐ ตามลำดับ ดังนั้นกิจการขนาดใหญ่จึงเรียกเก็บหนี้ได้เร็วกว่ากิจการขนาดอื่น เนื่องจากมีลูกหนี้การค้าที่ต่ำ ส่วนกิจการขนาดกลางเรียกเก็บหนี้ได้ช้ากว่ากิจการขนาดอื่น เนื่องจากมีลูกหนี้การค้าสูงกว่ากิจการขนาดอื่น

จากการพิจารณาภาพที่ ๕ แสดงสภาพคล่องในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ระหว่างกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีสภาพคล่องต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น กล่าวคือ กิจการขนาดใหญ่มีอัตราส่วนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๐.๗๑ เท่า ในขณะที่กิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กมีอัตราส่วนนี้เท่ากับ ๐.๔๔ และ ๐.๗๓ เท่าตามลำดับ นั่นคือกิจการขนาดใหญ่ดำรงสินทรัพย์หมุนเวียนไว้ในปริมาณที่ต่ำกว่าหนี้สินหมุนเวียน ส่วนอัตรากาการหมุนเวียนอย่างถึงแก่นโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็ก กิจการขนาดใหญ่ เท่ากับ ๐.๗๔, ๐.๓๗ และ ๐.๑๔ เท่าตามลำดับ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจการทั้ง ๓ ขนาด มีสินทรัพย์หมุนเวียนเฉพาะที่สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นเงินสดได้ง่ายรวดเร็ว และมีค่าใกล้เคียงกับเงินสดจริงมีจำนวนน้อยกว่าหนี้สินหมุนเวียนมาก โดยเฉพาะกิจการขนาดใหญ่และกิจการขนาดเล็ก และเนื่องจากกิจการขนาดใหญ่มีจุดหนีการค้าในอัตราที่ต่ำมาก ดังนั้นจึงมีระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้ได้เร็วกว่ากิจการขนาดอื่น และเมื่อเปรียบเทียบระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือพบว่า กิจการขนาดกลางมีระยะเวลาการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเร็วกว่ากิจการขนาดอื่น เนื่องจากมีสินค้าคงเหลือในอัตราที่ต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น ส่วนกิจการขนาดเล็กและกิจการขนาดใหญ่ มีระยะเวลาโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๖๖.๒๔ วัน และ ๗๓.๔๔ วัน ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๔

อัตราส่วนแสดงภาพคล่องของกิจการใหญ่ กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็ก และอุตสาหกรรม

๒. แนวโน้มสภาพเสียง

๒.๑ แนวโน้มสภาพเสียงโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนต่าง ๆ เพื่อดูสภาพเสียงของอุตสาหกรรม เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ปรากฏว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสัดส่วนการใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้มากกว่าเจ้าของในอัตราที่เพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสภาพเสียงของอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ นอกจากนี้ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของอุตสาหกรรมนี้ยังมีแนวโน้มลดลงอีกด้วย อย่างไรก็ตามสภาพเสียงโดยเฉลี่ยระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ของอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ดังจะเห็นได้จากอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ อุตสาหกรรมใช้เงินทุนจากเจ้าหนี้โดยเฉลี่ยร้อยละ ๗๔.๘๒ ของเงินทุน

ถ้าหากพิจารณาแยกประเภทเจ้าหนี้ เป็นเจ้าหนี้ระยะสั้นและเจ้าหนี้ระยะยาว เพื่อดูว่าเจ้าหนี้แต่ละประเภทมีความเสี่ยงเพียงใด พบว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีหนี้สินหมุนเวียนโดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ประมาณร้อยละ ๖๓.๖๒ ของเงินทุนทั้งหมด แสดงว่าความเสี่ยงของเจ้าหนี้ระยะสั้นอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด ทำให้ทราบได้แน่ชัดว่า หนี้สินส่วนใหญ่ของอุตสาหกรรมนี้เป็นหนี้สินหมุนเวียน เนื่องจากอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดโดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ มีเพียงร้อยละ ๑๑.๓๐ ของเงินทุนทั้งหมดเท่านั้น ดังนั้นเจ้าหนี้ระยะยาวจึงมีความเสี่ยงน้อยมากในการที่จะไม่ได้รับชำระหนี้ครบตามจำนวน และจากการวิเคราะห์อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยได้แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยลดลงจาก ๔.๓๒ เท่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็น ๑.๕๓ เท่า ในปี ๒๕๒๓ ซึ่งไม่เป็นที่น่าพอใจนักในทัศนะของเจ้าหนี้

๒.๒ แนวโน้มสภาพเสี่ยงเชิงเปรียบเทียบตามขนาด (ดูภาพที่ ๕ ประกอบ)

จากการพิจารณาอัตราส่วนของหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่ใช้เงินทุนจากหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในอัตราลดลง และต่ำกว่ากิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็ก ส่วนกิจการขนาดกลางใช้เงินทุนจากหนี้สินในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น รองลงมาคือกิจการขนาดเล็ก

จากการพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่ใช้เงินทุนจากหนี้สินต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น คาดว่ากิจการขนาดใหญ่ใช้เงินทุนจากหนี้สินประมาณร้อยละ ๗๐ ของเงินทุนทั้งหมด ส่วนกิจการขนาดกลางใช้เงินทุนจากหนี้สินในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น โดยมีหนี้สินประมาณร้อยละ ๕๐ ของเงินทุนทั้งหมด ส่วนกิจการขนาดเล็กได้ใช้เงินทุนจากหนี้สินประมาณร้อยละ ๔๐

จากการพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมด ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางมีอัตราส่วนที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น ส่วนกิจการขนาดใหญ่และกิจการขนาดเล็กมีอัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินทุนทั้งหมดใกล้เคียงกันโดยเฉลี่ยร้อยละ ๖๒

จากการพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมด ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่ใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวในอัตราที่ลดลงและอยู่ในระดับต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น โดยคาดว่ากิจการขนาดใหญ่จะใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวประมาณร้อยละ ๗ ของเงินทุนทั้งหมด ส่วนกิจการขนาดเล็กใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น โดยมีหนี้สินระยะยาวไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๔ ของเงินทุนทั้งหมด ส่วนกิจการขนาดกลางใช้เงินทุนจากหนี้สินระยะยาวในอัตราร้อยละ ๒๑ ซึ่งต่ำกว่ากิจการขนาดเล็กและมีแนวโน้มจะลดลง

จากการเปรียบเทียบความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ปรากฏว่า
กิจการขนาดใหญ่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยสูงกว่ากิจการขนาดอื่น อย่างไรก็ตาม
ก็ตามความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยได้ลดลงจาก ๔.๔๓ เท่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๐
เหลือเพียง ๑.๘๒ เท่าในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนกิจการขนาดกลางและกิจการ
ขนาดเล็กไม่มีความสามารถในการจ่ายชำระดอกเบี้ยได้ โดยอัตราส่วนแสดง
ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๐.๘๐,
(๓.๖๑) เท่า ตามลำดับ แสดงว่ากิจการขนาดเล็กมีความเสี่ยงสูงกว่ากิจการ
ขนาดอื่น

จากการพิจารณาภาพที่ ๕ แสดงสภาพเสี่ยงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓
ระหว่างกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก ปรากฏว่า
กิจการขนาดเล็กมีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น รองลงมาได้แก่
กิจการขนาดกลาง ส่วนกิจการขนาดใหญ่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ กล่าวคือ
จากการพิจารณาอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปรากฏว่ากิจการขนาดกลาง
มีอัตราส่วนที่สูงเท่ากับ ๕.๔๓ เท่า ในขณะที่กิจการขนาดใหญ่และกิจการขนาดเล็ก
มีอัตราโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๒.๓๗ และ ๒.๔๒ เท่าตามลำดับ นั่นคือกิจการขนาดกลาง
ใช้เงินทุนจากส่วนเจ้าหนี้สูงกว่าจากส่วนของผู้ถือหุ้นในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาด
อื่น และกิจการขนาดกลางยังใช้เงินทุนจากหนี้สินในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น
โดยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๘๔.๐๕ ของเงินทุน
ทั้งหมด ในขณะที่กิจการขนาดใหญ่และขนาดเล็กใช้เงินทุนจากหนี้สินโดยเฉลี่ยเท่ากับ
ร้อยละ ๖๔.๕๕ และ ๘๖.๕๐ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาถึงความสามารถในการ
จ่ายดอกเบี้ย ปรากฏว่ากิจการขนาดกลางมีอัตราส่วนแสดงความสามารถในการ
จ่ายดอกเบี้ยเท่ากับ ๐.๘๐ เท่า แต่กิจการขนาดเล็กมีความสามารถในการจ่าย
ดอกเบี้ยเท่ากับ (๓.๖๑) แสดงว่ากิจการไม่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเลย
แสดงว่ากิจการขนาดเล็กมีความเสี่ยงสูงกว่ากิจการอื่น

๓. แนวโน้มสมรรถภาพในการดำเนินงาน

๓.๑ แนวโน้มสมรรถภาพในการดำเนินงานโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์สมรรถภาพในการดำเนินงาน พบว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสมรรถภาพในการดำเนินงานอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ทั้งนี้เพราะประสิทธิภาพในการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารสินค้าคงเหลือและเรียกเก็บหนี้ไม่ยาวนานเกินไปโดยพิจารณาจากการบริหารสินค้าคงเหลือ ปรากฏว่าอุตสาหกรรมได้จัดการบริหารสินค้าที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ อัตราส่วนหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือเท่ากับ ๔๓.๖๐ วัน ในขณะที่ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ มีอัตราส่วนนี้เท่ากับ ๖๔.๔๔ วัน ส่วนการบริหารลูกหนี้ นั้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๓ อุตสาหกรรมมีแนวโน้มเก็บหนี้ได้ช้าลง เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๒๐ สามารถเรียกเก็บหนี้ได้มีประสิทธิภาพเร็ว ใช้เวลา ๒๓.๓๔ วัน และระยะเวลาในการเรียกเก็บหนี้โดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๓๗.๔๔ วัน

เมื่อพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร พบว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีแนวโน้มในการบริหารที่ดีขึ้น คือได้ใช้สินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น โดยอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๓.๖๕ รอบ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๓ มีอัตราส่วนนี้เท่ากับ ๔.๐๖ รอบ

จากการพิจารณาอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม แสดงว่าอุตสาหกรรมเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงมีสมรรถภาพในการบริหารสินทรัพย์รวมอยู่ในระดับที่สูงขึ้นจาก ๑.๖๖ รอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็น ๑.๗๒ รอบในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ และมีอัตราการหมุนเวียนโดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๑.๕๕ รอบ

๓.๒ แนวโน้มสมรรถภาพในการดำเนินงานเชิงเปรียบเทียบตามขนาด (รูปภาพที่ ๖ ประกอบ)

จากการเปรียบเทียบสมรรถภาพในการดำเนินงานในการใช้สินทรัพย์
ถาวร ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่สามารถบริหารสินทรัพย์ถาวรให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
และอยู่ในระดับที่สูงกว่ากิจการขนาดเล็ก ส่วนกิจการขนาดกลางยังไม่ได้ใช้สินทรัพย์
รวมให้เกิดประโยชน์เต็มที่เท่ากิจการขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังมีประสิทธิภาพในการใช้
สินทรัพย์ถาวรลดลงด้วย ส่วนกิจการขนาดเล็กมีอัตราการลงทุนเวียนสินทรัพย์ถาวรต่ำ
กว่ากิจการขนาดใหญ่เล็กน้อย

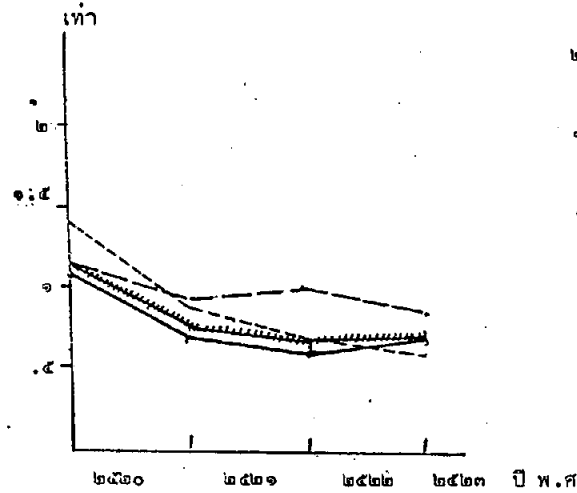
จากการเปรียบเทียบอัตราการลงทุนเวียนของสินทรัพย์รวม ปรากฏว่า
การใช้สินทรัพย์รวมของกิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพกว่ากิจการขนาดอื่น โดยมีอัตรา
การลงทุนเวียนของสินทรัพย์รวมในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่ากับ ๓.๙๒ รอบ เพิ่มขึ้นเป็น
๔.๔๘ รอบในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ รองลงมาได้แก่กิจการขนาดเล็ก ส่วนกิจการขนาดกลาง
เมื่อเปรียบเทียบอัตราการลงทุนเวียนของสินทรัพย์รวม เมื่อเทียบกับกิจการขนาดอื่น
แล้วต่ำกว่า

จากการพิจารณาภาพที่ ๖ แสดงสมรรถภาพในการดำเนินงาน
ระหว่างกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก ในระหว่างปี
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพในการบริหารสินทรัพย์ถาวร
และสินทรัพย์รวมได้สูงกว่ากิจการขนาดอื่น โดยมีอัตราการลงทุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร
และสินทรัพย์ โดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับ ๓.๙๒ และ ๑.๗๗
รอบ รองลงมาได้แก่กิจการขนาดเล็ก ส่วนกิจการขนาดกลางมีสมรรถภาพในการ
บริหารสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์รวมต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น

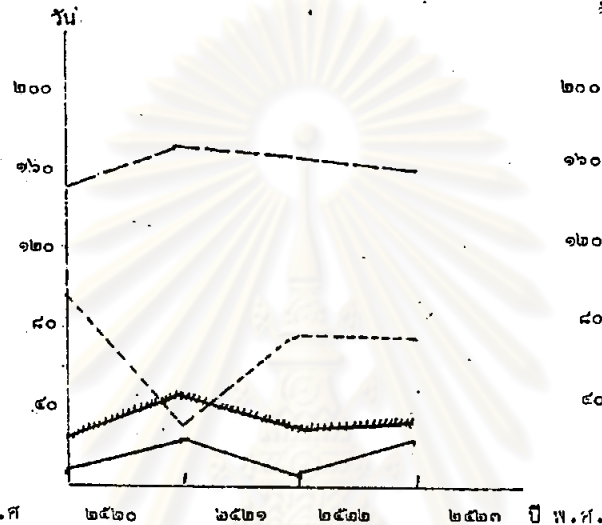
ภาพที่ ๖

อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการดำเนินงานกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็กและอุตสาหกรรม

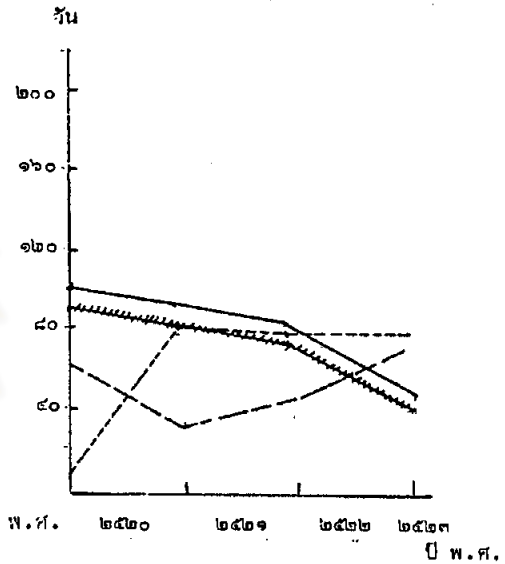
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

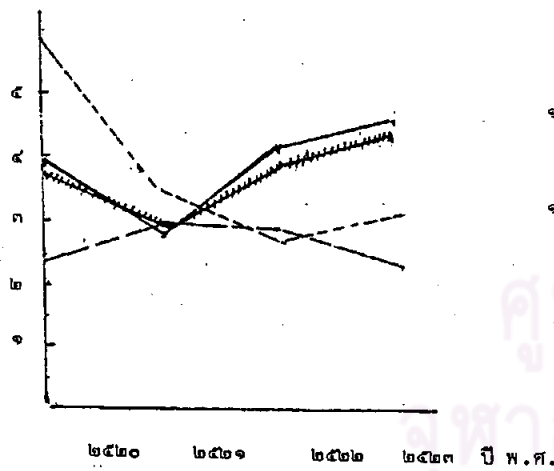
ระยะเวลาที่รวดเร็วในการเก็บหนี้

อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ

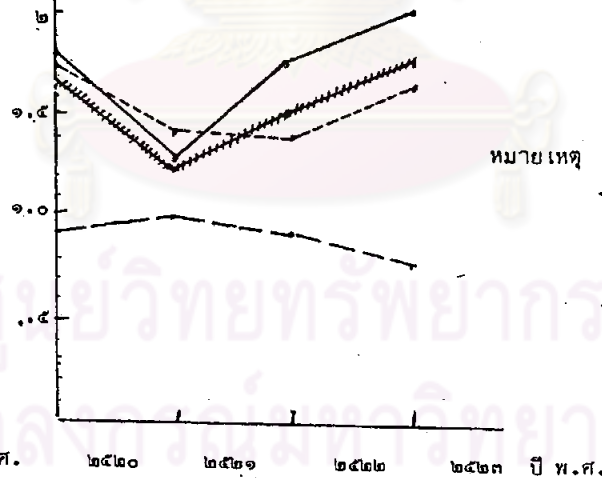

รวม

อัตราหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร

รวม

อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม

- หมายเหตุ
- แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดเล็ก
 - แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดกลาง
 - แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดใหญ่
 - แสดงอัตราส่วนของอุตสาหกรรม

๔. แนวโน้มสมรรถภาพในการหากำไร

๔.๑ แนวโน้มสมรรถภาพในการหากำไรโดยเฉลี่ยของอุตสาหกรรม

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนที่แสดงสมรรถภาพในการหากำไร

ได้แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรงมีสมรรถภาพในการหากำไรลดลงเรื่อย ๆ จากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ดังการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

จากการพิจารณาอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นต่อค่าขาย แสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรงมีกำไรหลังหักต้นทุนขายแล้วอยู่ในระดับปานกลาง และมีแนวโน้มลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นเฉลี่ยของอุตสาหกรรมในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เท่ากับร้อยละ ๑๑.๔๗ หากจะพิจารณาความสามารถในการหากำไรหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งภาษีด้วยแล้ว โดยพิจารณาจากอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย พบว่าธุรกิจส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงมาก อัตราส่วนนี้โดยเฉลี่ยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๐.๕๐ ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับต่ำ และจากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ พบว่าอุตสาหกรรมนี้มีอัตราผลตอบแทนโดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๒๐, ๒๕๒๑, ๒๕๒๒ และ ๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๘.๕๑, ๒.๕๘, ๑.๑๓ และ (๑.๒๑) ตามลำดับ ลักษณะของแนวโน้ม เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย คือมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ซึ่งอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์โดยเฉลี่ยตลอดช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๑.๒๖ ในขณะที่อัตราสูงสุดและต่ำสุดโดยเฉลี่ยเท่ากับ ๘.๒๐ และ (๓๕๒.๑๔) ตามลำดับ และจากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหัก

ดอกเบ็ญและภาษี ปรากฏว่าอุตสาหกรรมเสา เข็มคอนกรีตอัดแรงมีอัตราผลตอบแทน โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๗.๒๗ และมีอัตราสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับร้อยละ ๑๖.๐๗ และ (๓๕๐.๖๕) ตามลำดับ และมีแนวโน้มที่จะลดลงโดยพิจารณาอัตราผลตอบแทน จากสินทรัพย์ก่อนหักภาษีและดอกเบ็ญในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๑๗.๑๕, ๘.๐๔, ๖.๔๗ และ ๕.๐๒ ตามลำดับ ส่วนอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นของก็มีแนวโน้มลดลงเช่นเดียวกัน โดยพิจารณาอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๒๒.๔๔, ๘.๖๐, ๕.๙๓ และ (๕.๔๖) ตามลำดับ และอัตราส่วนนี้โดยเฉลี่ยช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เท่ากับร้อยละ ๓.๔๗

๕.๒ แนวโน้มสมรรถภาพในการหากำไรเชิงเปรียบเทียบตามขนาด (ดูภาพที่ ๗ ประกอบ)

จากการพิจารณาอัตราส่วนกำไรเบื้องต้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ กิจการขนาดใหญ่มีกำไรเบื้องต้นสูงกว่ากิจการขนาดอื่น รองลงมาได้แก่ กิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็ก และคาดว่าแนวโน้มอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นของกิจการขนาดกลางจะสูงขึ้น ส่วนกิจการขนาดเล็กมีอัตราส่วนกำไรเบื้องต้นใกล้เคียงกับกิจการขนาดกลางโดยอยู่ในระดับต่ำกว่าเล็กน้อย

จากการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากค่าขาย ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนจากค่าขายในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่น ส่วนกิจการขนาดกลางประสบกับผลขาดทุนสุทธิในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เว้นแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่ได้รับกำไรสุทธิเท่านั้น

ส่วนกิจการขนาดเล็กประสบกับผลขาดทุนสุทธิตลอดในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เว้นแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้รับกำไรสุทธิเท่านั้น และเมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมพบว่ากิจการขนาดเล็กมีความสามารถในการหากำไรต่ำมาก โดยมีอัตราผลตอบแทนจากค่าขายอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าอัตราโดยเฉลี่ยของกิจการขนาดอื่น รองลงมาได้แก่กิจการขนาดกลาง ส่วนกิจการขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนค่าขายสูงกว่ากิจการขนาดอื่น

จากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์สูงกว่ากิจการขนาดอื่น ๆ แต่ได้ลดลงเรื่อย ๆ จากปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ เว้นแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ที่สูงขึ้นเล็กน้อย ส่วนกิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กก็มีแนวโน้มอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ลดลง เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกิจการขนาดเล็กมีแนวโน้มอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ที่ลดลง และต่ำกว่ากิจการขนาดอื่นมาก

จากการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่อยู่ในระดับที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่นมาก และมีแนวโน้มสูงขึ้นด้วย ส่วนกิจการขนาดกลางมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีในอัตราที่ต่ำกว่ากิจการขนาดใหญ่ และมีแนวโน้มลดลง โดยลดลงจากร้อยละ ๐.๖๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นร้อยละ (๑.๐๔) ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนกิจการขนาดเล็กมีอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีในอัตราที่ต่ำกว่ากิจการขนาดอื่นมาก และคาดว่าอัตราผลตอบแทนของกิจการขนาดเล็กจะลดลงอีก เนื่องจากความสามารถในการหากำไรของกิจการขนาดเล็กอยู่ในระดับต่ำ

จากการพิจารณาอัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น ปรากฏว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ กิจการขนาดใหญ่มีผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นในอัตราที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่นโดยตลอด แต่มีอัตราลดลงเรื่อย ๆ โดยลดลงจากร้อยละ ๒๔.๖๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เหลือเพียงร้อยละ ๘.๓๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ส่วนกิจการขนาดกลางและกิจการขนาดเล็กก็มีแนวโน้มของอัตราส่วนผลตอบแทนของส่วนผู้ถือหุ้นลดลง เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะกิจการขนาดเล็กมีอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ในระดับต่ำกว่ากิจการขนาดอื่น

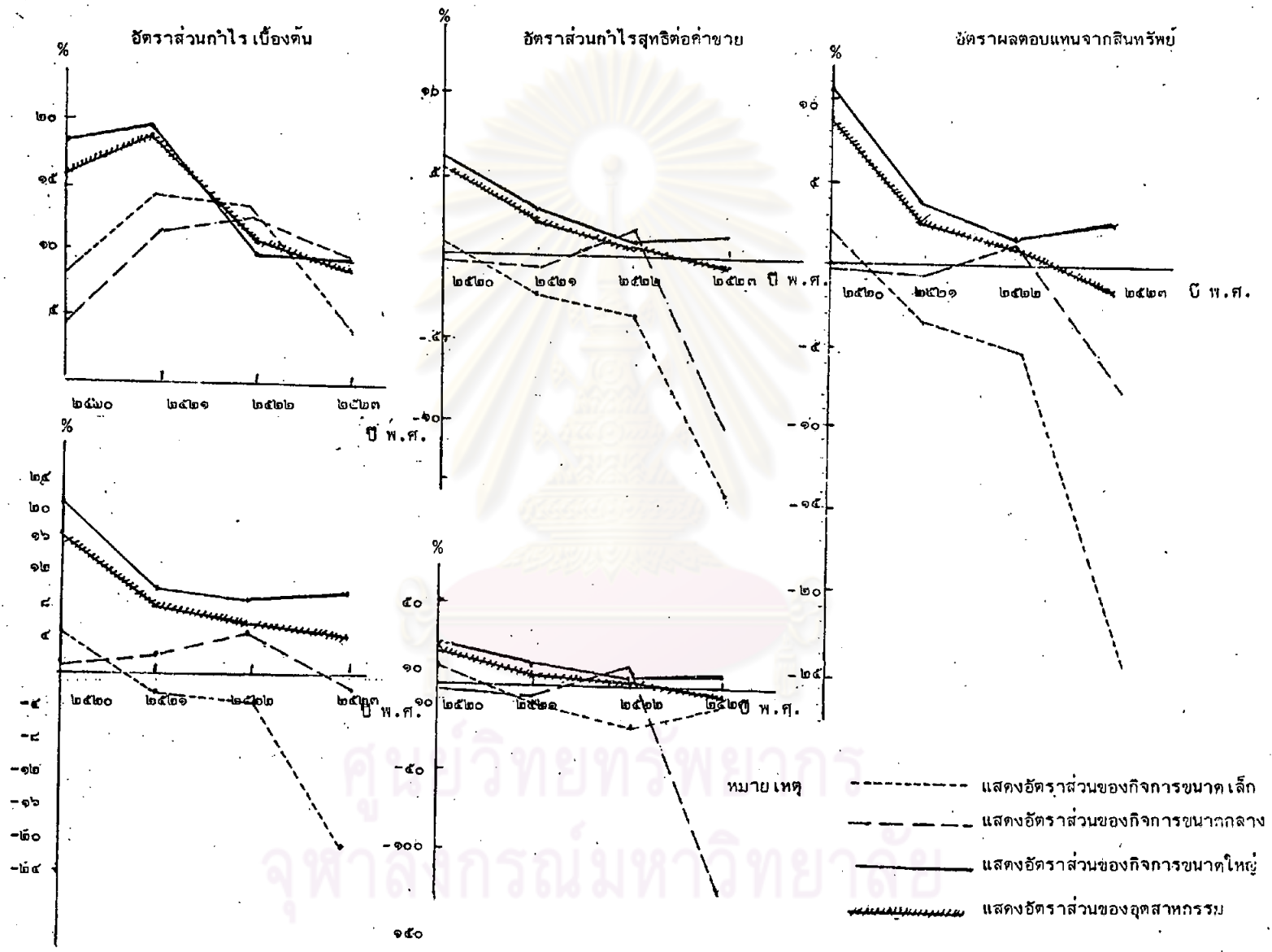
ซึ่งจากการเปรียบเทียบอัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรในระหว่างช่วงปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๓ ของกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง และกิจการขนาดเล็ก ปรากฏว่ากิจการขนาดใหญ่มีสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับ

ที่สูงกว่ากิจการขนาดอื่นมาก รองลงมาได้แก่กิจการขนาดกลาง ส่วนกิจการขนาดเล็ก มีสมรรถภาพในการหากำไรอยู่ในระดับต่ำมาก กล่าวคือ กิจการขนาดใหญ่มีอัตราส่วนกำไรเบื้องต้น อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี และอัตราผลตอบแทนส่วนของผู้ถือหุ้น โดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๑๑.๖๕, ๑.๕๘, ๓.๓๓, ๑๐.๐๐ และ ๑๐.๒๗ ตามลำดับ ในขณะที่กิจการขนาดกลางมีอัตราผลตอบแทนดังกล่าวโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๑๐.๕๗, (๓.๘๔), (๒.๘๕), ๑.๖๗ และ (๔๖.๕๔) ตามลำดับ ส่วนกิจการขนาดเล็กมีอัตราผลตอบแทนอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยมีอัตราผลตอบแทนดังกล่าวโดยเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ ๘.๒๘, (๗.๔๐), (๑๒.๑๐), (๘.๖๔), (๘.๓๗) ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๗ อัตราส่วนแสดงสมรรถภาพในการหากำไรของกิจการขนาดใหญ่ กิจการขนาดกลาง กิจการขนาดเล็กและอุตสาหกรรม

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี

อัตราผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้น

ข้อบกพร่องของการใช้อัตราส่วนทางการเงิน

๑. การใช้อัตราส่วนทางการเงินเพียงอย่างเดียวในการตัดสินใจทางการเงินหรือเพื่อทราบถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจนั้น อาจจะทำให้เกิดการเข้าใจผิดและอันตรายได้ เช่น บริษัทหนึ่งมีอัตราส่วนหมุนเวียนเท่ากับ ๒ ต่อ ๑ ซึ่งเมื่อเทียบกับอัตราตัวเฉลี่ยของอุตสาหกรรมแล้ว จักว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดีนั้นเป็นเพราะเราพิจารณาเพียงด้านตัวเลขที่คำนวณได้เท่านั้น ทั้ง ๆ ที่อัตราส่วนแสดงสภาพคล่องที่ว่าดีนั้นอาจเกิดจากการขายสินทรัพย์ถาวรหรือการกู้ยืมระยะยาว เพื่อให้ได้เงินสดมา ซึ่งจะทำให้จำนวนสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นหรือนำเงินสดที่ได้มานั้นไปชำระหนี้สินหมุนเวียนก็จะทำให้หนี้สินหมุนเวียนลดลง ทั้งนี้เพราะบริษัทต้องการทำอัตราส่วนนี้ให้ดูดีนั่นเอง ซึ่งการขายสินทรัพย์ถาวรและการกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้นนี้อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อบริษัทได้

๒. ในการวิเคราะห์ด้านใดด้านหนึ่งก็ตาม อัตราส่วนทางการเงินอันใดอันหนึ่ง อาจจะไม่สามารถเปิดเผยสภาพที่แท้จริงของธุรกิจในด้านนั้น ๆ ได้ และอาจทำให้ผู้วิเคราะห์เข้าใจฐานะของธุรกิจผิดพลาดได้เช่นกัน จำเป็นจะต้องวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนนี้เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อเป็นการยืนยันซึ่งกันและกัน เช่น ในการวิเคราะห์สภาพคล่องของบริษัท จะดูแต่อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ จำเป็นต้องดูอัตราส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ได้แก่ อัตราส่วนหมุนเวียนอย่างถึงแก่น ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ การหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาส่วนประกอบของสินทรัพย์หมุนเวียน คือ สินค้าลูกหนี้ และเงินสด ว่าเป็นสัดส่วนอย่างไรอีกด้วย

๓. อัตราส่วนทางการเงินบางครั้งก็ไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ที่แท้จริงของธุรกิจนั้นได้ เช่น ในกรณีการให้กู้ยืมจากเจ้าหนี้ ถ้าพิจารณาจากอัตราส่วนหนี้สินและอัตราผลตอบแทนจากค่าขายที่ปรากฏออกมา แสดงให้เห็นว่าบริษัทอยู่ในฐานะที่เสี่ยงมาก โดยปกติแล้วจะไม่มีเจ้าหนี้รายใดต้องการจะให้กู้ยืมต่อไป แต่ในความเป็นจริง บริษัทก็ยังคงดำเนินงานต่อไปได้ และสามารถหาแหล่งเงินทุนได้ไม่ยากอีกด้วย

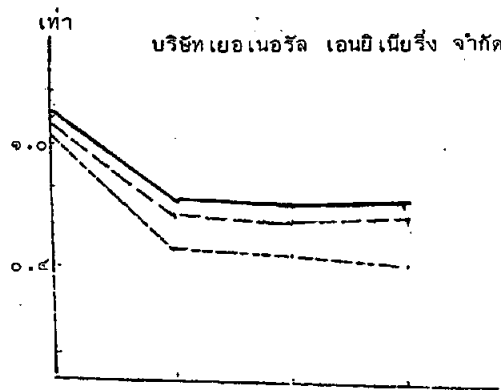
๔. อัตราส่วนทางการเงินเป็นเพียงเครื่องมือหนึ่งในการพิจารณาถึงฐานะทางการเงินของธุรกิจว่า ขณะที่ธุรกิจนั้นมีส่วนไหนบกพร่อง หรือส่วนไหนควรจะรีบทำการแก้ไข แต่อัตราส่วนทางการเงินไม่สามารถบอกให้ทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของข้อบกพร่องนั้นได้ว่าบกพร่องเพราะเหตุใดหรือไม่ สามารถบอกถึงวิธีการที่จะแก้ไขข้อบกพร่องนั้นได้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารเองที่จะเป็นผู้พิจารณาหาสาเหตุของข้อบกพร่องและวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องนั้น

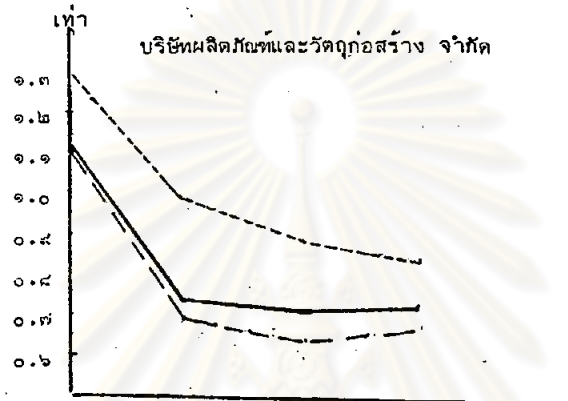
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๔

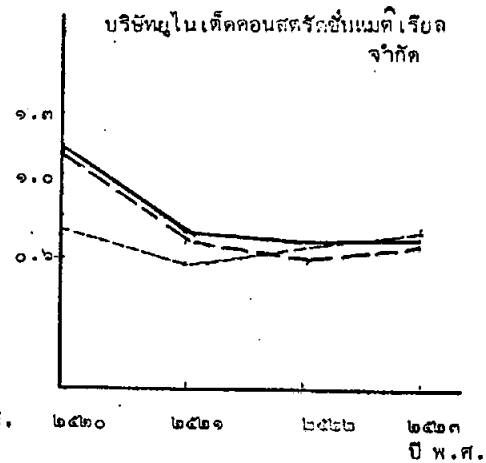
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของกิจการขนาดใหญ่

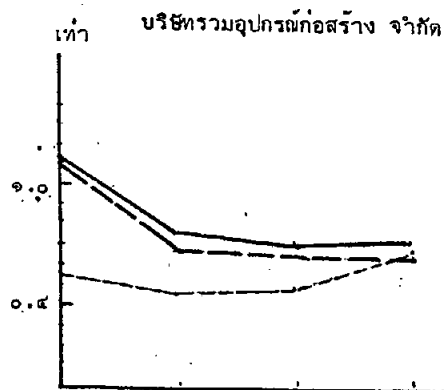
๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ปี พ.ศ.

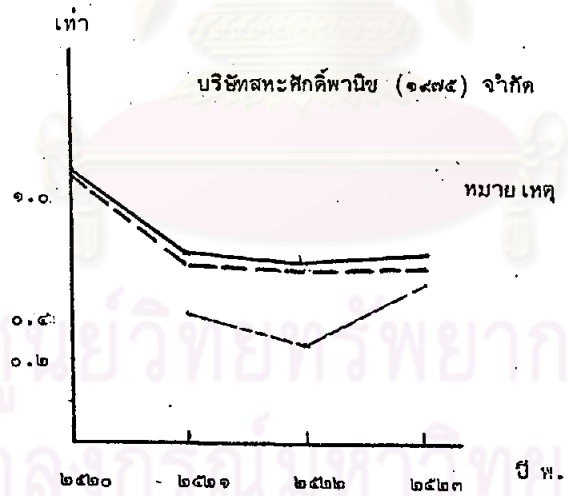
๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ปี พ.ศ.

๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ปี พ.ศ.

๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ ๒๕๖๓

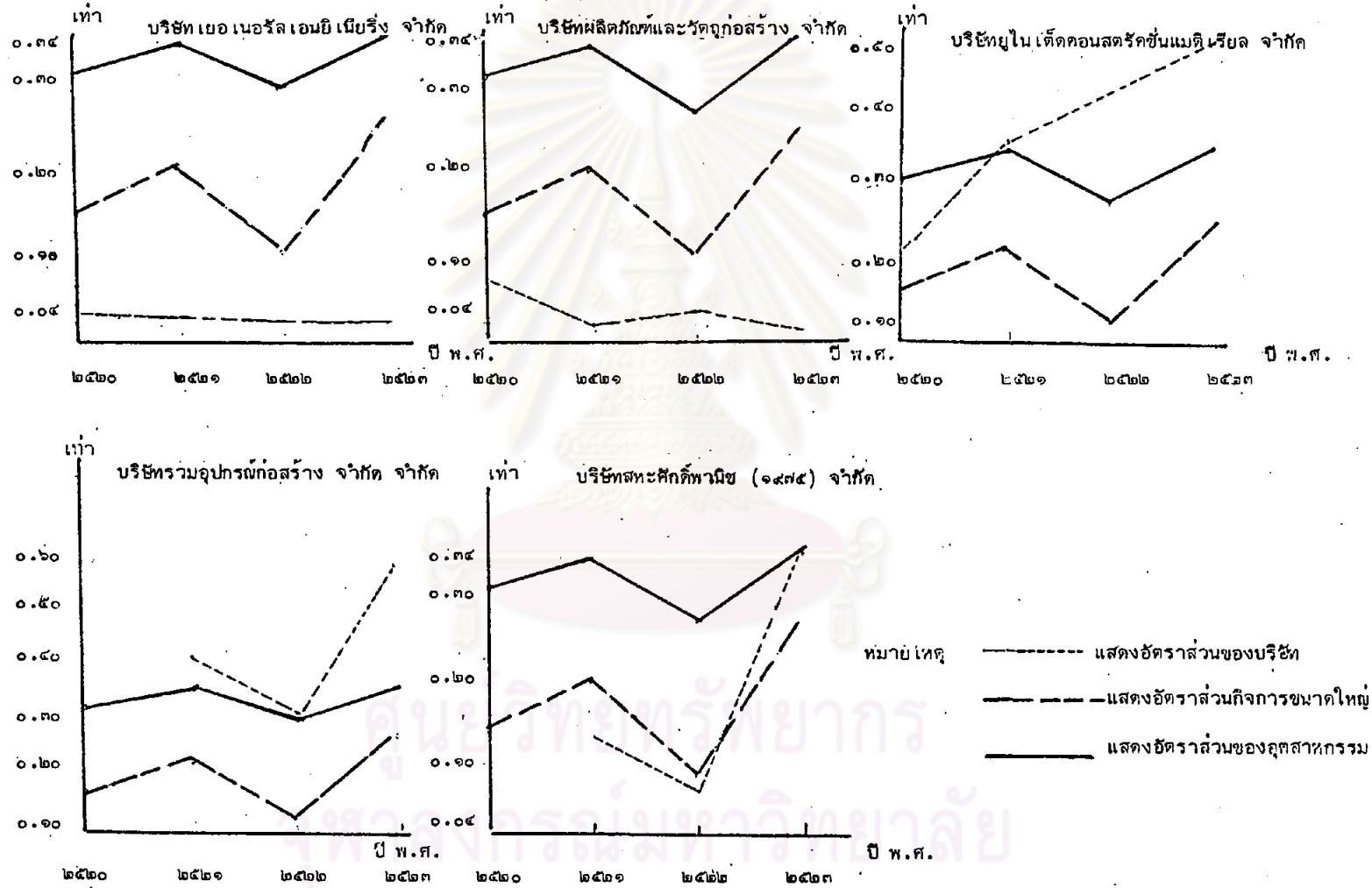

๒๕๖๐ ๒๕๖๑ ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ปี พ.ศ.

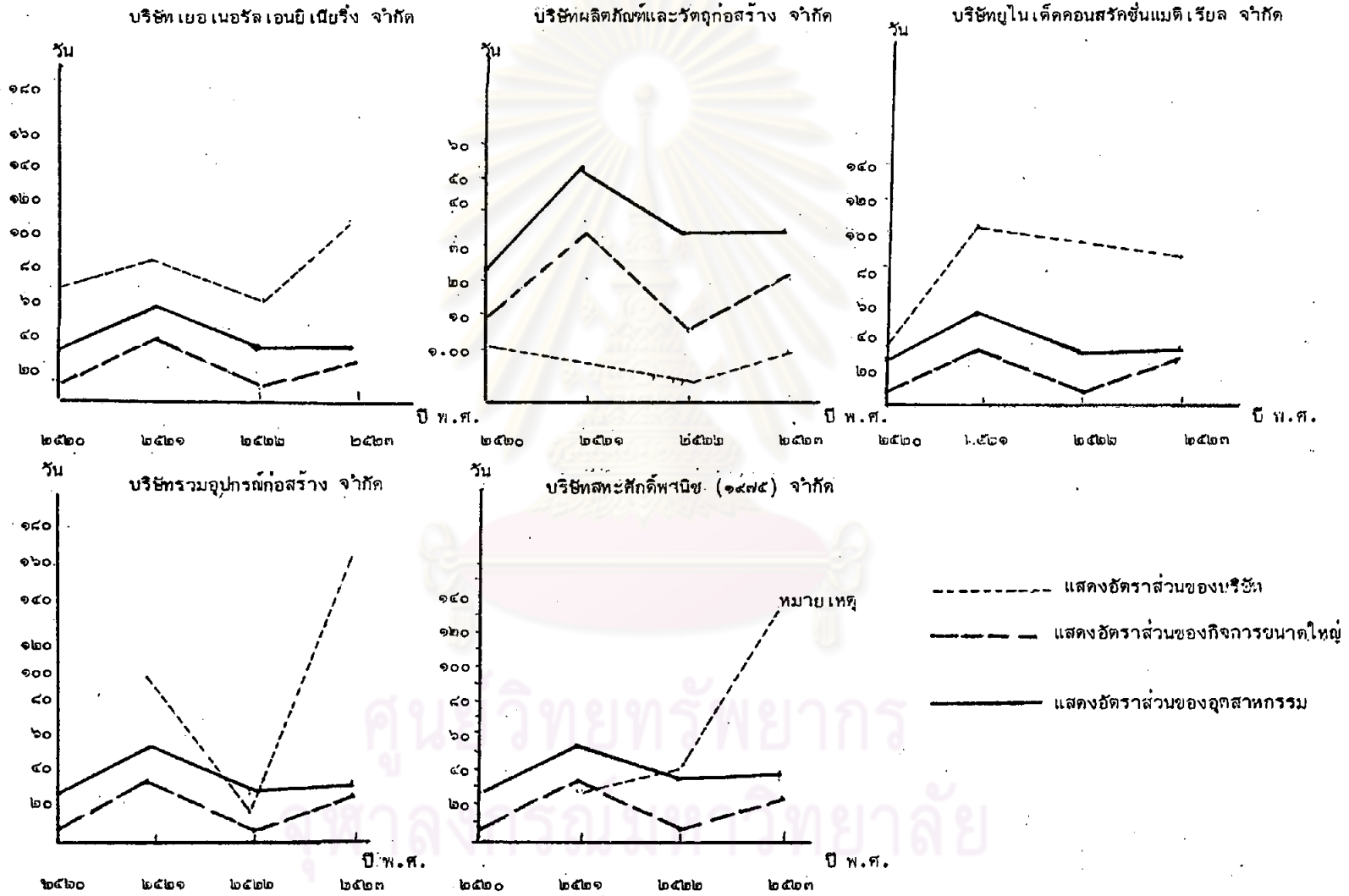
- แสดงอัตราส่วนของบริษัท
- แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดใหญ่
- แสดงอัตราส่วนของผู้ประกอบการ

ภาพที่ ๔

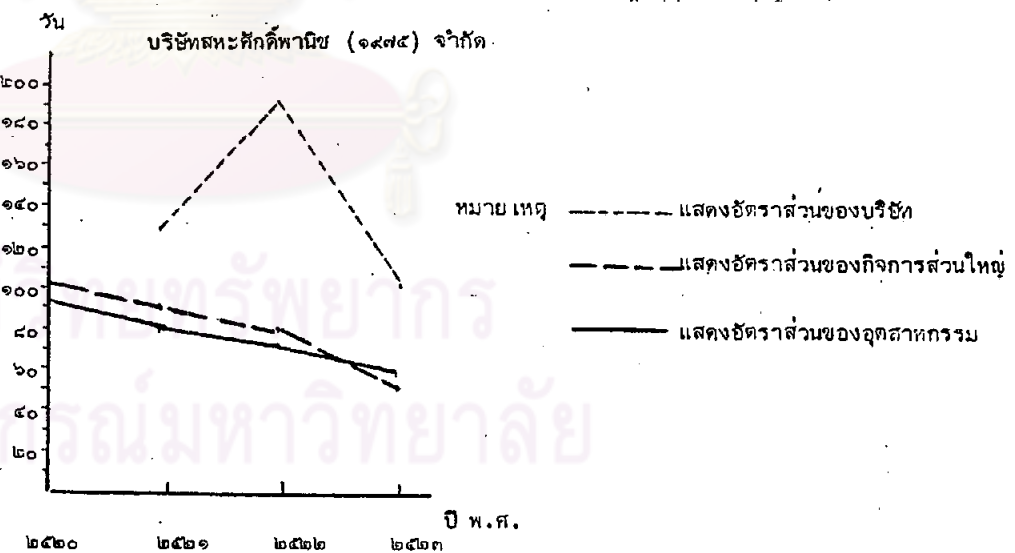
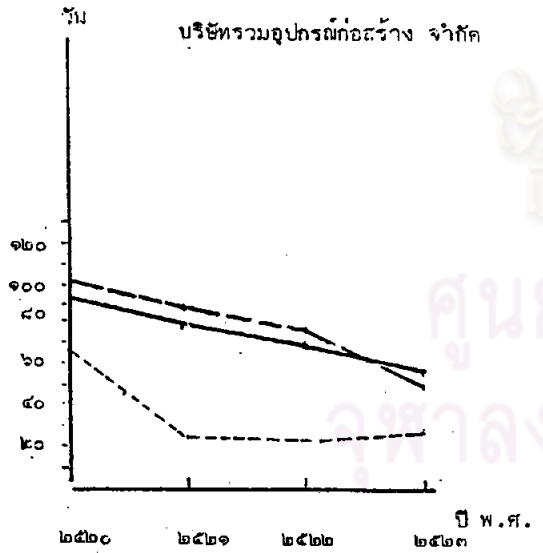
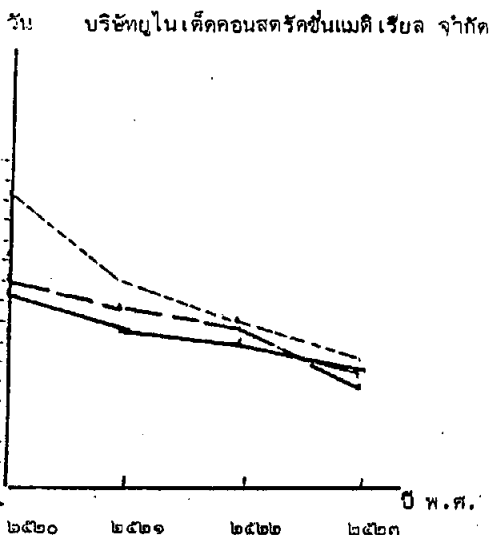
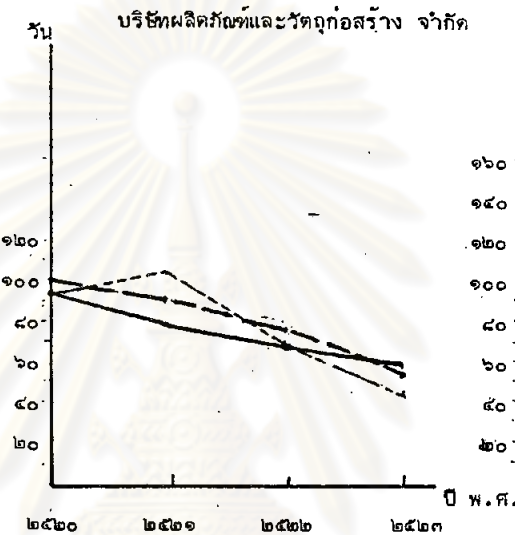
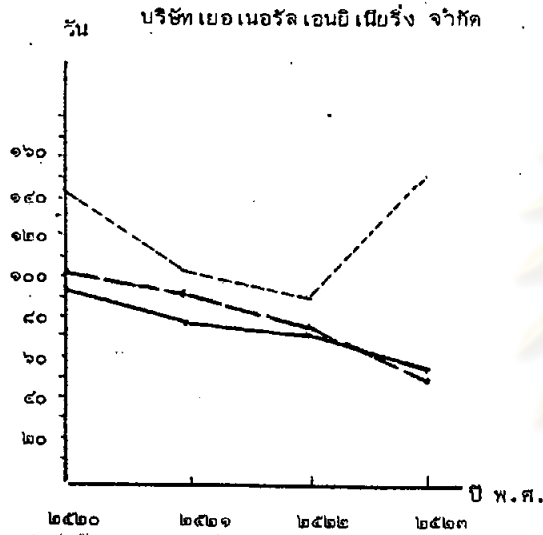
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นของกิจการขนาดใหญ่

ภาพที่ ๑๐
ระยะเวลาตัวเฉลี่ยในการเก็บหนี้ของกิจการขนาดใหญ่

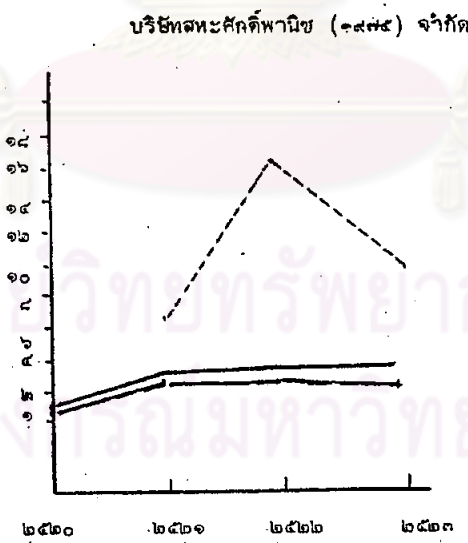
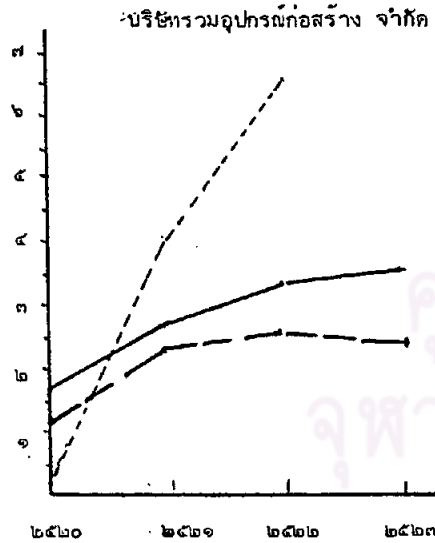
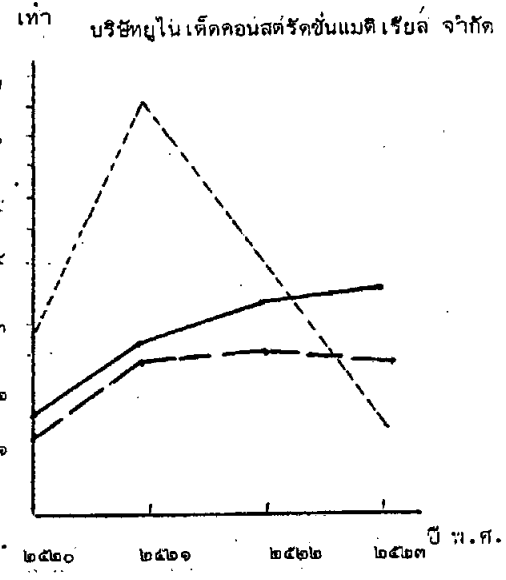
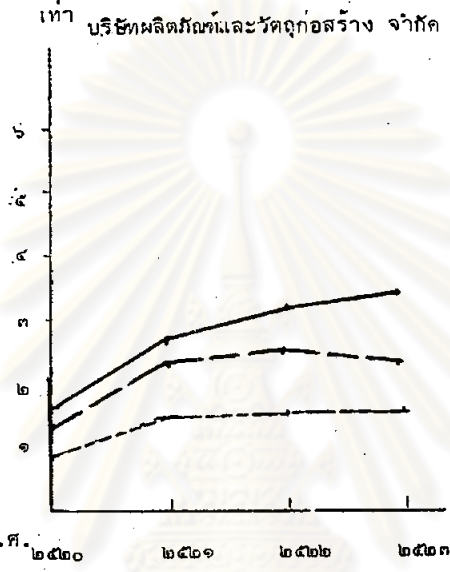
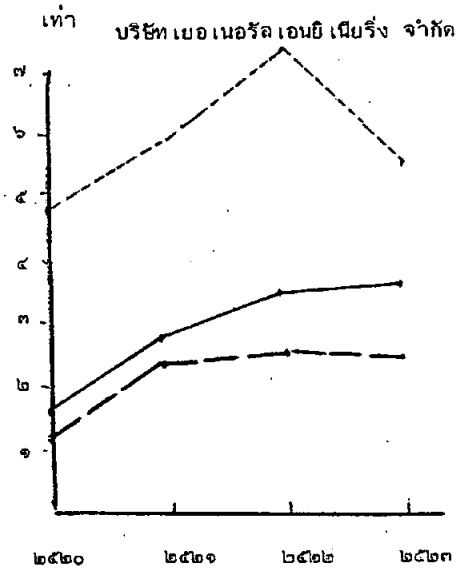

อัตราค่าธรรมเนียมเรียนของสินค้าคงเหลือของกิจการใหญ่

ภาพที่ ๑๒

อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการขนาดใหญ่

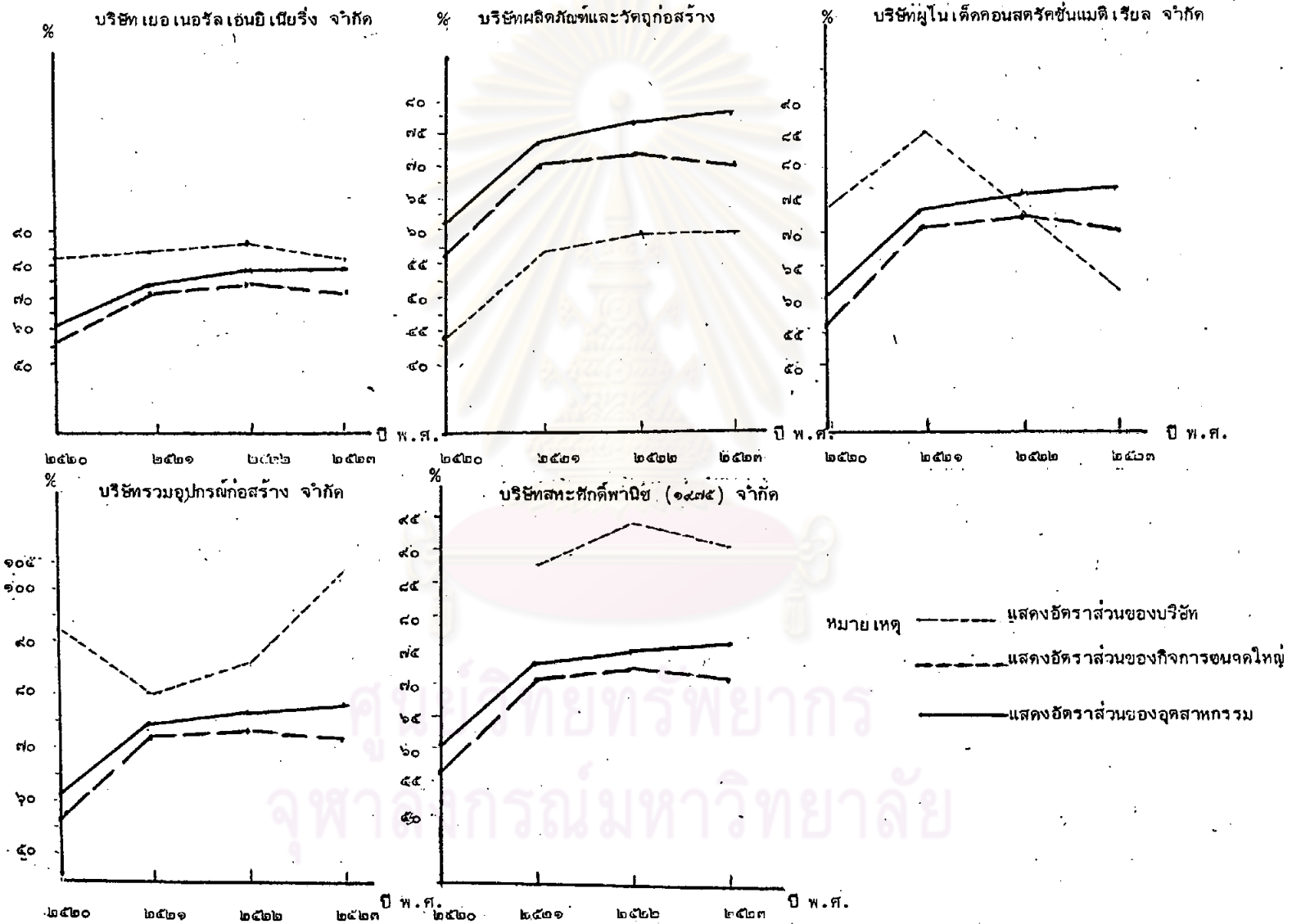

หมายเหตุ

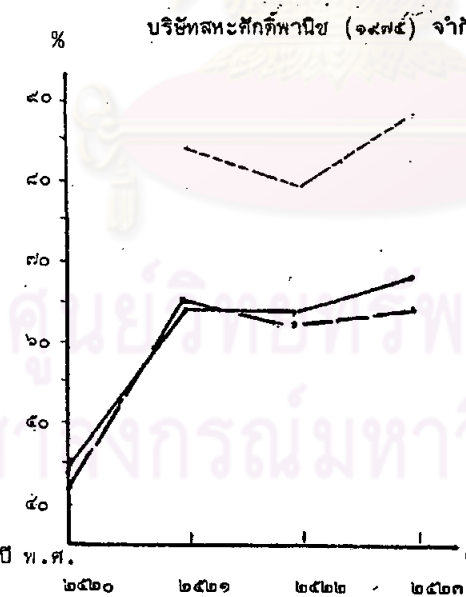
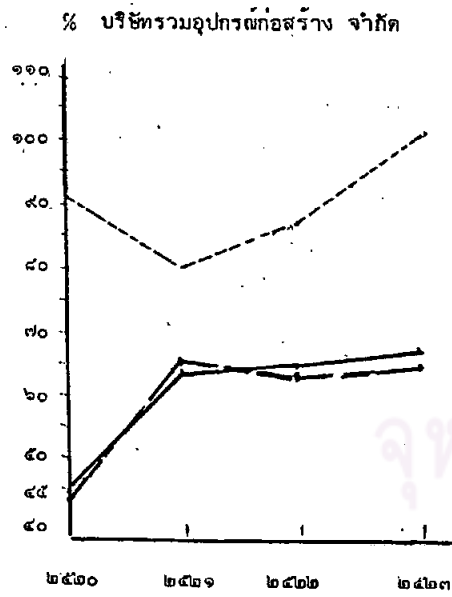
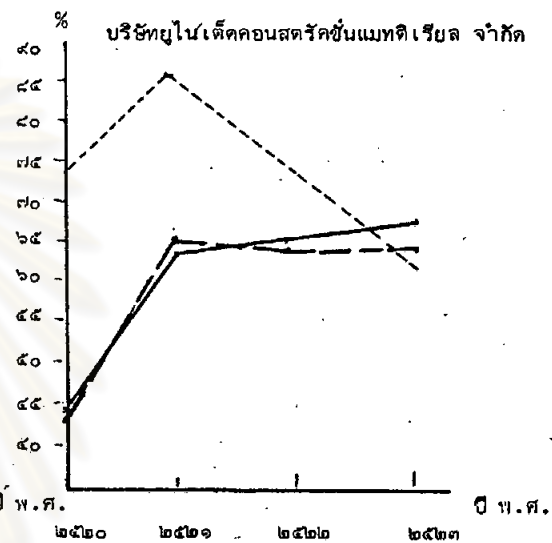
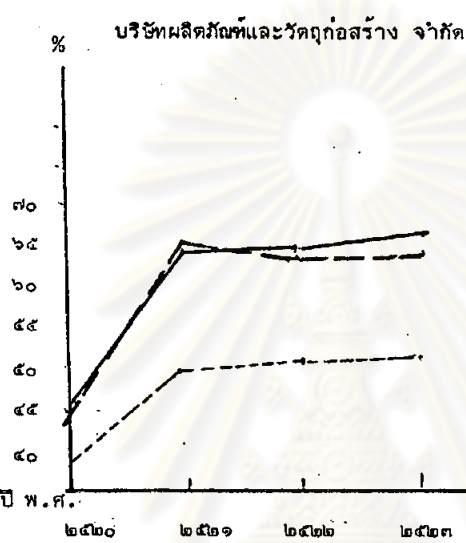
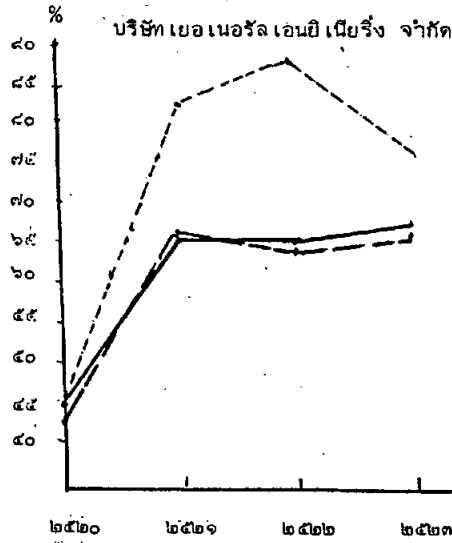
- แสดงอัตราส่วนของบริษัท
- .-.-.- แสดงอัตราส่วนของกิจการขนาดใหญ่
- แสดงอัตราส่วนของผู้ประกอบการ

ภาพที่ ๑๓

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมของกิจการขนาดใหญ่

ภาพที่ ๑๔
อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อเงินลงทุนทั้งหมดของกิจการขนาดใหญ่

หมายเหตุ --- แสดงอัตราส่วนของบริษัท
 — แสดงอัตราส่วนของกิจการขนาดใหญ่
 — แสดงอัตราส่วนของผู้ประกอบการ

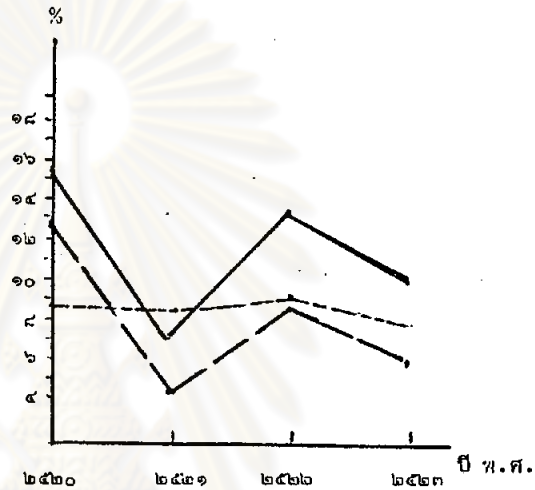
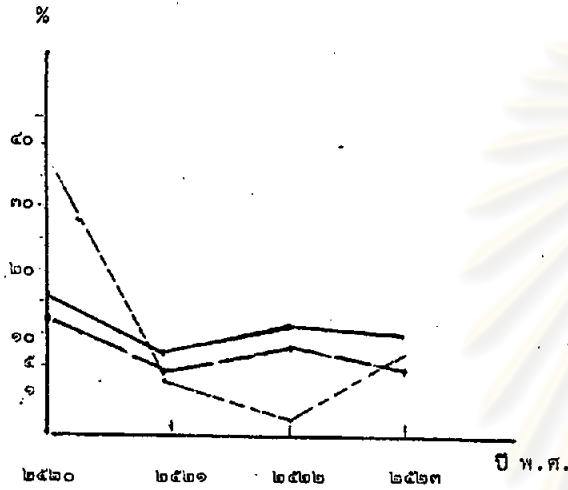

ภาพที่ ๑๕

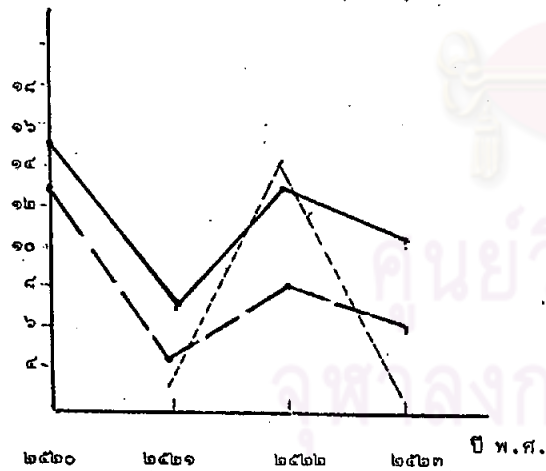
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อเงินทุนทั้งหมดของกิจการขนาดใหญ่

บริษัท เอนเนอร์จี้ เอเชีย เนียร์ริ่ง จำกัด

บริษัท อีซีอีพีซีและวิศวกรรมก่อสร้าง จำกัด

บริษัท สหะศึกดีพัฒนาฯ (๑๙๗๕) จำกัด

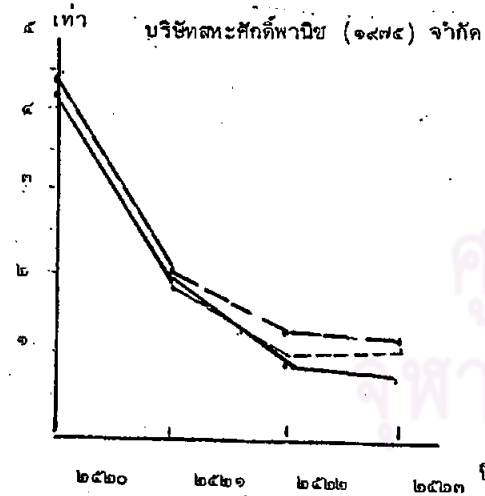
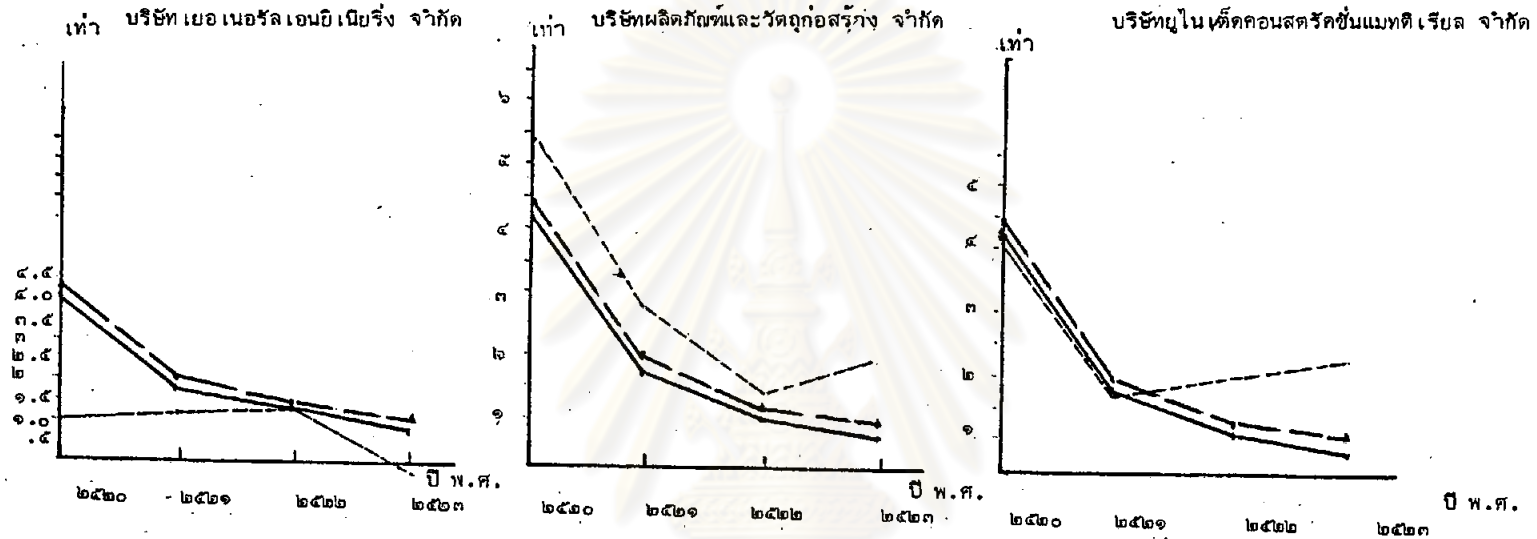

หมายเหตุ

- แสดงอัตราส่วนของบริษัท
- แสดงอัตราส่วนของกิจการขนาดใหญ่
- แสดงอัตราส่วนของอุตสาหกรรม

ภาพที่ ๑๖

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยของกิจการขนาดใหญ่

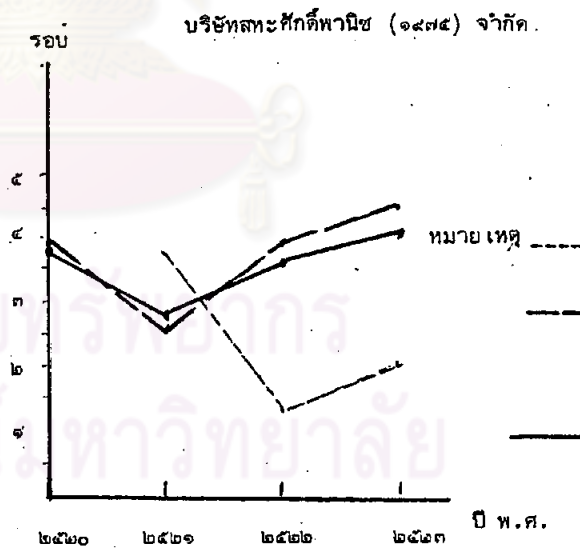
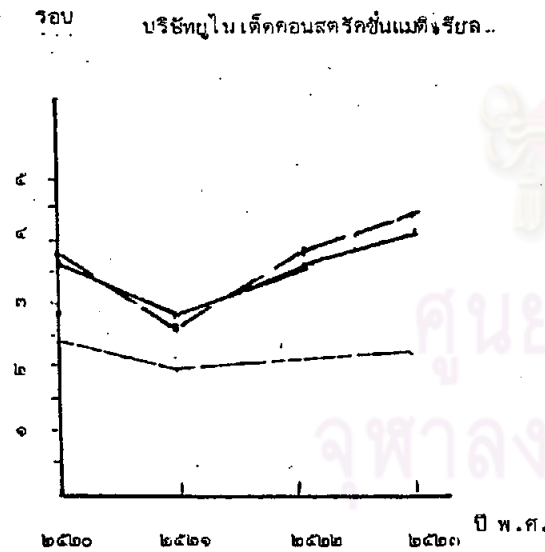
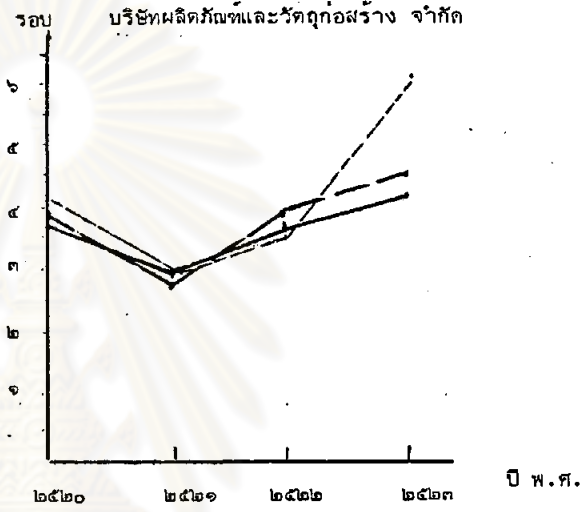
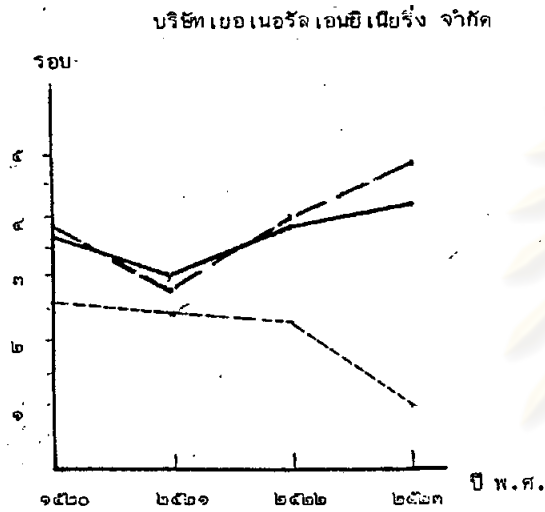
หมายเหตุ

- แสดงอัตราส่วนของบริษัท
- แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดใหญ่
- แสดงอัตราส่วนของอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยพัชยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ ๑๗

อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรของกิจการขนาดใหญ่

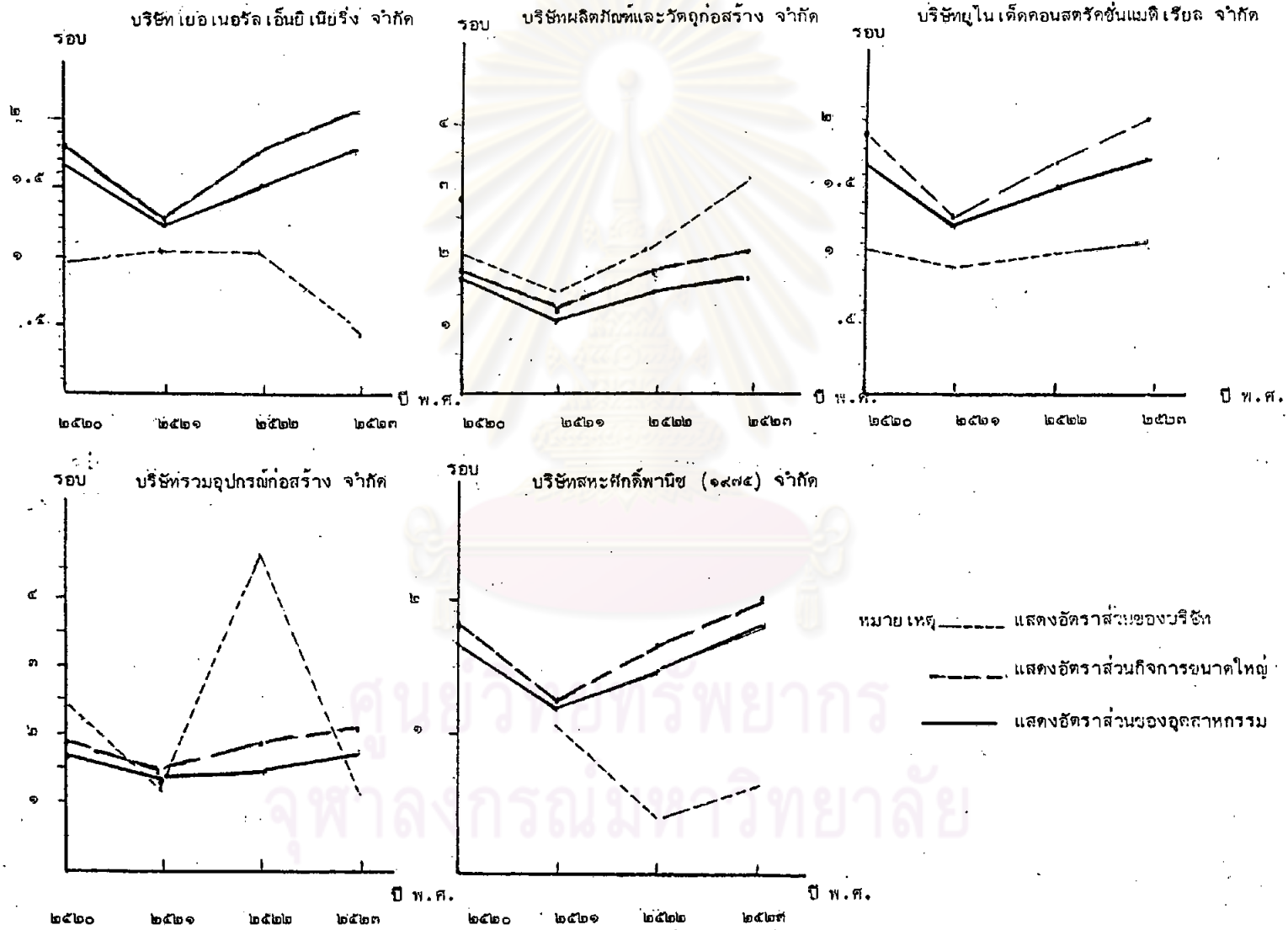
หมายเหตุ

- แสดงอัตราส่วนบริษัท
- แสดงอัตราส่วนกิจการขนาดใหญ่
- แสดงอัตราส่วนของอุตสาหกรรม

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

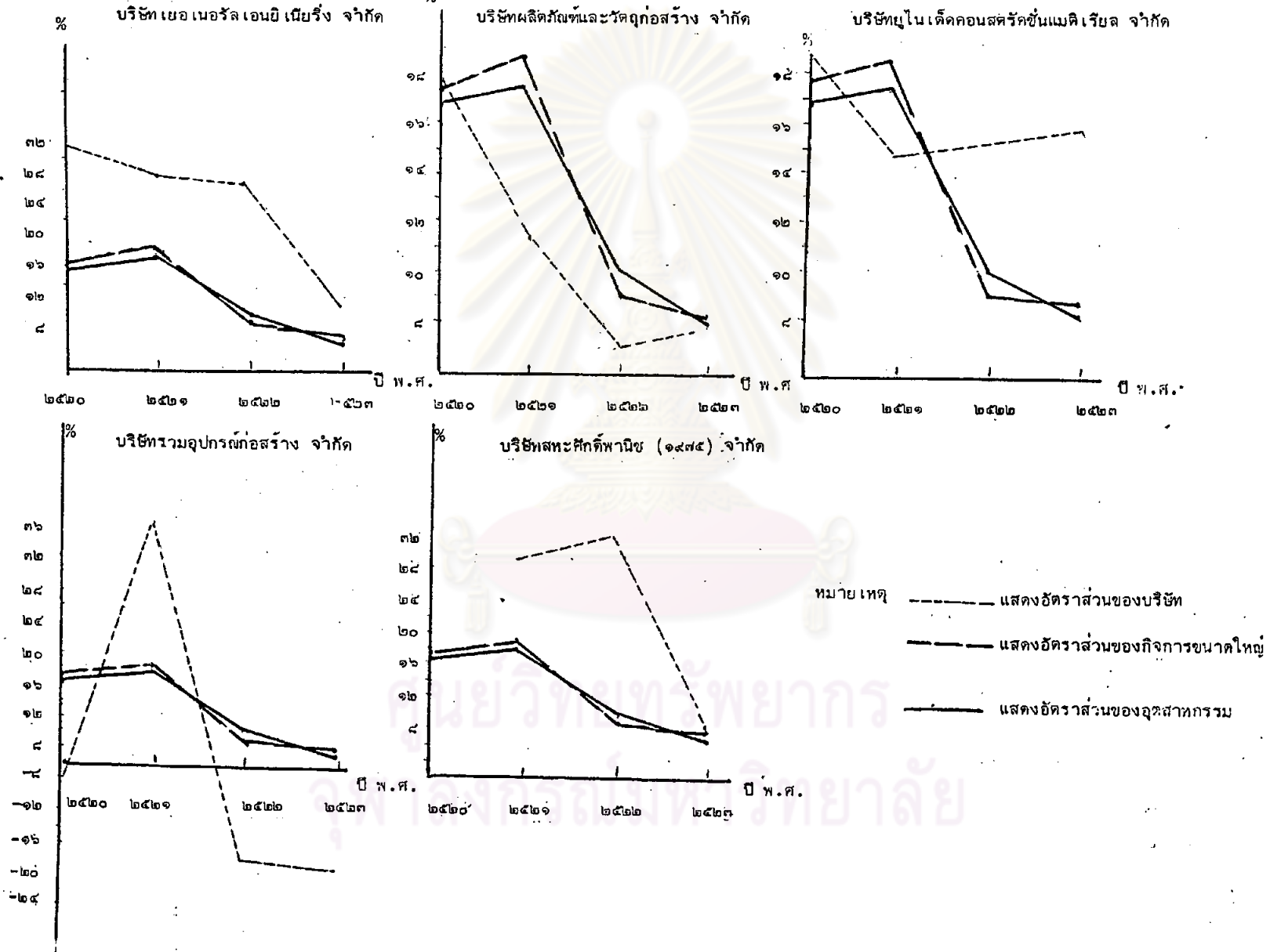
ภาพที่ ๑๘

อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวมของกิจการขนาดใหญ่

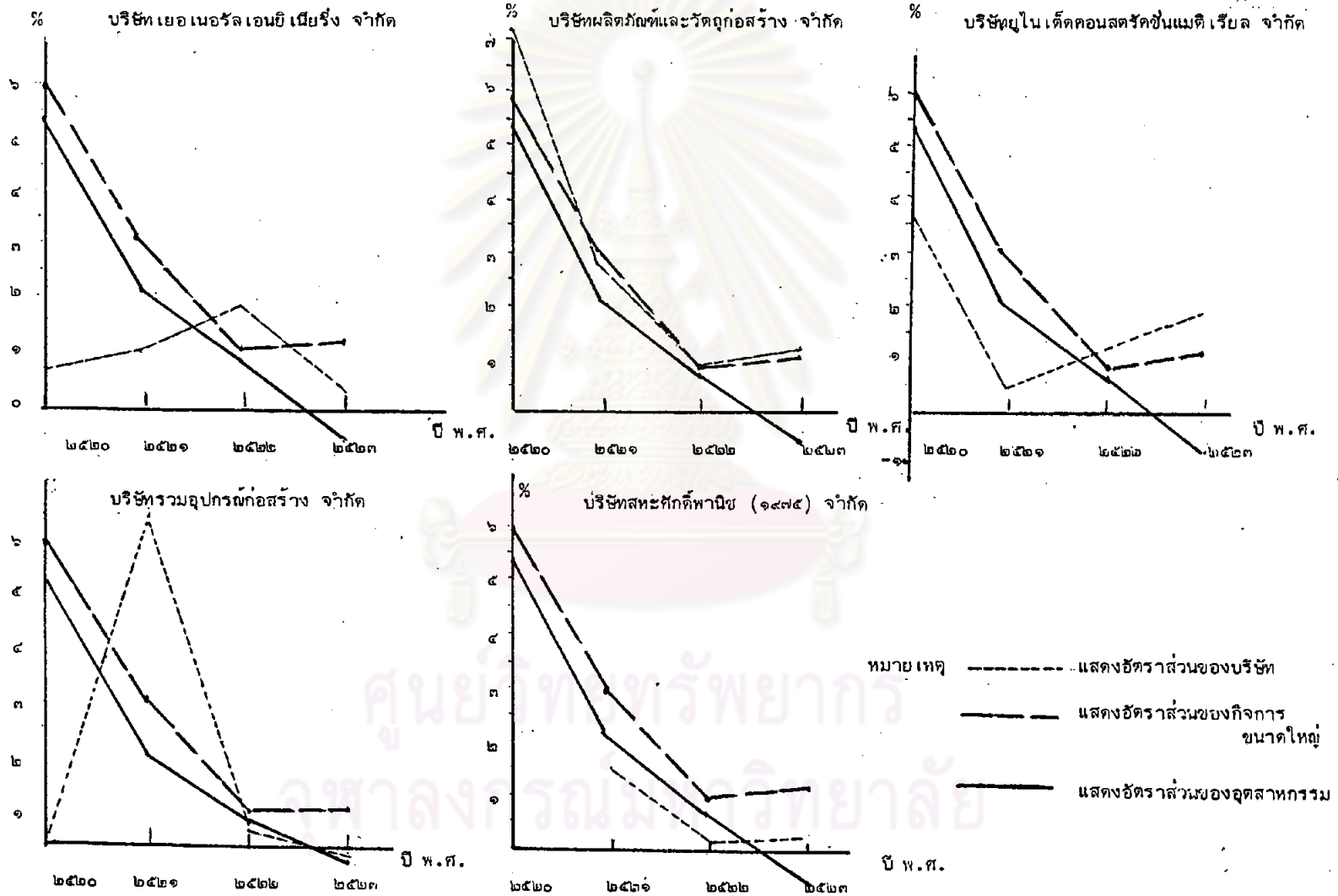
ภาพที่ ๑๕

อัตราส่วนกำไรเบื้องต้นของกิจการขนาดใหญ่

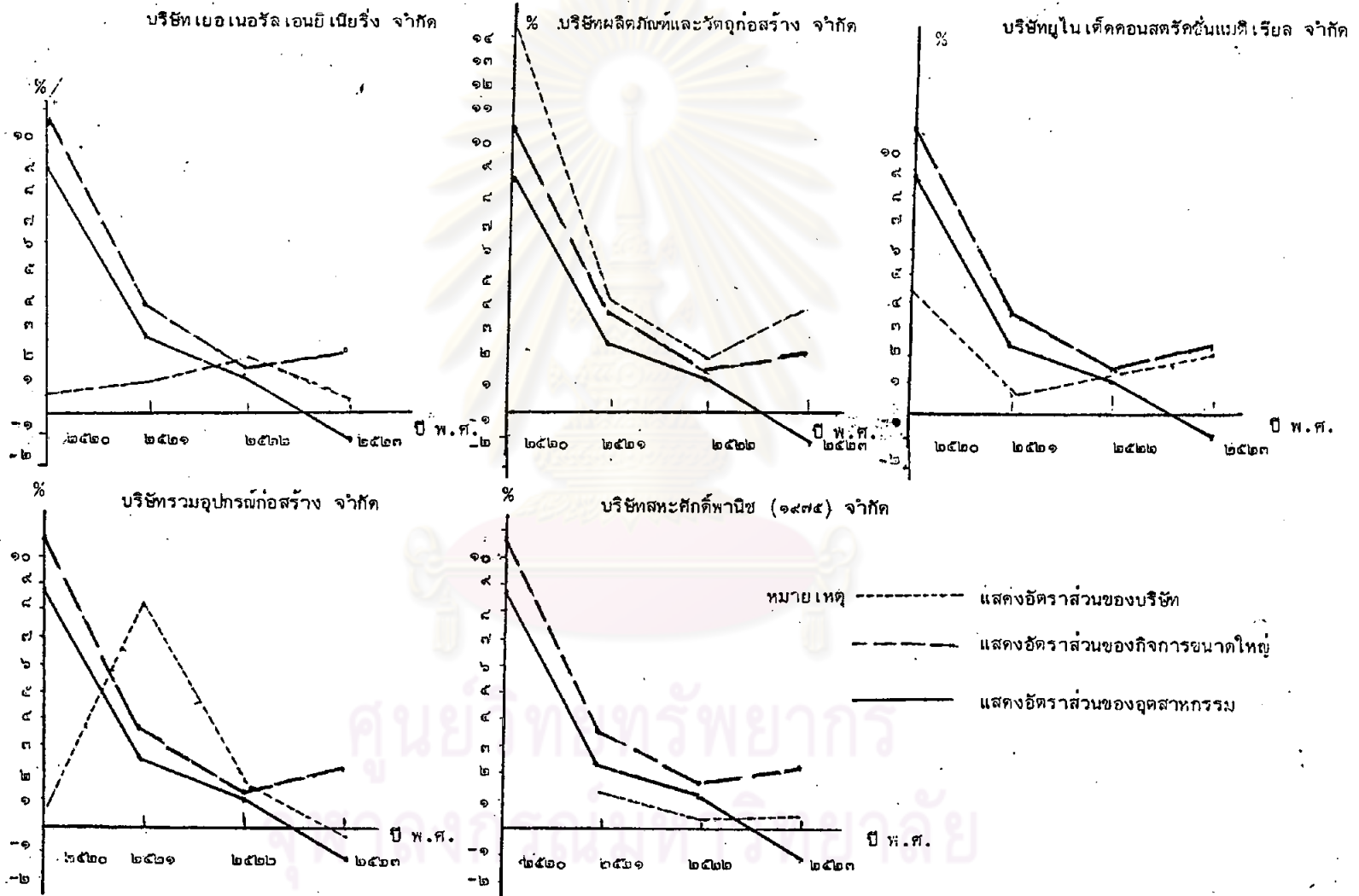
ภาพที่ ๒๐

อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อค่าขายของกิจการขนาดใหญ่

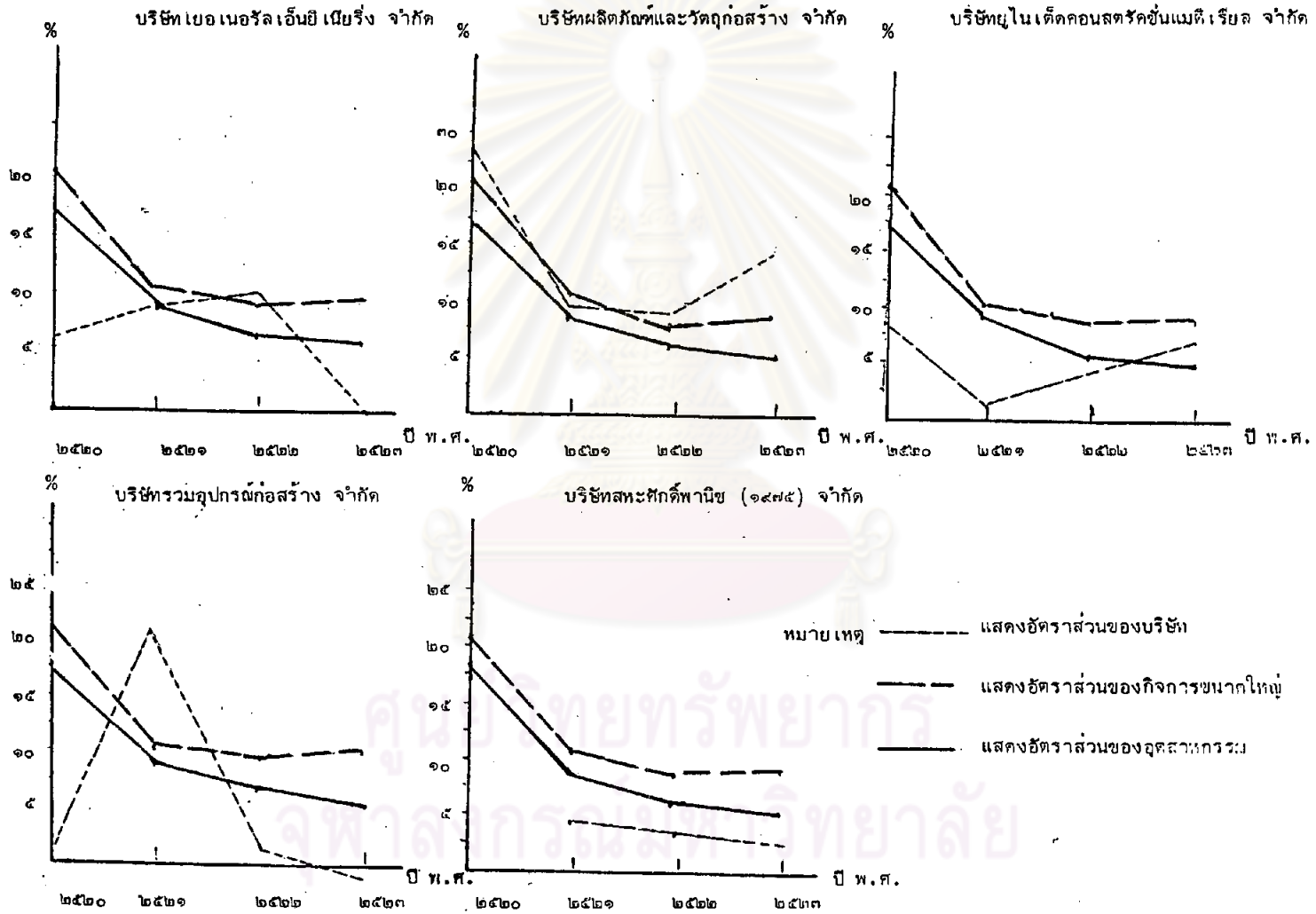
ภาพที่ ๒๑

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของกิจการขนาดใหญ่

ภาพที่ ๒๒

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ก่อนหักดอกเบี้ยและภาษีของกิจการขนาดใหญ่

อัตราส่วนผลตอบแทนของส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการขนาดใหญ่

